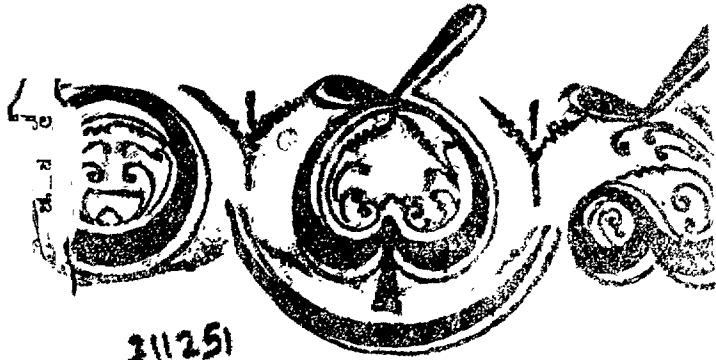

No. 113.

వి డి ప్రి క్ట్
Post Box No. 212.

311251
త త్రి ది న ము వ్ర క టి ం

శ్రీ పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 2.
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస శు

తామ తాంజనము అన్ని నొప్పు

మృత్యువు వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచ

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పుల

నొప్పుల మూపును, వాయువుపోట్ల బాపును,

శార్పభుగళుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.

అంబుల ఇదియను వాపుల రూపుమాపును.

కనుగు కగించును దురదనుతొలగించును.

ఈ

మందలే

కారోగ

గ్నినిశ్చితో

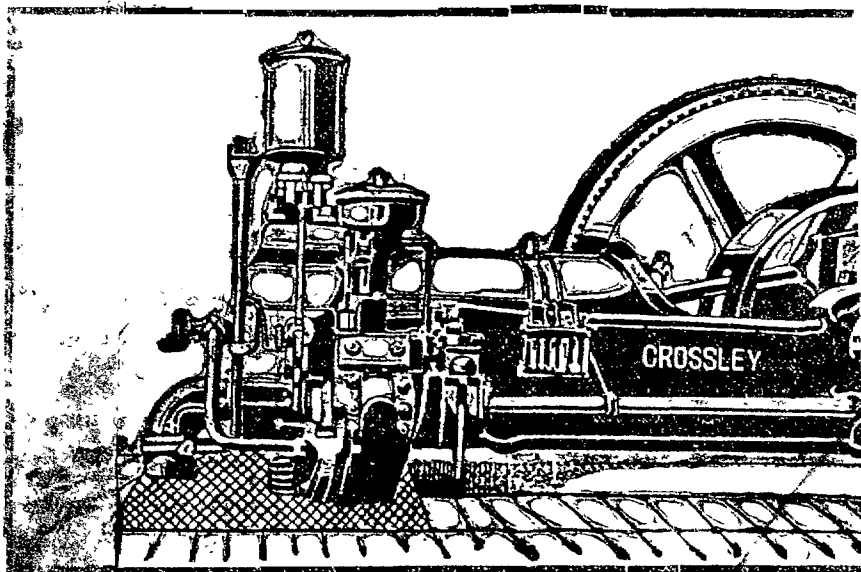
సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తం

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తం

క్రా డి గా ను అండ్ ఆ యి ల్

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మి

ప్రపంచములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రూడాయిల్ నూనెను ఎంజనుకు

స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యిత

బృ ద ర్వు (లిమిటెడ్) 14

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తం

சென்னை நகராட்சித் துறைமுகப் பகுதி

ఉత్కల సమ్మేళనము

విచారణసంఘమువారి నివేదికలు

ఒక్కొక్క భాషావిషయిక యిబ్బందులు

అనుకూల ప్రతికూల వాదము

(శనివారము తేదీవాయి)

ఒరిస్సాతో సమ్మేళనము

దెలిపిన కారణములు

యజ్ఞోపవీతమును సన్మానపత్రములను, విసతిపత్రమును భాషావిషయము ప్రత్యేక కమిటీయవలన వేరువేరుగా నిచ్చి పంపింపుటకు నిజమైన అవసరముగూడదు కాని అందులో ఒరిస్సాలో చేరుటకు ఓడ్రులవాంఛకుల కారణము లన్నింటిని సమీక్షించుకొను వాదములను సంగ్రహముగ దెలిపిన ఉపయోగముగ నుండును.

1 పరిపాలనకు సంబంధించిన యిబ్బందులు, (2) మేజిస్ట్రేటులను ఉన్నత ప్రభుత్వోద్యోగములందు ఓడ్రుల సంఖ్య తక్కువగా నున్నది. ఈరెండింటిలో ఒక్కడే ఉత్కలకి ప్రాధాన్యమును, పోలీసు ఫార్మేషన్లనులందు ఉన్నతముగా నొంగును లేనట్లు తెలియజేయబడినది. ఒరిస్సాలో లభించిన నియమించుట తెలుగు మేజిస్ట్రేటులకు తాత్కాలికముగా నున్నవారికి ఓడ్రభాష రాసేందున వారెవని పరీక్షలు పెట్టవలెను. ఓడ్రులకు యిచ్చిపెట్టవలెను. ఒరిస్సాను కనేరీ భాషగా ప్రకటించినచోట్లగూడ యిచ్చిపెట్టవలెను.

(3) ఒరిస్సా ముత్తమము ఉద్యోగుల సంఖ్య మెచ్చింపవలెనని ఉత్తరువులను గజాముజిల్లా గవర్నరుకు కచ్చేరీలలో తెలుగు గవర్నరుసంఖ్యయే అధికముగ నున్నది.

(4) నోటీసులు, సకుసులు, ఓడ్రమున అచ్చువేయించబడిన అందు తెలుగునామములచే ప్రజలకు బోధపడకున్నది. దీని కక్షక నిదర్శనములు నాటిరి.

(5) పాఠ్యపుస్తకములు, బుక్లెట్లు చాలతక్కువ ఓడ్రమురాని తెలుగువారుగానున్నారు. వారు ఒరిస్సా ఉత్తరముల విలాసము తెలుగులోకి తర్జుమాచేసికొని వ్యవహారము నడుపుకొనవలెను.

(6) కాన్వెన్షన్లు చాలమంది ఉత్కలశ్రేణులు వారి ఒరిస్సా రాసేందున రయితులు నీరులేవుకొనుటకు చాల కష్టముగ నున్నది.

(7) హైకోర్టు మదరాసులో నుండుటవలన కోర్టులవెంట దీనియగు ప్రజలకు చాల ప్రతిబంధముగ నున్నది. మదరాసులో ఓడ్రము తెలిసిన వక్తలు లేనందున గజామునుండి తర్జుమాచేయవలెనని పోషించి విచ్చుచున్నది. ఒరిస్సాతో కేర్నెయిడల ఒరిస్సా ప్రాంతములన్నియు కలకం సమన్వయముతో ప్రకటించుట, డిటెయిన్మెంట్లుండవు.

2. స్థానిక సంఘములలో యిచ్చిండులు

(అ) జనసంఖ్య మిత్రముగానున్న స్థలములలో ఓడ్రులకు ప్రాతినిధ్యము చాలకున్నది. బరంపురం మునిసిపాలిటీయందు, ఇచ్చాపురం యూనియనుబోర్డునందు వార్డులు వేరువేరుగా లేనందున ఒరిస్సా ప్రతినిధుల నియమించుటకు వేరులేకున్నది సూచించబడినది. వార్డుసరిహద్దులను మార్చినచో పట్టణములలో ఒరిస్సా తెలుగుభాగములు ప్రత్యేకింపబడగలవనియు, ఓడ్రులు తమ ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనగలదుననియు తెలియజేయబడినది.

(ఆ) కేసలము ఓడ్రులకు స్థానిక సంఘములకు తెలుగు మంత్రులు సానుభూతిజాపరు. వారి వాంఛలేరవు. ఈమంత్రులు తెలుగువారి కనుకూలముగ నుండ యిష్టపడుదురు.

(ఇ) అధ్యక్షుడు ఉద్యోగులు తెలుగువారిగానుండు సంస్థలలో నోటీసులు, రిజిట్రులు వారిభాషయందే ముద్రింపబడును. ఓడ్రులకు బోధపడదు. కేసలము ఒరిస్సా స్థలములకు చాలా తాలూకాబోర్డులలో తెలుగు లేక ఇంగ్లీషు భాషలుపయోగించెదరు.

(ఈ) మిత్రముబోర్డు సభలందు చచ్చు అంగమున జరుగదు. అంగమురాని ఓడ్రులకు తెలుగు సభ్యులను పదపబోధపరచవలెనని వచ్చుచున్నది. దీనివలన కాలభ్రంశము అభిజ్ఞులు కలుగుచున్నది.

(ఉ) మిత్రసంఘములలో తెలుగు ఒరిస్సా సభ్యులకు వాతావరణ యార్జ్యలవలన అనవసర వాదమునందు కాలయాపనయగుచున్నది. ఓడ్రులు లాభముపొందుటకు తెలుగువానివ్వడము తెలుగువారు లాభముపొందుటకు ఓడ్రువ్వడము. దీని ఫలితముగా ప్రజలకు కష్టము గలుగుచున్నది.

సహకార పరపతి సంఘములు

కేంద్రభాగములు పూర్తిగా తెలుగువియగుటచేతను, సంఘముల పరిపాలనాధికారము తెలుగువారియందుండుటచేతను యీపరపతిసంఘములకు ఒరిస్సా ప్రాంతములలో ప్రతిబంధముగలుగుచున్నది. ఉపయోగించు భాషలుగూడ తెలుగులే. అస్సామీసహకార సంఘావృత్తుకు తనకు తెలుగుభాషయుగూడ లేక అవసరము లిచ్చిరిని పిర్వాయచేసెను.

ఒరిస్సా క్రైస్తవ సంఘము-బరంపురం

ఈసంఘము రాయబారులు బరంపురంలో మహమ్మదీయతను యిబ్బందుల వెల్లెల్చుచు. వీరి కేంద్రస్థానము కలకములో నున్నది. వారి నాయకులు ఒరిస్సా గానులు. ఒరిస్సా క్రైస్తవులు ఒరిస్సాలో 15,000 మందిగలరు. గజాములో 1000 మందిగలరు. మిగిలిన హైస్కూలు కలకంంలో నున్నది. ఈజిల్లా ఒరిస్సానుండి వేరుగానుండుటచే గజాము క్రైస్తవులు తమకుగల మతవిద్యాసాంస్థిక యిబ్బందులకు వెల్లెల్చిరి.

(5) విద్యావిషయముగ యిబ్బందులు

అన్ని తరగతులవారు యీయిబ్బందులను మిక్కిలముగా వర్ణించితిమి. ఈయిబ్బందులవలన ఓడ్రులు తెలుగువారికన్న విద్యావిషయములందు చాల వెనుకబడి, అందుచే మదరాసు ప్రభుత్వమువారు జూపు సౌకర్యములభిమును పాంక్షాలకున్నారని సాక్షాత్తులేతను. ముఖ్యమం యిబ్బందులను కల్లికోట కాలేజీ ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు సూచించియుండిరి.

(అ) ఉన్నత తరగతులకు పాఠశాలలందు ఉపాధ్యాయులు తెలుగువారు. కల్లికోట కాలేజీయందు బరంపురంలో ఒక్కడే ఓడ్రఉపాధ్యాయులుగలదు. కాలేజీ పరిపాలకవర్గము తెలుగువారు. ఈఉపాధ్యాయులకు ఒరిస్సా తెలియదు విద్యార్థులకు విషయము విస్తరించి ఓడ్రమున చెప్పజాలరు.

(ఆ) బావకు సంబంధించిన విషయములను చూచి ఒరిస్సాలో కేర్నెయిడల ప్రకటించుటచే, వీరియ ఒరిస్సానుండి ప్రాథమికవిద్యాప్రేమరులను తెచ్చి, పెట్టుకొనుచుండును. అవియు అచ్చట విస్తరింతులలో చెప్పవలె యిచ్చట ఉన్నతతరగతి గ్రంథములుగానుంచెదరు. ఉపాధ్యాయులకితగా బాగులేకుండుటచే ఫలితముగా సమకూడిన విద్యార్థుల అల్పభివృద్ధియే యందులకుకారణము, మాపులుచాలవు. తప్పులు గడియింపుచి. ఒరిస్సాబోర్డు స్కూల్లకిచ్చిన గజాముజిల్లా మాపులలో పేర్లు వింతబ్రహ్మభాషను వ్రాయబడినవి. గజాముజిల్లా యనుపదము, గాంగోసరి జిల్లానుని తర్జుమాచేసి వ్రాయబడినది. గుమునూరు, గునేరీఅయినది. ఇట్లే యితర పేర్లుగూడ తప్పులుగలవు.

(ఇ) ఒరిస్సాబాలురు ఉన్నతవిద్యకై మదరాసు బోవుటకుష్టముగానుండును. అది చాలదూరము. అచ్చట జీవిత వ్యయముధికము. అచ్చట ఓడ్రసంఘము లేకుండుటచే ఓడ్రవిద్యార్థులు భాషయందు, ఆచారమునందు భోజనము నందుగూడ వేరుగానుండు తెలుగు తమిళులతో కలిసియుండవలెను. మదరాసు కాలేజీలో ఓడ్రులకు స్థలములు ప్రత్యేకించి యుండవు. కావున స్థానముబోరుకుటయే కష్టము. అందుచే మదరాసు విశ్వవిద్యాలయములందు చేరు ఓడ్రులసంఖ్య చాలతక్కువ యగుచున్నది.

(ఈ) కలకంంలో కెవెన్సా కాలేజీ యందుగూడ బారికి స్థలముదొరకుదు. అచ్చట విద్యావిధానము మదరాసు దానివలెగాక వేరుగానుండును. మెట్రిక్యులనుకు సంస్కృతము నిర్బంధముగా నేర్పవలెను. మదరాసు బడులలోనది నేర్పకుండుటచే విద్యార్థి స్వంతముగా చదువుకొనవలసి యున్నది. కెవెన్సా

కాలేజీలో చేరినచో లోపముల సవరింతుకొనుటకు ఒకవత్సరము వృథావేయవలెను. అచ్చట స్కాలర్షిప్స్ యివ్వరు. కలకం డిగ్రీలు చెన్నరాష్ట్ర డిగ్రీలకన్న తక్కువగా చూడబడును. కావున ప్రభుత్వోద్యోగులందు మదరాసు డిగ్రీవారితో పోటీగిలువలెరు. అన్నియిబ్బందులున్నను ఒరిస్సా విద్యార్థులు స్థలము దొరకినచో కలకం కాలేజీకే బోదురు.

(6) వైద్యయిబ్బందులు

గజాము జిల్లాలో డాక్టరులుగా ఉద్యోగములందున్న వారు ఇరువురే. ఒకడు జిల్లా ఆరోగ్యకాళాధికారి. రెండవ వారు అస్సామీ అసిస్టెంటు సర్జను. జిల్లా, తాలూకా బోర్డులు స్వంతడాక్టరులను నియమించుకొననూడదు. ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేకించినచో ఉద్యోగుల నుండియే నియమించుకొనవలెను. వీరందఱు తెలుగువారే వీరిలో చాలమంది ఓడ్రము రానివారగుటచే రోగులబాధలకు గురింపజాలరు. రోగులకు వీరియందు విశ్వాసముండదు. మరియు డాక్టరులు ఒరిస్సా స్థలములకు బోవనిచ్చగింపదు. తరుచుగా మార్పు గోరుచుండుటవలన జిల్లాబోర్డులకు యిబ్బంది గలుగుచుండును.

(7) భాష ఆచారములు క్షీణించిపోవుట

తెలుగు సంపర్కములను, విద్య చాలకుండుట చేతను మదరాసు రాష్ట్రమున ఓడ్రభాష అతి త్వరితముగ క్షీణించి పోవుచున్నది ఇచ్చట భాషావిషయములు, వ్యాకరణము, ఉచ్చారణ అన్నియు ఒరిస్సా వాటికన్న హీనముగనుండును. ఒరిస్సావారికి బోధపడవు. మదరాసులో కొన్నేండ్ల క్రిందటకుంటే మంచి ఒరిస్సా గ్రంథములు వెలువడలేదు. గజాముజిల్లా గజులులో నుపయోగించు ఓడ్రభాష బోధపడకుంక నున్నదిని కొన్ని చిదర్శనములు నూతు జూపిరి. ఈ సమ్మేళనవలన భాష క్షీణించిపోవుట నిలచిపోగలదని నడచుచు న్నారు.

(అ) తెలుగువారి సాంఘికాచారములకు ఓడ్రులయాచారములకు చాల భేదముండుటచే వారు వారు కలియజాలరు. వారి భోజనము వేరు. మతతత్వములు, పండుగలు వేరు. ఒరిస్సా పండుగ సెలవుతినములు మదరాసు కాలండరుతో తగినట్లుగా ప్రకటించుటలేదు. దక్షిణదేశముననున్న బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ తగవు ఉత్తరప్రాంతమున లేదుగాని దానిఫలితము ఓడ్రులకు ప్రతికూలముగ పరిణమిలెను.

సంస్కరణలలోపము

(3) ఓడ్రు తక్కువగానున్న తాలూకాలలో ఒరిస్సా కోర్టు భాషగానుండియు, ప్రభుత్వకెరెండరు యొక్క పనులకు ఓడ్రుల నియమించియు, స్థానిక సంఘముల కెక్కువసభ్యుల నొసంగియు, ఓడ్రబాలురకు జీతముల తగ్గించియు, మున్నగుసౌకర్యము లొసంగి ఓడ్రులకు మేలుజేయు మదరాసు ప్రభుత్వము వారును, జిల్లా అధికారులను 15 యేండ్లకుండి పాటుబడుచున్నారని అంగీకరించబడినది. కాని తెలుగు ఉద్యోగులు గుమాస్తాలనిరంతర సంపర్కముచే యీసౌకర్యములు రాకుండుటయేగాక ఉన్నవిగూడ ఊహనని భయపడుచున్నారు. అస్సాలోని శ్రీని వారి వార పండా గారి ట్ల నిః — “ఇది వరకు సానుభూతి గల ఉద్యోగుల మూలమున ఓడ్రులయిబ్బందులు కొంతవరకు తగ్గినవి. కాని యిప్పుడు ద్వంద్వప్రభుత్వము ఎట్టితెచ్చ గోచరింపదు. ప్రభుత్వమువారి నెదుర్కొనుటయే దుర్బుటగును. కొంతకాలము నకు మదరాసులో ఓడ్రజాతియే అంతరించును. ఎంతయుక్కువగా పరిపాలనావిధానమును భారతీయులవలన మొనర్చిన అల్పసంఖ్యకుల కష్టము లంతరెక్కువగును. ఈసంస్కరణవిధానము మాత్రం నంతరింపజేసినది. సంస్కరణలు విచారించబడిన సమయమున మేము ఉత్కల సమ్మేళనము చాలప్రధానవిషయమని గట్టిగా జెప్పియుంటిమి. లేకున్నచో ప్రస్తుతకష్టములన్నియు వచ్చునని ముందుగానే గుర్తించితిమి.”

ప్రతికూలవాదము

మేము విచారించబడిన విషయములకు పరిమితి యేర్పరుచుటచే గజాము విశాఖపట్నంజిల్లాలో ఉత్కలశ్రేణుల ప్రాతినిధ్యములను విన నిరాకరించియుండవచ్చును. సమ్మేళన భాగండుననికాని, ఉపయోగముగనుండ ననికాని సాంతాభిప్రాయమును ప్రకటించుటకు గూడ మానుకొనుటయందు బాగ్రతపడితిమి. మిత్రముగానున్న స్థలములలో తెలుగువారి అభిప్రాయమును విచారించితిమి గాని, గజాము రక్షణపరిమితి సంఘములు తెలిపినవాదము లెంతసమంజసముగా నున్నను వాటిని వివరముగా చర్చించుట మాపని గాదు. ఈనాడును లను పరికించి పరిష్కరించుట నేరొకరిపని, కావున వారిలో

చేరి బొమ్మలు బాలికలకు బహుమతులుగా పంచి పె
సినది. బాలికల తల్లిదండ్రులు ముఖ్యముగ స్త్రీలు చాలమం
భకు వచ్చియుండుట చాల ప్రశంసనీయము. ఇట్టి ఉత్సవము
ప్రతిసంవత్సరము జరిగిన విద్యాప్రజాభివృద్ధికి తోడ్ప
డుచున్నది. ఉద్యోగములు స్కూలులు డిప్యూటీ ఇన్
స్పెక్టరుగారు వచ్చియుండిరి.

హిందీ ప్రచారము

శ్రీమత బాండ్లగారు తెల్లము కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ
పిండిపుర ప్రచారము నిమిత్తం శ్రీమత బాండ్లగారు
దక్షిణ భారతమున సంచారము చేయుచు 25వ తేది ఆదివారము
మామిడిపాడు వచ్చి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజకీయ కార్యకర్తల
అగ్రహారమున విజ్ఞాపించిరి. భారత సామంత రాజ్యము
కాంగ్రెసు సంఘమువారి కోరికపై కాంగ్రెసు అసెంబ్లీను దర్శించిరి.
స్థూల శ్రీయుత మేమారి రామచంద్రరావుగారును శ్రీయుత శ్రీ
రామచంద్రరావుగారును, శ్రీయుత బాండ్లగారు, హిందీ
ర్యూరల్ కమిటీ హిందీ ప్రచారనిధి అను కొంతమంది గృ
హులను దర్శించిరి.

విశాఖములు:— శ్రీమదేవి నామమంతరావు పంతులు
యరు 100, కోకా ఆహారాలరావు నాయుడుగారు 100,
జగన్నాథరావు నాయుడుగారు 50 ధనుతో విరా
లు లాసంగిరి.

ఈ సామ్య పట్టణములో హిందీ ప్రచారము నిమిత్తము
నియోగింపబడును. సాయంత్రము తిలక్ చౌక్ లో శ్రీయుత
బాండ్లగారు జాతీయసామ్య భాషావ్యవస్థాపకసమితి విభు
ముగా విస్తృతముగా నువ్వనీచిరి. భాషాదాస్యము, మా
యకదాస్యమునకు కారణభూతమునకు నాదాస్యమునండి మన
ముందు విముక్తము కావలెననియు లేనిచో
స్వతంత్ర్యము గగనకుముమే కాగలదనియు నెలవిచ్చిరి.
విమయమును విర్రండు, పోలెండుచరిత్రలు మనకు విశద
లచేయుచున్నవిగాన మనము హిందీ ప్రచారమునకు ముఖ్యముగ
సహకారమునీ సెలవిచ్చిరి. పిమ్మట ఖద్దరు అవత్యకతనుగూర్చి
గత రెండుమార్లు చెప్పిరి. వారి హిందీ ఉపన్యాసమును
శ్రీ బిరగ శ్రీనివాసరావుగారు తర్జుమాచేసి చెప్పిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

గండికోట భవనము

జనవరి 30:— బెజవాడపట్టణమున ఏబివేల రూప్య
ములకు వైగ చెప్పించి కమ్మవిద్యార్థుల యువయౌగార్థము ని
ర్మింపబడిన 'గండికోటభవనము' అని నామకరణ మొనర్చబడి
న పరిగృహముయొక్క ప్రవేశమహోత్సవము నిన్నటి ప్రాతః
కాలమునందు అతివైభవముగ జరుపబడినది. ఆహ్వానింపబడిన
గంన్నరు గారిజవాబు ఇంకను రాలేదు. పెద్దలచే నిశ్చయింప
బడిన సభమువారమునకు ఇరుకులపాటి గంగయ్యచౌదరిగా
రు ధర్మపత్ని యుక్తముగ దీపారాధన వాస్తుపూజల జరిపిరి.
ఈమహోత్సవమును వీక్షించుటకై కృష్ణా, గుంటూరు గోదావ
రిజిల్లాలనుండి కమ్మప్రముఖుల సేవలు విచ్చేసిరి. పట్టణప్రముఖు
లుగూడ చాలమంది వచ్చియుండిరి. వీరల్లెలరసు అల్పవారము
లతోడను, మృష్టాన్నముతోడను అతిథ్యమిచ్చి గౌరవించిరి. సే
ను వీరలకు అన్నదానము జరిగినది. భవనము నిర్మించుటకై బె
జవాడ కమ్మవారు, అందుముఖ్యముగ కోవెలమూడి గోపాల
కృష్ణయ్యగారు విశేషము శ్రమతో పల్లెలలో ప్రచారముచే
సి అభిమానమును ఉత్సాహమును పురికొల్పి కావలసినద్రవ్యము
ను సమకూర్చియుండిరి. భవనములోని గతులు విద్యార్థులకు ఆ
నందదామకముగ నుండునట్లులో సందియములేదు. పరిసరం
దిరమునకయి ఏర్పాటుచేయబడినది వికారముగనున్నది. భవన
మునకు ముంతరనున్న ముఖద్వారముపై చెక్కబడిన చిత్రపు
యాపణల దృష్టిశాకర్షించుచున్నవి. ఈ మహోత్సవసందర్భ
మున నిన్న సాయంత్రము పాటకచేరి జరిగినది. వెంకట నా
థాయణయ్యగారి గాత్రము, విద్యాకాపారుపల్లి రామకృష్ణ
య్యగారి ఫిడేలు, వీరరాఘవయ్యచౌదరిగారి మృగంగము స
భ్యుల నానందాభివీలలాడించిరి. గంన్నరుగారిజవాబునండి జవా
బురాగానే మరల నొక మహాజనసభ జరుపబడునని తెలియు
చున్నది.

గండికోటభవనమున పేరడులలో కమ్మవారి పూర్వ
కృష్ణయ్యము, కార్యము ప్రతినిధియు జ్ఞాపికాగలవు.

త్యాగ బొమ్మలు జ్ఞాపికా తెచ్చుకొని భారతమున
నివసించు విద్యార్థులు తమసంఘమునకు వన్నె తెచ్చెద
మాయును.

సంగీతసభ

25 వ తేది సాయంత్రము మోరేవారివాసం

శ్రీమత బాండ్లగారు తెల్లము కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ
గీతసభ :— ఈ సాయంత్రము సంగీతవిద్యా పాఠ
శాలమున గాత్రము సంగీతవిద్యాకా పాఠశాల
నాదముగ గాత్ర ఫిడేలు; కోలంక వెంకటాచార్య
దగ్గరనుండి సభ జరిగినదముగ జరిగినది. మృ
త్యునందు వెంకటాచార్య అసహనపాండిత్యము
క్రింది నుండిరి. ఈజనవయస్సు పదునామసంవ
త్సరమునకు రున్నా నరసింహారావు నాద
బిరుదుగాయకము నొసంగిరి.

"పట్టణండా"

"పట్టణండా" అనుపేరుతో శ్రీ కొదారి ఆ
శ్రమగారిక గాత్రము తెజవాడనుండి ప్రకటిం
నీడు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద డిక్లరేషన్
జేసారు. ఈపత్రిక జమీందారులకును, వారిరెవెన్యూ
దపలసిన సంబంధింధవ్యులకు నిరూపించుటయే
నోద్దేశ్యముగ పట్టణండా పనిచేయును. జమీందారు
ప్రభుత్వము రుతులకు కలుగుచున్న టిడిని లొలగిం
యత్నించును. మరియు జమీందారులు రయతులనుండి
చేయు సామ్య జవాబుకారీ వహించవలసిన యావ
గూర్చి కృషిసన్ను. కాంగ్రెసుయొక్క యాదర్శముల
మునందుండునని నిర్మాణకార్యక్రమము రయతులలో
గ విజృంభింపఁయుటకై పత్రిక సదా పాటుపడుచు
తెలియుచున్నది.

కాకినాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

బ్రాహ్మశాస్త్రసభలు

జనవరి నెల 18వ తేదినండి బ్రాహ్మశాస్త్ర
సభ జరుపబడినది. 23 వ తేది సాయంత్రమున
రమున బ్రాహ్మసమాజము తరపున బహిరంగసభ
నాటికనము రామరామమోహనరాయుగారు
మును ప్రతిష్ఠించిన దినము 94 సంవత్సరముల
సంవత్సరములో స్థాపించినదినము, ఇదిపర
పాఠశాలలో గలది ముచ్చటించుటకు యీసభ
దని సభాధ్యక్షులైన శ్రీ మేమారి రామకృష్ణ శ్రీ గారు
కవరచిరి. అనంతరముపాసన విశమత్యమునుగూర్చి నిరూపి
బడినది. కావున ప్రకృతములో దేశమున జనుగలవన్న అం
నము, పరిస్థితులు తలపునకు రాకరప్పడు. వాటినిమరచి ప్రత్యే
కముగా మతసభింధమైన సంభాషణచేయవలసినదే. నేటి
రాజనీతి సామన్యమైన రాజకీయపాఠావధుకుల సతిక్ర
మించి సాంఘిక, మత శివములకు సంబంధపడియున్నది. సా
ఘిక, మతయొక్కమత్యములేనిదే, ఒక్కొక్కరులందు ప్రేమ విశ్వా
ములు దృఢపడి అభివృద్ధి గాంచునదే నిజమైన స్వేచ్ఛము చేకు
రదు అనుభవించు లేము, అనునట్లే ఆదర్శరూపకమైనసద్గతి నెట్లే
రాజనీతియందు ప్రతిభ గాంచుచున్నది. అట్టి సందర్భములో
రాజనీతి అని రాజకీయమైన విషయమని దూరముగ దిక్కిల
జిలిపోయినది. గాంధీనాథు మున్నగుచినమాత్రమున, వ
త్తుడు అనునందమాత్రమున, సహాయ నిరాకరణ ప్రణా
యందున్నంత మాత్రమున, భయపడుతో జాలు.
ద్యమము, ధర్మము సత్యము ఆయినది. ఈ యావ
బుంపితులందయ్యెను. ఆయాన వాక్కులు ముఖ్యముగా
దీసికొని ఉపన్యసించుటకు భయపడవలసినది. మేము
పట్టినవి. ఇందుకు నిదర్శనము 22 వ తేది సభ, కరు పూ
ర్వము మహాత్ముడు ఉపవాసదినసభలందు కొంత వ్యక్తవ
య్యెను. సభలో ఆ ధ్యక్షుడు ను, ఉపన్యాసకుడై
శ్రీ వెంకటేశ్వర మహాస్వామిగారును విశమత్యము, స్వే
చినిగూర్చి కృష్ణమధు మహాత్ముని కొనియాడిరి. మహాత్ము
ధర్మవాక్యము జాబించి వ్యక్తియ న్యక్తియుకై జాతియు
దేశము కైకై ధర్మసభమున వడుపుచునిరి. 94 స్వేచ్ఛర
క్రిందట పూర్వపు మహాత్ములు వేసిన మతభూమిలు రామ
నాథుడు లేవన (దేశమును మానవజాతిని కేలొక్కరి అక్క
ము, ప్రేమ, వర్మ, శ్రాత్మత్యము, ప్రసాదించి చెప్పినదే. 3

వ్యతిరేక భావము దెలిపిన మ... ప్రత్యేక వ్యక్తుల ఎవరైనా తమ ఆభిప్రాయముల తెలిపి కోరవలసి వచ్చినప్పుడు, సమీక్షా సంచిక వారి దృష్టికి వాదనలను ప్రస్తావించుటకు సముచితమైనది.

- 1. క్రైస్తవంలో విద్యావంతులగు తెలుగువారు ఈ సమాజమున అయిష్టతను తెలిపిరి.
2. పర్యవేక్షణ కమిటీలో ప్రతినిధుల ప్రభావము పెరిగెను. ఆంగ్లం సాహిత్య ప్రజలుగూడ గంభీరమైన అభిప్రాయము తెలుపుచున్నట్లు తెలుస్తున్నది.
3. ఆంగ్లంలో 50 గ్రామముల ప్రతినిధులగు తెలుగు మాటల వ్యాఖ్యలు పాఠమును ప్రకటించుచు వినవలయునని కోరినది.
4. ప్రస్తుత పద్ధతుల మార్పులను గమనించుటలోని ఒకరిద్దరు మహమ్మదీయులుగూడ ప్రతినిధులుగా చేరిరి.
5. బరంపురంలో జరిగిన సభలకు పలుకుబడిగా రాజకీయ భావములను వివరముగా తెలుపుచున్నట్లు తెలిసింది.
6. కొందరు విద్యావంతులగు ఓడ్రులుగూడ ప్రతినిధులుగా నుండిరిగాని వారి కల్పిత పలుకుబడి లేదు.
7. చిత్రపురంలో ఒకటి రెండు ప్రత్యేక వ్యక్తుల ప్రతినిధులుగా ప్రాయములు తెలియవచ్చినవి.

సారాంశ మేరకు ఆంగ్లంలో చేర్చుటకుగూర్చి విద్యావంతులగువారి కెంతమాత్ర మిష్టములేదు. కొందరు తెలుగు భాషాముఖులు ఆంగ్లంలో గంభీరము జిల్లాలోని భాగములు చేర్చినవో తమరయితలతో తగనికట్టులు వాటిల్లునని తలచుచున్నారు. ఓడ్రులలో సామాన్య ప్రజల సమీక్షకు కోరికలేవనియు, ప్రస్తుత రూపముతోనే వారు తృప్తి పొందవలయుననియు తెలుగువారు గట్టిగా చెప్పుచున్నారు. మాజీ విచారణసమయమున జరుపుచున్న సమావేశములను, గంభీరము జరిగిందామను, బరంపురం సమీక్షాసంఘమువారును, ఇతర సంఘములును, జిల్లా కలెక్టరు సమీక్షలను మున్నగు ప్రభుత్వోద్యోగులును మాకు జేసిన సహాయమునకు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాము.

1924 డిశం. 26: — సి. ఎఫ్. ఫిల్మ్. ఎ. సి. డబ్ల్యు.

బీజేబి:—నీలైపోయిన పిర్మమును గట్టి పదమూడు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వచ్ఛమందు గాని శుభ్రముగాని పిర్మమును తమకు అందల తగినది నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నలుపునీటియును తొలగించి యున్నట్లుగాను. ఎంత బలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరేయి బలమునిచ్చి సంసార శుభము అనుభవించునట్లుజేసి గంభీరముగా చేయును. వృత్తియును రహస్యముగా నుంచుదును. 10 మాత్రలు నీలై కేర 2-0-0 వి. పి. చార్జి చేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం, 13, బైరాగిమహావీధి, మద్రాసు.

గాంధీమహాత్ముడు: బ్రిటిషు ప్రజలకు గల ఆధిక గౌరవము

[రంగనాథులుగారు డి. యు. పి. (ఆక్స్ ఫర్డ్) సి. యస్. డబ్ల్యు]

క్రీస్తునునుపండుగ పదిదినములందు లంకామైదుజిల్లాకు తిరిగి వేసిన బ్రిటాంతిక జర్నియంతిరి. శేషెల్లప్పుడు సెలవులందు సాధ్యమైనంతవరకు, హిందూదేశపు వ్యవహారములగుర్చియు, ఆంగ్లేయరాజ్యవ్యవహారములగుర్చియు, లేవరు పార్టీ సంఘముల తరఫున నుపన్యాసముల నొసంగుట మానులైంది. ఈ పర్యాటకులు, బర్మింగ్ హామ్స్, లివర్ పూల్, బోల్టన్, చార్లీ, హార్విల్లియన్ పట్టణములందు నుపన్యాసములిచ్చుట తలపించెను. మన తండ్రియగు "వోమల" నిచ్చుట గత్యములేదు. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వ సూత్రములకు వ్యతిరేకము కాదనియు, పలుమా రుపన్యసింతుట సాధ్యమైనది.

"యూనికేరేషను చక్ర" మతిథులు కొందరవచ్చి, గాంధీమహాత్ముడు ఇదివరకే పంచములకు వోమలనియ్య సమ్మతించె గదా యనియు, అట్లునలైన యింగ్లీషువారికి హిందూదేశపు నియమముల తెలుపుటవలెకాని, మహాత్ముని "ఆంతర్వ్య సంస్కారసూత్రమే" అత్యుత్తమమనియు పలుకుచుండిరి.

"యావదుల విద్యాలయముల" వారందరు గాంధీమహాత్ముని గూర్చి ప్రశ్నలను, ప్రతిపాదనలను వినియున్నారు. వాత్సల్యము, తమ "కార్మిక నాగరికత" నెట్లుధరింప గాంధీ బోధించుచున్నాడో యిది విచారణతో నున్నారు.

చార్లీ యందు, ఈవిధాలయపు ప్రధానోపాధ్యాయులు నన్ను విందుపిలిచి, తనకు గాంధీమహాత్మునియందు ఆధిక గౌరవము కలదనియు, ఆయనయొక్క "నాన్ వసులెంటు నాన్ వో ఆపరేషను" సూత్రము అత్యుత్తమమైనదనియు, అనుభవజ్ఞుడైన "Social Democratic Control Committee" కి తా కోకప్పుడు కార్యదర్శిగా నుంటిననియు తెల్పి, తమ ముందరికంటె పట్టుదలగ, శ్రద్ధతో, క్రొత్తవిధమున, మహాత్ము డీయియ్యతో ద్వయము నడుపుచున్నాడని తాను తలచుచుంటినని చెప్పెను. గాంధీమహాత్ముని యుపన్యాసగ్రంథమును, నా వద్ద నుండి యరుపుగా, ఇరువదిమంది ఆపట్టాముననే కొరికి, ఒకరితరువాత మరొకరికిగా, అయ్యది పంపబడుచున్నది.

బోల్టన్ లో జార్లీ థామసులు అను తెలుగువాడును నా కమిటీధర్మగర్వింజనమానము లుండి, దానికి మారుగా తనకు ఏదైన విన్నగ్రంథము గాంధీగూర్చిని పంపగోరెను. ఆయన కార్యగ్రంథములను, ఇరువదిగ్రంథముల కార్యదర్శుడవచ్చెను. అంత నేజవన్యసింప బోయినప్పుడు, వారందరు గాంధీతత్త్వమే ప్రపంచకాంతిని సృజింపగల్గుననియు, తమ యన్యాయపు ధనవంతులనిరంతుకృత్యపుష్టి గాంధీమహాత్ముడైన "సత్యాగ్రహము" ద్వారా నిర్మూలమునర్ప నాధ్యమని నమ్ముచుంటి మనిరి.

బర్మింగ్ హామ్స్ లందు, బీచిక్రాఫ్ట్ ఆక్రమములలో నన్ను వన్యసింపగోరిరి. ఏమియునుగూర్చి యని ప్రశ్నింప, గాంధీమహాత్ముడు, గాంధీమహాత్ము డని కేకలు బయలుదేరెను.

సంస్కారసాంత్వమున, ఒక్కరులేది, "మీరు చెప్పినట్లు గాంధీతత్త్వ మున్ను, అతడు సాంఘికవాదియేకదా! వైగా మా సాంఘికవాదులందు భగవద్భక్తి, భగవత్ప్రేమ సరిగ నన్నించుతుండ, గాంధీ మహాత్ముడు భగవద్భక్తితో, భగవత్ప్రేమచే రాజకీయ ప్రపంచమును, అందముగను, శీలవంతులగు చేయబూనియున్నాడని నే నలచెను. ప్రపంచమునంతట జయించితిమని గర్వింపుచున్న తెల్లనాగు మాపట్టునకి, ఆన్యాయబద్ధమైన, దుర్మార్గభూయిష్టమైన, ధనస్వాములకృత్యమైన, నేపథ్య నిశిత్యము ప్రజలందరి కిచ్చియున్న ఆమెకానేకదా! ఇంత కాలమునుండి, అభోగతీయమున్న హిందూదేశము, గాంధీకి పుణించి, గౌరవపాత్ర మగుచున్నది." అని చెప్పుచు గంధీతో పర్యావసమిం గెను. సభాంతమున, "గాంధీకీర్తి" యని, మాకు "శింశిం" నాదములు బయలుదేరెను.

అదివారపు ప్రాతఃకాలమున, "యావదుల ప్రాథమ సంవత్సరము"నందు, ఉపన్యాసము "ఎల్లరిన్నీ హితుడు" అనువిషయముపై జరుగవలసియుండెను. ఒకరు మొదలిడిరి. అందరు పాల్గొనిరి. ఎల్లరు, గాంధీమహాత్ముని తుద కొక్కపరియైన సంస్మరించిరి. అంత నన్ను లేర్పొని బలవంతపెట్టి, నేను భారతీయుల ప్రధానాధ్యక్షులగుర్చి మాట్లాడితి. వారందరు, క్రీస్తు మహానుభావు కోర్కె సంస్కారాగ్రేసన డని నమ్మువాడు. వారికి మహాత్ము డట్టియుగసంభవుడని నమ్మకముకలదు. ఒకరు

లేది, మహాత్ముడు, "మెషినులను, కార్మికయుగమును, మోయు వస్తువుల స్వప్తి నెడి రిం చుచున్నాడట. వెనుకటి దినములకు పామునున్నాడట నిజమేనా" యని ప్రశ్నించిరి. మరొకరువెంటనేలేది, "ఆవనతు లన్నిటికన్నగూర్చున్న మనకు కల్గినలాభ మేమి? ఇదివారకంటె ఎవ నధికముగ సేవకావ్యు ల్లియందు తగల్గూరలేదా? మనగోచ్రపు వానియందు చెదలవలదని గాంధీమహాత్ముడు పుట్టట నుంచుకదా" యని విచారించెను. మరిొకరు వెంటవెంటనే డీర్ల చర్మములను, తుదకు, మహాకార్మిక నాగరికతను" గాంధీమహాత్ముడారా నడిపి, ప్రజలందరికి ఆర్థిక సాంఘిక రాజకీయ శుభావత్తము, స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయుట సాధ్యముకదా యను తీర్మానమునకు వచ్చిరి. అంతే చేసి గాంధీమహాత్ముడట్లే పట్టుచున్నాడు కాని, "మెషినులను, లైట్ బుల్బు, వాక్చురులను అనుటలేదు. కొందరికిమాత్రమే సాంఘికములుండి, ఇతరులందరు దరికమున నుంతునప్పు డాభోగము నడలేదని" అతడుచెప్పుచున్నాడని తెల్ప వారిందఱు, "సతేకాని, ప్రపంచమునకు విద్యుత్తునున్న గాంధీమహాత్ముడు మీదేశమున నుండ, బాంకర్లు బొందుచున్న మాదేశమునకు, నీవెందుకు విద్యార్థివై యుంటివని ప్రశ్నించిరి.

యాదగ్గ కాన్ఫరెన్సునందు, లంకామైదు డెలిగేటులందరు నాతోమోమ్ము న్నేహితముగ నుండుమిండిరి. వారందరు నాకు డీర్ల కాలపుమిత్రులు. మామాట్లాడుట బహుదర్జాగా మాట్లాడుచున్నాడుకాని, నా కాలేరియం చెంతగొండున్నను ఈతడు గాంధీయుం చెంతపిల్లివ నయో! యని పట్టుచుండః తమాషచేయుతడు. మీమాట్లాడులేకదా మాకు స్వరాజ్య మీయవలసినదని విరమముగపలుక, గాంధీమహాత్ముడు, అరీసోదరులు! దానులాల గారలు మీకు స్వరాజ్యము చెప్పుచుగాని, మాబాల్విడు, మావల్లవల్లు గారలు చేయవలెదనియులేను. ఇద్దరుచూడకదా! మావం మామలమాని, మీలోమీరే సంస్కారముల గల్గించుకొన్న స్వరాజ్యము త్వరతోవచ్చుననిరి. ఈభావమెల్లడ బయల్పడుచున్నది ఎట్టిపరమార్థ?

గాంధీమహాత్ముడు, ఇంగ్లండునకు నున్న సంస్కరణములకై మాడవలసియుండెను మహాత్ముడు కాన్ఫరెన్సు యొనర్పటినుండి ప్రపంచమంత హిందూదేశమువంక జూడ మొదలుపెట్టినది. స్వరాజ్యము భారతీయుల చేతియందే యున్నట్లేర్పడుచున్నది. ఇరువదియొక్కటిదినపు టుపనాసములద్వారా, హిందూమహమ్మదీయైక్యతకు, గట్టిపునాది వేయ సహాయపడెను. తననిర్మిత సహాయనిరాకరణప్రకారము రూపుమాపి, అన్నిపార్టీల శాశ్వతపథమునకు దీసుకొనిరా బ్రతుక్తుమండ జేయుచుండెను. బాతీయము కియే, తనవర్గకేరంటె ననేకవేలమందిన లెక్కలగా తనయాత్మకు ప్రీతికరమనిచాటుచు, దానుపార్టీ కక్షభారమిచ్చుచు. త్యాగసూత్రము వేలువారుద్వారా, శ్రద్ధామునందు, జగన్మోహనముగ పాడెను. స్వరాజ్యమువచ్చినట్లున్ను ఎట్టిస్వరాజ్యమని పరస్పరతగాదాని బయలుదేరునమామని, యందే స్వరాజ రూపము నిరూపింప, శ్రద్ధామునందు, అత్యద్భుత అత్యుపయోగ ఫలకాల నొసంగి, చెంబురులహతు ను దారితోగ్రహించి, ఆరేపార్టీ సభయందాగ్రణాధికము తయారుచేయ ఇచ్చుచు పూనుకొనుచున్నట్లు తెలిసెడి. "నూన్ టేబులు మహా, డిమెండ్" ప్రతిక లాతడోడెని ప్రాయములన్నివిధాని విషయాల వారుగా గ్రహించిన సంఘిక వారు, తత్వశాస్త్రజ్ఞులు, సంస్కారగురు, మానవాగ్రహణ డని తెలిపిరిగాని సం తోవిషయమున్నాయి.

కాననీ, పంచముల తమవోమల సంపాదించుటకు చేతులునందే, మహాత్మునిసానుకుతో పుష్పింపుట త సరము.

ఈస్టన్ సినిమాలు— ఎప్రిల్ 10 వ తేదీ నుండి రెండు మొదలు 18 వ తేదీ సోనియోల రంగులను 4 గంటలు చెన్నపురి మోకోట్ట మాయబడును.

Encourage Indian art & Indian enterprise. ది గ్రేట్ పెనిన్సులార్ మ్యాజిక్ ట్రూప్. మోహనలాల్ కిర్, ది డెలి, హాగ్ గ్రామమునా శాశ్వతముల ప్రదర్శింతురు. Miss not this golden opportunity. MANAGER The Great Peninsular Magic troupe.

ఒక ఆంగ్ల ప్రముఖునితో సంభాషణ మహాత్మానివ్యాసము

ఎంగు యిండియా జనవరి 29 వ తేది

“భారతదేశమును సేవచేయువలె నని మనసార కోరు నట్టియు, భారతదేశవిషయములం దధికమగు శ్రద్ధను చూపుచు న్నట్టియు ఒక ఆంగ్లేయు మిత్రునితో గతనెలలో నేను నావ కాశముగ మాటలాడితిని. ఆసంభాషణను ఎంగు యిండియా పత్రికలో ప్రకటించెదరా అని అయిన నన్నజేగను. అంధు లకు నే నంగీరించి ఆ ప్రశ్నలను వ్రాసియున్నది కోరితిని. ఆయన దయతో వ్రాసి యిచ్చెను. ఆయనపేరు ప్రకటింప నవసరములేదుగాననేను ప్రకటింపలేదు. నాభాషములను ప్రక టించుటయే ఆయన ప్రధానోద్దేశముగానవానిని ప్రకటించితిని. నేను ఆంగ్లేయులకు మిత్రుడనుగాని శత్రుడనుగానని నేను తెలు పుచున్నానుగాన యీ విషయమున ఆంగ్లేయులకు గల సంశయ ములనన్నిటినినివారింతుటకు వారి ప్రశ్నలకు నేను ఓపియిలో ప్ర త్యుత్తరముల నియ్యవలసియున్నది ఆయనను పలువు రాంగ్లే యు లడిగినప్రశ్నలనే నన్నాయన అడిగెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

ఖ ద్ద రు

ప్ర:— “స్వరాజ్యమును బడయుటకు ఖడ్గే ముఖ్య సాధనమని మీరు పట్టుపట్టుటకుగల కారణమేమి?

ఉ:— “జౌన్నత్యమును ఆసత్వమును పరిత్యజించి స త్యకాంతి సాధనములవలననే స్వరాజ్యమును బడయుననెనని నే నుకోరుచున్నాను. అందులకు మొలకువతో ఖద్దరువిధానమును జయప్రథముగా నెరవేర్చుటవసరము. స్వల్పకాలమైనను అల్ప మాత్రముగ నైనను ఉత్తయ క్తముగు నిర్మాణకార్యమును జేసి నై న భారతీయులు యావస్థాంతరమును కలసి ఏకాగ్రతతో నెర వేర్చిననే గాని కాంతిసాధనములవలన స్వరాజ్యమును బడచు జాలము. అటులు పని జరుగవలెననిన దేశీయులు జాతీయతాభి మానము కలిగియుండక తప్పదు. రాట్టయు నుపయోగించినగా ని జాతీయభిమానము ఆభాగ్యోపాలమునకును కలుగదు. కాని వ్యక్తుల కింతువలన అధికమగు ఆదాయము లభించదు. ఆ కారణమున స్వాగ్రహమును స్వల్పముల యాపనియందు సహజ ముగ ఆసక్తి కలుగదు. కాని జాతీయ సంపద నొక్కసారిగా చాలవరకు పెంపొందించుట కిది తగిన సాధనమైయున్నది సా లకు ఒక వ్యక్తి ఒక రూపాయి పాచ్చుగా సంపాదించగలిగి నచో అవ్యక్తి కదియుక గొప్పగా కనబడదు. 5000 మంది ప్ర జలుగల గ్రామమున సాలుకు 5000 రూపాయలు పాచ్చుగా ఆదాయము లభించినచో గ్రామము మొత్తముమీద చెల్లుబడి గావలసిన భూమిశిస్తుమున్నగు శిస్తుల కది సరిపోవును. కావున రాట్టయుపై నూలు పెడుటకు యనగానే జాతీయతాభిమానము. నిర్మాణ చేయబడిన ఒక నిర్మాణవిధానమును ప్రతిష్ఠ క్రియ ను గూడ పనిచేయుట. బచ్చిముగ భారతీయులు ప్రతిష్ఠించి యిట్టి ఫలితములను బడయుగలిగినచో వారు రాజకీయ స్వ రాజ్యమును బడయునర్హులనుట కిదియే నిర్వచనము. ఏజాతీయై న గట్టిపట్టుదలతో న్యాయమైన అభివృద్ధిని ఏకగ్రీవముగా కో రినచో దానిని తిరస్కరింప వలసిందదు. రాట్టను నూలువలనను ఖద్దరువలనను అధికముగా కలగగల లాభమును, గూర్చి నేనొక ను ఏమియును తెలుపనే లేదు. ఆవిషయ మందరికిని విదితమే.

ప్ర:— రాజకీయశబ్దమును మిక్కిలి సంకుచితార్థమునే తెలిపినను గూ డ అధికాభివృద్ధి పశోత్తముగా రాజకీయాభివృద్ధికి సహాయక మగుననుట కెట్టి ఆక్షేపణయునులేదు. భారతీయులు స్వయ ముగా నూలుబడికి దేశీయులకంటెకని కావలసిన ఖద్దరు బట్టలన నిట్టిని దేశములోనే నేయింపకాన గలిగినచో విదేశీబట్టల వి క్రయము దేశమున సంకరించిపోవును. అప్పుడు లాంకమైన బట్ట లుగూడ నీదేశమున వీక్రయము కాజాలవు. తమ దేశమునుండి వచ్చుబట్టలు విక్రయముకానపుడు ఎయిలైన భారతదేశమును పాలితదేశముగా నుండుకొనకతప్పదను ఉద్రేకము ఆంగ్లేయులకు తగ్గిపోవు సహజము.

ప్ర:— అనగా మీరు దేశీయుల వాఢలను పూర్తిగా మార్చుచేయవలెననుటయే. మీదేశీయులందఱుగూడ విదేశీబట్టల ను కట్టుకుండునట్లు చేయగలగుదునను ధైర్యము మీకున్నదా?

ఉ:— నాకున్నది. ఇంతకును బ్రహ్మాండమున త్యాగము చేయవలెనని చేసెనవ్వరిని కోరుటలేదు. దేశీయులలో కొట్లకొల ది ప్రజలు అనగా బ్రదవారు తక్కువవరకు ఏబట్ట జొరుకునో

దానినే కట్టెదరు. వారికి విజ్ఞప్తయందుకు ప్రత్యేకాభిమానము లేదు. మధ్యతరగతివారి అభిరుచినిమాత్రమే మార్చునని యుం డును. వారుగూడ విదేశీబట్టలకు బదులుగా ఖద్దరుబట్టలను కట్టు నటుల చేయుట మిక్కిలి కష్టమైనవిషయని నేను తలంపజాలను. ఈకోజాలలో భిన్నరుముల కలవానికి జాలయండిగూడ ఖద్దరు యించునటులున్నది. ఖద్దరుబట్టలతో సన్నరకము బట్టలుగూడ విరివిగానేయబడుచున్నది. కాన నిర్మాణకార్యములలో జయ ప్రథముగా నెరవేర్చుదగినవని ఖద్దరువిధా నమొక్కటియే యని నేను తలచుచున్నాను.

స్వరాజ్యమునగా నేమి?

ప్ర:— స్వరాజ్యమునగా మీ ఆభిప్రాయ మేమి? దాని కి పరిమితు లేమైన నున్నచో నవివిని?

ఉ:— ఈ దేశమున అనాదిగా నివసించుచున్నట్టియు దరిమిలను వచ్చినవాటిలో గూడ దేశమున స్థిరవాస మేర్ప రుచుగాని నట్టియు ప్రజలలో అనగా స్త్రీపురుషులలో తమ పేరులను ఓటులుగా నుపయోగించుకొనుటకు శ్రద్ధబూని శరీర కష్టములను దేశసేవలో తాము చేయువలసిన భాగమును నెరవేర్చినట్టి స్త్రీపురుషుల ఆభిప్రాయములను ఓట్ల ద్వారా గ్రహించి ఆ ఆభిప్రాయము ననుసరించి దేశమును పరిపాలిం చుటయే స్వరాజ్యము. బ్రిటిషువారితో భారతీయులకుగల సం బంధము గౌరవమునకును సమానస్థానమునకును భంగకరముగా నుండరాదు. ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వ సంబంధమును తొల గించి సమానభాగ స్వామ్య పద్ధతిని నెల కొల్పు ట దుర్గుణము ని నే నె న్న డు ను త లం చ తే డు. అట్టిసమానగౌరవ సంబంధము కలుగుట కవకాశములేదని నాకు స్పష్టమైయుండదుమాత్రము బ్రిటిషువారితో సంబంధమును పూ ర్తిగా తొలగించుకొనుటకు సమ్యగిందుటకును సహాయపడుటకు నుగూడ నేను కొంచమైన వెనదీయును.

స్వరాజ్యపక్షము

ప్ర:— స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమును పద్ధతులను ఎంతవరకు సాగించుటకు మీరు పూనుకొంటిరి?

ఉ:— నేను వారివిధానమును పద్ధతులను అనుసరింతు నని ఎంతవరకునుగూడ పూనుకొనలేదు. దేశమున స్వరాజ్యప త్తమువారికి అధికమగుపలుకుబడికలగని నేను గుర్తించితిని కాంగ్రెసుపక్షమున పనిచేయుచున్నామని చెప్పుకొనుటకు వారికగ్ర తలదు. ఇప్పుడేతర్చితిమి సమాధానపూర్వకముగా వా రుబడసిరి. సమాధానము నుదిరియుండనిచో ఓటులవలననే బడ సియుండుదు.

ప్ర:— స్వరాజ్యపక్ష నాయకులకును మీకును గల సం బంధమెట్టిది?

ఉ:— అత్యంతముగ మైత్రియే. ఎట్టి త్యాగభావమును దేశభిమానమును నాకుకలవని నేను తలంచుచున్నానో అట్టిదే వారికిగూడ కలవని నేను నమ్ముచున్నాను.

ప్ర:— మీరు దానుగారికి లొంగిపోతిరని అనుకొను చున్నారే?

ఉ:— కాంగ్రెసువారిలో వివాదము కలిగించుటకు నేనంగీరింపలేదు. కాన సంతకము నేను లొంగితినిను మాట నిజమే. నానియుములను గూడ నేను వదులుకొంటినిని లోకు ల ఆభిప్రాయమైనచో అది అబద్ధము. నా నియుములను నేన ణుమాత్రమైన వదులుకొనలేదు.

ప్ర:— సాహితీర్యానమును గూర్చి మీనిజాభిప్రాయ ము, మీరిప్పు డామోదించిన తీర్మానము నందలి ఆభిప్రాయమున కు భిన్నముగా నుండలేదా?

ఉ:— ఎంతమాత్రమును భిన్నముగా నుండలేదు. సాహితీ ర్యానము ఆమోదించబడినపుడు దేశీయుమైన అక్రమమునకు నేను ప్రతికూలుడనుగా నుంటిని. ఇప్పుడు విదేశీయులు దురభి ప్రాయముల వలన దేశీయులను పీడించుచుండుట వలన నేను వారి నెదిరించుచుంటిని. నేను సాహితీర్యానమున కప్పుడు ప్ర తికూలభావమును వెల్లడించితినిగాన కాంగ్రెసు కార్యసంఘము లలో ఏదోయొక పక్షమువారే అధికారసభ్యులుగా నుండవలె నని నే నపుడుకోరుటకుగూడ నదియే కారణమని ఎప్పుడును దు రభిప్రాయపడగూడదు. ఆరెంటికిని ఎట్టిపరస్పర సంబంధమును గూడ లేదు. ఏదో యొక పక్షమువారే అధికార సభ్యులుగా నుండవలెనని నేను కోరుటవలన కలహములు పెరుగునటులు నాకు కనబడగానే నేను నానాదమును వదులుకొంటిని స్వరా జ్యపక్షమువారికి పూర్తిగా లొంగితినిని ప్రకటించితిని.

నైతికాధికారము

ప్ర:— మీరట్లు లొంగుటవలన మీనైతికాధికారము తొలగిపోయినదని లోకు లయకొనబడదా?

ఉ:— నైతికాధికారము తొలగిపోవునేమోయని పట్టి పాటులాడుటవలన నది ఎన్నటికిని నిలువదు. అతికోరకుండనే లభించును. ఆ ప్రయత్నము గ నే ని ల ను ను. నా నీతివర్తనమునకు కళంకమును లేకలకార్యము నొక్కటిని గూడ నేను చేయలేదు గాన నానైతికాధికారము తొలగినదని నేను గ్రహింపలేదు. స్వరాజ్యమును బడయుటకు నేను చూపి వసాధనమును అనగా నాట్టయు ఆంగీరించువిషయమున విద్యాధికులలో అధికసంఖ్యాకుల విజ్ఞానవిషయక సహాయము నేమాత్రము నేను గోలుపోయినమాట నిజము.

అసహాయోద్యమము

ప్ర:— మీరు తల పట్టి ప్రయత్నములన్నియును విఫల మైయుండగా మీరింకను అసహాయోద్యమము కొరక ఏల పట్టు పట్టెదరు? తాత్కాలికముగ విరమించితే మనుటలో అర్థమేమి?

ఉ:— నేనిప్పుడు పట్టుపట్టుట లేదుగాని నాప్రయత్న ములన్నియును విఫలమైనవనిమాత్రము నే నంగీరింపజాలక. ప్రతివిషయమును గూడ కొంతవరకు నెరవేరినది. అసహాయో ద్యమము నాకు ముఖ్యతమముగ లేవితనియుము. దానివలన భా రతదేశమునకే గాక ప్రపంచమున కంతటికిని గూడ చాల లాభము కలిగినదని యే నేను తలంచెనుగాని ఆ లాభము ను లోకు లిప్పుడు సరిగాగ్రహింప గలిగి యుండలేదు. ఇకముం దెన్నదైనను మరల దేశమున అహింసా నియమును పూర్తిగా ప్రబలియున్నయెడలను, దేశీయులందఱును మహాపూర్వకముగా సహాయము చేసెదరను నమ్మకము నాకు కలిగియుండదు. అప్పటికింకను స్వరాజ్యము అభింపవన్నచో మరల అసహాయోద్యమమును ప్రారంభింపవలెనని దేశీయులను కోరుటకు నేను వెనదీయును గావనే తాత్కాలికముగా విర మింపబడెనని తెలుపబడెను.

హిందూమహమ్మదీయమైత్రి

ప్ర:— హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి కుదుర్చుట కేమి యుపాయము?

ఉ:— రెండుమతములవారును పరస్పర గౌరవమును నిత్యాసమును సృష్టికొందించుకొనవలెను. హిందువులు జౌర్పు ల్యమువలనగాక దారుడ్యమువలననే ప్రతియొకవిషయమునను మహమ్మదీయుల కోరిక నీడేర్చవలెను. కాసనసభలలోను కార్యనిర్వహణమునందును, అధికసంఖ్యాకులగు జాతీయవాదులు హాస్యాస్పదముగ పోటి కవకాశ మియ్యకూడదు. ఇతరులకే తా వొసంగి తప్పుకొనుచుండవలెను. అని నిరంతరమును బోధించు మంతుట యొకముఖ్యసాధనము. ఎవరో కొద్దియంది అధికార మును బడయుటవలన నెన్నటికిని స్వరాజ్యమురాదు. అధికార ము దుర్వినియోగము చేయబడినపుడు దానిని నికోధింపగల క్రికి అధికసంఖ్యాకులు బడయుటవలననే స్వరాజ్యమునవ్వు ను. అధికారులు సరిగా పనిచేయునటులు వారిని అదపుటో నుండుటకు దేశీయులకు సహజముగాగల శక్తిని జననామాన్యము పూర్తిగా గ్రహింపగలుగునటుల నిరంతరమును బోధించుం డవలెను.

ఆంగ్లేయుల సంబంధము

ప్ర:— ఆంగ్లేయులపట్ల మీభావ మేమి? ఆంగ్లదేశము ను గూర్చి మీఆశయమేమి?

ఉ:— ఆంగ్లేయులపట్ల నాకధికమగు స్నేహభావము ను గౌరవమునకూడకలదు. ప్రపంచమున నేమానవవ్యక్తిని గానీ ఏజాతీనిగాని సన్మార్గమునకు త్రిప్పుట అసంభవమనినే నెన్న టికిని నమ్ముచుగాననే నేను ఆంగ్లేయులకు మిత్రుడనని తెలుపు చున్నాను. ఆంగ్లేయుల ధైర్యమును, తమకు లాభకరమనివారు తలచిన విషయములలో వారు చూపించెడు త్యాగమును, విస్తారము కట్టుబాటును ఏర్పరుచుటలో వారికగల సామర్థ్యమును, వారి యొకమత్యమును నేను గ్రహించితిని గాననే వారిని నేను గౌరవించెదను. ఆచిరకాలముననే వారు మాధ్వాంతరమునకు మ రలెదరనియును, కట్టుబాటును క్రమశిక్షణమును లేనిదేశముల లోని సామ్రాటను విశేషరచుకొను పద్ధతిని మానివేసెదరనియును, ముందువర్కడగల బ్రిటిషు మిత్రపంధవిలో భారతదేశమునకు గూడ సమానగౌరవముగల స్థానములభింపగలదని నిదర్శనపు కముగా చూపెదరనియును ఆంగ్లేయులను గూర్చి నేనాశ్రి చున్నాను. అది ఎన్నటికైన జరుగవలెననిన అందులకు భా యులు చేయుకార్యములే ప్రధానకారణములుకావలెను. భా దేశముపై నాకు ఆశకలగుగాన ఆంగ్లదేశముపైనను ఆశకలదు భారతదేశీయులు ఎల్లకాలమును గూడ యిటులే కార్యోత్సా హవిరహితులుగాను కట్టుబాటులేనివారుగను ఉండవోరు ప్రస్తుతము కనబడుచున్న అశేత్యము, నీతివిరహిత, నిరుత్సా

జాము మున్నగు నాచార్యుల మరుగున కట్టుకొంటును, నయితే ఈ క్రియ, కార్యోత్సాహమును దీర్చుచున్నట్లునేను చూడ గలుగుచున్నాను. భారతదేశ సహాయమునకు అంగీకరించువారు పంపిణీపనుల కాలము సమీపించుచున్నది. అంగీకరించుటలు భారతీయుల సహాయమును కోరినపుడు భారతదేశమునకు చెను క అంగీకరించు నష్టమును కలిగించుట కారణమున, భారతీ తీయులు అంగీకరించు మైత్రిని తిరస్కరింపరు. ఇట్టి అకలహా తు కలిగియున్నను వానికి నేనిపుడెట్టి నిదర్శనములను చూప జాలను. ఈజాత నిశ్చలవిశ్వాసమే మూలాభారము. శ్రద్ధాత్మ ప్రమాణములపై నాభారపడియుండు విశ్వాసము లభుతమును.

(మో. క. గాంధీ)

చిన్న పిల్లగారి విడుదల

(ద్రవిడరాష్ట్ర) కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి

మాయవరం విరాసీదాయుడును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శియు నగు ఆర్ చిన్నపిల్లగారిని 31వ తేదీ ఉద యుడ గూడలూరు చెరసాలనుండి విడుదలి. చాలమంది భూ స్వాములు మున్నగువారు చెరసాల కడతగి స్వాగత మొసగిరి. దావూరు జగ్గ రాజులు, దండపాణిశెట్టి, కళ్యాణ కుందరంపిళ్ళ నార్లు మున్నగు నాయకులును పతాకములను ధరించిన వంటిరు లును పోరులను పిళ్ళగారికి స్వాగతమొసంగి పుష్పమాలాలంకృ తుల గావించిరి. గోపాలయ్యగారు వారికి విడుదలచేసిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

In the High Court of Judicature at Madras.
Ordinary Original Civil Jurisdiction.
O. P. 93 of 1922.

In the matter of the Indian Companies Act. VII of 1913 and of the Ripon Press and Sugar Mill Co., Ltd. Bellary. V. Gopal Chetty and others

Petitioners.

V. S.

The Ripon Press and Sugar Mill Co., Ltd., Bellary, represented by K. Venkata Rao

Respondent.

By an order made by the High Court of Judicature at Madras in the above matter dated the 13th day of November 1924 in O. S. A. 100 of 1922 it was ordered on the petition of V. Gopal Chetty and others that the said Ripon Press and Sugar Mill Co., Ltd. Bellary should be wound up by the said Court under the provisions of the Indian Companies Act, 1913.

Madras.

Dated the 26th Jan. 1925.

B. Somayya

Vakil for Petitioners.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గుజువు పందెములు

1924-1925

35వ సంవత్సరమున తేదీలలో పందెములు జరుగును

35 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల

7, 14.

ఎత్తగోళ్ల బోటాలి జేటరు, బుక్కు-మేకర్లు

వేళకట్టుము:—

బుడతెరగతి: పురుషులకు రూ. 5. స్త్రీలు రూ. 3.

బండవరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టీమనుల

పందెములు బండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు

నా పెద్దనోటినులను చూడకోరడము.

నాసిక లో విపరీతపుచలి

ఎనిమిదిమంది చనిపోయిరి

జనవరి 15వ తేదీనుండి చలి విపరీతమైపోయినది. (ద్రాక్షతోటలలో 100 కి 75 వంతులు పండ్లు పూర్తిగా నష్టమైనవి. ద్రాక్షపండ్లతోటలు నాసికలో విస్తారముగా నున్నవి. అటునుండియే బొంబాయి, కలకత్తా, లాహోరు, కన్పూ మున్నగు నగరములకు ఎగుమతి చేయుచున్నారు. ఈసంవత్సరము తోటలు బాగుగా పండినను చలివలన నంతయు నష్టమైపోయినది. మామిడితోటలన్నియు పూతపట్టినవిగాని వాటికంతగా నష్టముకలుగలేదు. వానికి యిక భయములేదని తెలియుచున్నది. చలిబాధవలన త్రియంబకములో 300 మంది యాత్రికులు చనిపోయిన వదంతి కలిగెను గాని యిది నిజముకాదనియు 8 మందిమాత్రము చనిపోయినదియు చాలమందిని వైద్యకాలకు పంపిరియు తెలియుచున్నది.

(డెయిలీ మేయలు)

40,000 ఏండ్లనాటి పనిముట్లు

బక్సు, గెరర్లు, క్రాసు, చాఫంటు పార్కులో 40 వేల యేండ్లనాటి గొడ్డళ్లు మున్నగు పనిముట్లు కనబడెను. బ్రిటిషు మ్యూజియంనుండి యొక ప్రవీణు డబ్బికి వెళ్లి వానిని పరీక్షించెను.

రంగూను వార్తలు

నావికాసమాధము

రంగూను, జనవరి 31:—'ఎల్ఫిన్ స్ట్రమ్' యోడగూర్పు గూర్చి యాక్రంద వివరములు తెలియవచ్చినవి. నికో బారు దీవులకు పోవుమండగా గమ్యస్థానమునకుఁజొచ్చెము దూరముగ నే నేదోపెద్దతొలికి దగిలి భగ్నమాయెను. ఆయోడగూర్పును ముందుబరిక్షించుచుబోవు చిన్న నావ (యన్వెస్టిగేటరు) సామీ ప్యమున నే యుండుటఁజేసి, వెంటనే సహాయముఁ జేయుటకు 29 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు 'ఎల్ఫిన్ స్ట్రమ్' వద్దకుఁ జేరఁగలిగెను. ఆసమయమున జోడయందుండిన యువోగ్యులును, కళాశులు నుఁ బ్రాణములను రక్షించుకొనుటకు చిన్న తేప్పల నెక్కిరి. రంగూను ప్రధానోద్యోగి కి యోడలోనివార వరికిని బ్రాహ్మ పాయ ము జరుగలేదని వార్త తెలియవచ్చెను. 'ఎల్ఫిన్ స్ట్రమ్' సాధారణముగా రంగూనునుండి 'యండ్లూను' దీవులకు తపాలు గొని పోవును. ఒకప్పుడు అందుమాను దీవుల ప్రధానోద్యోగి దీనిపై దీవులమట్టి పరీక్షించుట కెక్కిపోవుమందును. నేడతదాయోడయందు లేదు. రంగూనునుండి 'క్లయి'వను నోడ, 'ఎల్ఫిన్ స్ట్రమ్'లో నున్న 11 గురు ద్యోగ్యులను, 137 గురు కూలీలను దీసికొనివచ్చుటకు బతులు వేసెను.

రంగూను జనవరి, 31:—'ఎల్ఫిన్ స్ట్రమ్' యోడగూర్పు క్రొత్తవి శేషములేవియుఁ తెలియలేదు. 'క్లయి'యోడ నేటి యుదయము, 'ఎల్ఫిన్ స్ట్రమ్'లోని వారలఁ దీసికొని వచ్చుటకు బతులు వేసెను. ఏడలోనివా రంకురు నెచ్చుటకుండుదో నిశ్చయ జేయలేక బోయిన నందఱును సురక్షితముగ నుండునని తంగూను నావికాశ్రయ స్థల ప్రధానోద్యోగి తెలియ బరచెను.

మచిలీపట్నం డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O S 438/1924

వాది:—దారా శివరావు

అండు

ప్రతివాది:—అప్పలలక్ష్మయ్య

ఈ నెంబరువాదికి ప్రతివాదులు వగయరాలవల్ల రావల సిన ఖాతాబాకి రు 250-8-10 లకు దావాతెచ్చి ప్రతివాదులు అందరికి సమన్లు జారీచేయించగా సదరు ఖాతాలో కొంత మంది ప్రతివాదులకు సమన్లు జారీఅయినవి. అందులో 7 to 10 ప్రతివాదులకు సమన్లు సర్దుకొనకుండున పత్రికలో ప్రచురం చేయవలసినదిగా కోర్టువాదివల్ల పుత్తర్వులు కాబడి అందుకు ది 9-2-25 వాయిదా పడినది. ఆకోజున 7 ఆరెంపల్లి రామా రావు 8 యీలత్తుగొప్పాని 9 యీ హరిశ్చంద్రరావు 10 యీ నూర్యనారాయణులను వాయిదాకోజున యకస్పాద్ని చేయబడును. గనుక ఆక్షేపణలుపున్న వారు వాయిదాకోజు 10 ఘంటలకు సదరు కోర్టువాదయెదుట హాజరుఅయి చెప్ప కొనవలెను.

ఎం. వి. రామానుజరావు,

ప్రీడర్, ఫోర్ స్టయిట్టిఫ్.

విప్లవకరపత్రములు

చాలచోట్ల పంచిపెట్టుట

లాహోరులో చాలపత్రికాలయములకును కళాశాల వి ద్యార్థులవసతిగృహములకును యాపత్రములు పంపబడెను. అన్నిటిమీదను విజయమునకు అనుసంతకమున్నది. పంజాబులో చాలపత్రికాములలో పంచిపెట్టబడెను. కాన్పూరులో గూడ పంచిపెట్టబడెను. రంగూనులోను బర్రాలోను ఇతరపట్టణముల లోను గూడ నీపత్రములను పంచిపెట్టిరి.

(ఆ. ప్రె.)

సుభాషచంద్రబోసుగారు

మున్నగువారు

7 గురిని రంగూనుకు పంపించుట

సుభాష చంద్రబోసు, సర్వోదయచంద్రమౌళిగార్లు మర యొరుగురిని 30 వ తేదీని రంగూను తీసుకొనివచ్చిరని రంగూను మేయరుపత్రిక ప్రకటించెను.

(ఆ. ప్రె.)

40 వ దేశీయమహాజనసభ

కాన్పూరులో ఏర్పాటులు

బెల్గాంనుండి జేరాచేరినది

40 వ దేశీయమహాజనసభను 1925 డిసెంబరులో కాన్పూరులో జరుపుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. బెల్గాంనుం డి పంపబడిన జేరా కాన్పూరు చేరినది.

(ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రనాటక సమాజమువారిచే

4-2-1925 (బుధవారము) రాత్రి

రామదాసు

నాటకమును బెజవాడ మైలవరం హాలులో ప్రదర్శింపబడును.

యడపల్లి సూర్యనారాయణ గారు:—రామదాసు ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్య గారు:—కబీరు మైసూరు కృష్ణమూర్తి గారు:—తానీషా పాత్రలను ధరింతురు.

డి. వి. కృష్ణ శాస్త్రి,
సామ్రాట్.

నోటీసు

మచిలీపట్నం డిల్లీ మున్సిపల్ కోర్టులో

OS 446-1924

వాదు జహరాని 2 ఆబ్దుల్ రహూని కి మహమ్మదు ఆబ్దుల్ రహాన్ మయిరుని అయినందున అన్న నెస్త్ ప్రంతు 2 వ వాది సా|| ప్రాసరబాదు.

ప్రతివాది మహమ్మదల్లిఖాన్ సా|| డిబా.

వాదులు ప్రతివాదివెసి ప్రెనెంబర్లు తనఖాపత్రమును బట్టి తెచ్చినదావా ది 14-2-25 తేదీకి వాయిదాఅయివున్నది. ఆకోజున పగలు 11 ఘంటలకు ఆక్షేపణలు ఉన్నయెడల ప్రతి వాది తెలుపుకొనేది.

యన్. వి. ఆర్. నరసింహాచారి

29-1-25

వాదితరపు ప్రీడర్

నోటీసు

గుంటూరు గవర్నమెంటు హెడ్ క్వార్టర్లు ఆ సుపత్రికి 1925-26 సంవత్సరమునకు గాను భత్యములకు కావలసిన పస్తువులున్నూ యితరపస్తువులున్నూ సప్లయిచేయుటకు అండ్లర్లు దాఖలు చేసు కొన వలసినది.

వివరము 1925 సంవత్సరము జనవరి నెల 17 వ తేదీ గుంటూరు జిల్లా గజెటులో దొరకును, లేక నదరు ఆఫీసుకు వచ్చి తెలుసుకొనవచ్చును.

Captain N. M. Mehta I. M. S., Supt.
Government Head Quarters Hospital,
Guntur.

భారతవక్త్ర పోటీపరీక్ష

మధ్యవర్తులు

చర్చవిషయము: "జాతిభివృద్ధియమునకు సాంఘిక ప్రాసంగియము హానికరమైనది"

బహుమతి పొందిన విద్యార్థులు

వారణాసి, జనవరి 31:— అభివృద్ధి పోటీచర్చ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజ్యమున అగ్రానాథివర్త్యముక్రింద జరిగెను. మహాభారతము, భాగవతము, పాండవపురాణము, సామంతము, శేషాద్రిగారు, విద్యార్థులు గలవారు, వేరువేరు కళాశాలలందుండి రెండుదినముల పాటు పాల్గొనిరి. సెంటు జేబియర్లు- బొంబాయి, పచ్చయి పాన్- మద్రాసు, రాజారామ్, పల్నాపురం, నేపల్- పాట్నా, డిక్సన్ విశ్వవిద్యాలయము, విశ్వసాగర్, కలకత్తా, రీడ్ క్రెస్టియన్- లక్నో, ఎడ్వింగ్ క్రెస్టియన్- అలహాబాద్- ముంబై, అలహాబాద్, క్విన్స్- వారణాసి, ప్రావిద్యపీఠ, ఏశ్వరివిద్యపీఠ, బీచ్ బుట్రినింగు, కాన్, కెంబ్రిడ్జ్, వారణాసి, కళాశాలలందుండి విద్యార్థులు చర్చయందు పాల్గొనిరి. ప్రతిపక్షములకు ఒక్కొక్క విద్యార్థులను నిర్ణయించుకొనిరి. సాంఘిక ప్రాసంగియము జాతి భివృద్ధియమునకు హానికరమైనదని విషయముతో చర్చ ప్రారంభించిరి. మూడు వారముల ప్రసంగములపై మిగిలిన ఉపన్యాసములు చక్కగ నుండెను. విషయమునకు విరుద్ధముగ బెక్కు ప్రసంగములు గావించుకొనెను, అందులందు సరియైనదనియు, కాని విశాసమునకు, సాధకమునకు, అపకారకమునకు వారు యిట్లు చెప్పుచున్నారనియు ప్రతిపక్షములెల్లరి. వారణాసి విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు ఘనమంతానుగారికి ఏకగ్రీవముగ ప్రభుబహుమతియు, కలకత్తా విద్యసాగర్ కళాశాల విద్యార్థులైన స. జయరామగారికి ప్రతిపక్షములకు లక్ష్మణపురమర్రిడ్ క్రెస్టియన్ కాలేజి విద్యార్థులైన. సవ్యాగ్ గారికి మూడవ బహుమతియు, బొంబాయి సెంటు జేబియర్ కళాశాల విద్యార్థి కంభట్ట గారికి నాలుగవ బహుమతియు నియమింపబడినది. నల్లరు విద్యార్థులకును బంగాళ ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలలందు బహుమతియిచ్చబడినది. మొదటి యిద్దరు విద్యార్థులకు ప్రత్యేకము శేషాద్రిపండితుడు పుస్తకమును బహుమతియిచ్చెను. చర్చ బహుసామర్థ్యముగ చేయబడినది. చర్చ మహారాజుగారు బహుమతులను విద్యార్థుల కిచ్చెను. డిప్టీ పోటీపరీక్ష ప్రభువునందు వారణాసి విశ్వవిద్యాలయము ప్రారంభించినందు, పిమ్మట యిట్టిపోటీ పరీక్షలు బెక్కు విశ్వవిద్యాలయములందు బహుమతియిచ్చెను, విశేషముగ అభివృద్ధి పోటీపరీక్షలు బహుమతియిచ్చెను పరిమి నిశ్చయమిచ్చెను. వారణాసి విశ్వవిద్యాలయ పార్లమెంటు సభ్యుడగు గోవింద మాలవ్యగారు మధ్యవర్తులకు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా దిద్దుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ప్రసిద్ధ వైత్తుకుడు

లార్డు హెచ్. బ్రూక్

వారణాసి, జనవరి 31:— హెచ్. బ్రూక్ ప్రభువు వారణాసి సర్దుకొనుటకు వచ్చి వారణాసి మహారాజుగారి ఆధీనమున నున్నాడు. వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయము ప్రాజెక్టును సెల్లరైన ధర్మగారు ప్రభువుగారికి జూపిరి. అంతే విశ్వవిద్యాలయ చాన్ సెల్లరు కట్టిన ప్రభువు లార్డు హెచ్. బ్రూక్ గారికి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ కలకత్తాలో నున్నప్పుడు జూపిరి. (ఆ. ప్రె.)

బహుమానము

"మింట" యనునొక యొక్క నాయకునికి, "కెప్" ను నొక యొక్క నాయకునికి, రంగును ఓడరేవు ప్రధానోద్యోగియు "కెప్" గారిని బంగారాభివృద్ధి భగ్నమున "కాన్ మేజిస్ట్రేట్" యొడను వెదుట లోబడిన శ్రమకు బంగారమును బహుమాన మిచ్చుటకు క్లాస్టియముల కంపెనీవారికి నెలవీయబడినది.

సరస్వతి మాజి

వేదోక్తముగ వారణాసి విశ్వవిద్యాలయముందు గావించబడెను

వారణాసి, జనవరి 31:—వారణాసి విశ్వవిద్యాలయ ప్రావిద్యకాశాలందు వేదోక్తముగ నొకదినముందు పండితులచే సరస్వతిపూజ గావించబడెను. చక్కగ అలంకరింపబడిన నొకస్థానమున నొకయెత్తైన పీఠముపై మృణ్మయ సరస్వతి విగ్రహము నెల కొల్పబడి పారాజిక సాంప్రదాయముల ప్రకారముగ యెంతెనింగు కళాశాలయందు పూజ జరుపబడెను. ప్రతిపక్షములందు యీ పూజ యెంతెనింగు కళాశాలయందు జరుపబడుచున్నది ఏకైక ఆశీర్వాదము పూజ జూరుటకు వచ్చెదరు. కాలిమామముఖ్యిగా ఆశీర్వాదము ప్రకారమువచ్చిన వారిలో ఆల్యురు మహారాజుగారు ముఖ్యులు. సరస్వతి పూజ గావించబడినవిట్లు ఆ బంగారాభివృద్ధి సంగమమున వారు గావించిన విందునకు సంతోషించి మహారాజుగారు ధారాశ్రమైన విశాఖమును పూజానిధికి యిచ్చిరి. కాశీపీఠములందు సరస్వతి విగ్రహము నుర్రగించి విగ్రహమును గంగార్పణము చేసిరి. బంగారాభివృద్ధిగారివారును కొంతమంది మహమ్మదీయ విద్యార్థులను ఈవేడుకయందు బాల్గానుట చిత్రముగ నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరు వర్తమానపత్రిక

కాన్పూరులో ప్రకటింపబడుచున్న వర్తమాన అను హిందీ దినపత్రికలో జనవరి, 14, 17, 25 తేదీలలో ప్రకటింపబడిన ప్రధానవ్యాసములు రాజద్రోహకరము లని సంపాదకుడు పండిత రామకంకర ఆప్తిగారిని ఆశ్చర్యము చేయుటకు వారంటు పంపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

ఐకమత్యసభ

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి సూచనలు మత సాంఘిక విషయములలో ఆచారమువారందరి ఆభిప్రాయమును తెలిసికొనుట కేర్పాటు చేయదగినది. ఆయా మతములవారికి స్థానములను నిర్ణయించి ఏకయోజనవర్తమానే యేర్పరచవలెను. ఆ స్థాననిర్ణయము చేయున కంతకును గూడ వర్తింపవలెను. అది సాధ్యపడనిచో ప్రతిరాష్ట్రమునందును రెండు శాసనసభల నేర్పరచవలెను. క్రిందిసభకు సామాన్య నియోజకవర్గమువారే సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. సైన్యసభకు మిగిలి యోజకవర్గములవారు ఎన్నుకొనునట్లుండవలెనని రెడ్డిగారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ధర్మాదాయములచట్టము

ఎన్. సత్యమూర్తిగారు (ఎం. ఎల్. సి.) "ఈచట్టమునుగూర్చి గొప్ప ఆందోళనము జరుగుచున్న సమయమున ప్రవిదరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడుగా నున్న వరదరాజులసాయుడుగారిటుల ఆమోదమును తెచ్చుటచే నాకు చాల ఆశ్చర్యము కలిగినది. ఆయన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభవారి ఆభిప్రాయమును తెలుసుకొని ప్రకటించియుండిన బాగుండును. ఇది ఆయన ఆభిప్రాయముగాని కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఆభిప్రాయముకాదు. వరదరాజులుగారు బహిష్కరణపక్షమువారుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారు కారు. అట్టియో యీచట్టముపై నెటుల ఆభిమానమును చూపగలిగిరో తెలియకున్నది. దీనివలన రాష్ట్రీయవారికి సంతృప్తి కలిగినదని నాయుడుగారు తెలుల చెప్పగలిగిరి? శాసనసభలో నియోజకవర్గములలో హెచ్చుమంది ప్రతిపక్షముగా వోటుచేసియుండగా వారి ఆభిప్రాయమునకు నిలవలేదా? రామనాథు, జల్లపల్లి, కొల్లంగోడు రాజుగారు, సి. వి. వీ. నరసింహరాజుగారు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారును తెలిపిన ఆభిప్రాయములు తెక్కింపదగినవివా? నాయుడుగారిటుల తొందరపడి ఆభిప్రాయ మిచ్చినంతమాత్రమున జాతీయవాదు లెవరును యింకొకరినిగా తలంపరని నేను నమ్మెదను" అని సత్యమూర్తిగారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

14 వ సాహిదీజత

శాంతముగా అరెస్టు చేసిరి
14 వ సాహిదీజత జయల్ చేరినది. శాంతముగా అరెస్టు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

గవర్నరుగారి యాగమనము
హాంకంగుళాయలలో సంచారము గావించిన టిర్పా గవర్నరుగారు ఫిబ్రవరి 5-వ తేదీని పూర్వాహ్నమునకు రంగును జేరుదురు.

సంయుక్త పరగణాలవార్తలు
లక్ష్మణపురము జనవరి 31:—సంయుక్త పరగణాల శాసన సభ ఫిబ్రవరి 25 వ తేదీని ప్రారంభించబడును.

అగ్నిప్రమాదము
రంగును జనవరి 1:—నేటిరాత్రి గం. 8-30 లకు గొప్ప యగ్నిప్రమాదము, కెమెండయిరు రెల్వేస్టేషను కెదురుగా నున్న గృహముందు సంభవించి 25-తే. 30 పెంపుటియైదను, రెండుమూడు దుకాణముల సహా భస్మీభూతముల జేసెను. ఈ మహా తొకయరంగులలో రక్షకదళము వచ్చెను. కాని నీరు చాల మారమందుండుటచే, త్వరలో నార్వణాలక పోయిరి. చివరికి ప్రయత్నములందు నెలవేరి. వారిక నాయకులైనారు. నవ మెంతో ప్రమాదమునకు గారణ మెద్దియో యింకను తెలలేదు.

విశ్వవిద్యాలయారిక సమస్య
అలహాబాదు. జనవరి 1:—అలహాబాదు, లక్ష్మణపురపు విశ్వవిద్యాలయముల యార్థిక సమస్య గూర్చి మూలచిందుటకు, ఈ. ఎ. హెచ్. బ్లెంటుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద ర్యరపబడిన ప్రత్యేకసంఘమువారు దమయభిప్రాయమున ప్రకటించిరి. వారి క్రిందివిషయముల నాలోచించుటకు సమాకళపఱపబడిరి.

- (1) ప్రత్యేకముగ కొన్ని శాఖల దొకదానితో నొకరి కలియకుండ, సమానముగ బనిని బంచికొని పనినేయుట
- (2) తగినంతపని లేని యొక్కోగముల దీనివేయుట
- (3) ఖర్చులను బరిశీలించి విధాన మేర్పరచుట, మొలగునది.

విశ్వవిద్యాలయములు స్వతంత్ర సంస్థలు గావున వా పాలనావిధానము దేవిధముగ నడ్డుమూరగూడదనియు, గాని ఖనసహాయములేయుమందులచే ప్రభుత్వమువారువాటి యాదాయవ్యయములందు క్రోధపొందుట కళికారమున్నదనియు నూహించిరి. వార్షికముగ విశ్వవిద్యాలయములకు ధనసహాయము జేయుటయు, (నయిదువత్సరములపిమ్మట సీసహాయము నిచ్చు మొత్తము నవసరమైనంతల మార్చవచ్చుననియు) ఖనసహాయములైనవాటి కవసరమునబట్టి వేతన యిచ్చుట న్యాయమనియు నూహించిరి.

కొంగుజాన్తి ప్రత్యేక కళాశాల విషయము, యానుపత్రి నొకదానిగూడ బోపించుట న్యాయమైనదిగాదనియు, నాఖర్చులు విశ్వవిద్యాలయమునుండి గాక, ప్రభుత్వాదాయమునుండి, యితర యానుపత్రిల కిచ్చుటలే యిచ్చువలయునని సంఘమువారు సలహాజేసిరి. అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయభవనములకు రూ. 6,94,000/- లను, లక్ష్మణపురపు విశ్వవిద్యాలయ భవనములకు రూ. 7,87,000/- లను విరాళముగ నిచ్చుటకు సలహా జేసిరి.

(మెనూరువార్తలు)

రైలుప్రమాదము
మైసూరు, జనవరి 1:—మైసూరుకును పశ్చిమావతీకిని మధ్యను కొన్ని సామానుబండ్లు పట్టాలనుండి తప్పిపోవుటచే బండ్లు సరాసరి జోవుటలేదు. ప్రస్తుతిము తపాలు మొదలగునవి యాబండినుండి యాబండికి మార్చుచున్నారు. కొంతకాలములో బాగుపడును.

పాంచాలవార్తలు
లాహోరు, జనవరి 31:—మన్షేరాలో నసిస్టెంటు కమిషనరుగానున్న నవాబు ముజఫరాలీగారు, ప్రయోగాధికారి (డ్రైవర్ ఆఫ్ యన్ఫర్వేషను)గా నియమింపబడిరని తెలియమన్నది.

చెన్నైలో కార్యరేషను

పాకీ పనివారలపై కార్యరేషనువారు విచారణ సంఘమును నిర్మించుట

గత శనివారము (మే 31.25 న) మధ్యాహ్నము కార్యరేషను సభ్యులు ఫలహారా సంతరము సమావేశమై కార్యక్రమ పట్టికను దలచి కొన్ని తీర్మానముల చేర్చించిరి.

పాకీ పనివారలపై విచారణ సంఘము

“కార్యరేషను అధ్యక్షుడు సభా సభాపతులగు, అన్ని సంఘముల అధ్యక్షులను, కాన్సిలులోని మరియొకరు సభ్యులను గలగిన సభ్యులను నిర్మించుటకును, అట్టి సంఘము ఈ తీర్మాన మామోదింపబడిన తీర్మానములలోగా పట్టానుం దలి పాకీ పనివారల పరిస్థితుల గమనించి వారి పనిని తెలిసి కట్టు బాటులో నుండుటకు నిలయు సదుపాయములను సభ్యులను తెలుపవలెనని తీర్మానించుచున్నారు.”

కె. వ్యాసారావుగారు:—పై ప్రతిపాదన నుపపాదించుచు పాకీ పనివారి ఉద్యోగములు కట్టుములు గాను, వికలు క్రమములుగాను, అవస్థలు కలదనియు, ఒకపనివాడు గృహములను శుభ్రపరచుట మానన మరెవ్వరుక ఆయింటి చెప్పుకొడగనియు, కేవలము పనివారల సుభ్రప్తాయువుననే ఆధారపడవలసి వచ్చుచున్నదియు, అట్టితరీ కార్యరేషనువారి పనివారలపై నెట్టి యధికారము లేనియు, కావున అన్నిసంఘముల అధ్యక్షులను మరి కొందరు నిపుణులను సభ్యులతో నొక సంఘమును నిర్మించి ఆయావిషయములను చర్చించి నిర్ణయపడునని పల్కిరి.

కె శ్రీరాములు నాయుడుగారు:—కార్యరేషను వారికి భాగము దీ విధానమున అమలమందుకెట్టి పరీక్షించుచున్నారా? న ప్రస్తుతము 2 నెలలవరకీ తీర్మానమును ఉపపాదకులు నిలపవలసిందిగ కోరిరి.

గౌ. జి. వి. నరేశ్వరగారు:—ఉపపాదనను బలపరచుచు పాకీవారలపని వంకపారంపర్య హక్కుగ గమనింపబడుచున్నదియు, ఒకపనివాడు పనిచాలించిన ఆయింటివారలు మరియొక పనివాడు లేక ఆసభ్యులందరినీ వచ్చుచున్నది గాన ఇట్టి సంఘమును నిర్మించుటలను ఉపయోగ ముండగలదని నాడివిరి.

వి. చక్రయ్యకెట్టిగారు:—ఉపపాదన కార్యరూపమున ప్రకటనగుటకు తమ సందియమును వోలుచున్నా, పనివారల లు రేటుపేయరు కొన్ని ఇబ్బందులగలవను మాట నిక్కమైయినను పాకీ పనివారలవలెనే ఉన్నతాధ్యక్షులందు గూడను పదివులను, ద్వి దాసులను, గౌరవములను తమ సంతతి గారికి అండకేయలు గలదనియు, నిరుపయోగ కరమునెట్టి యధికారము మొదలగుటలను పనివారలు సమ్మతములు తప్ప లేమియు గలగలవలయు, కావున కార్యరేషనువారు పనివారలపై తేనిపోని నిబంధనలను కల్పించి తోక్తము గలిగించు నకుండుటయే సమంజసమనియు, కార్యరేషను వాట్టి చర్యను గావించుట న్యాయశాస్త్ర సమ్మతమునా? కావున ఈ ఉపపాదన తీర్మానించుటకును ఏ విధముగ పనివారల వశపరుచు కొనదలచినది? అట్టి నిబంధనలను వారిపై నియమించబోవునదియు వివరించుట ముఖ్యము నియమించబోవు సంఘము వందు పై సభ్యులే గాక పనివారల ఉద్యమముతో సంబంధము గలిగిన మరికొందరు సభ్యులనుగూడ ఎన్నుకొనుట మంచిదని నూచించిరి.

జి. ఎ. నరేశ్వరగారు:—అట్టి సభ్యులతో నాలోచించి వారిలతో తీసుకొనుట కెట్టి యాటంకమును లేదు.

డాక్టరు రామకామం గారు:—అట్టిసభ్యులలో వి. చక్రయ్యకెట్టిగారు రొక్కరుగ నుండవలెనని నూచించిరి. పిదప వ్యాసారాగారి నూచనమై వి. చక్రయ్యకెట్టి, అబ్దుల్ హమీదుఖాను, జి. జి. వాసుదేవపెట్టి గారులు సభ్యులుగ అంగీకరింపబడిరి.

సి. రంగశాస్త్రిమొదలియారు గారు:—ఉపపాదన నాజ్ఞాపించుచు ఆరోగ్యకాకు అధికముగ పనిని ఈ తీర్మానమువలన గలగ జేయుచున్నామనియు, ప్రస్తుతమున్న పనియే అధికముగ ఉన్నతరీ దీనిని నిర్వహించుట భారమగునని పల్కిరి.

డాక్టరు సి. నరేశ్వర మొదలియారు గారు:—పాకీవారల సమస్య చాల క్లిష్టమగుననియు, ఇట్టివల పాకీవారలసంఘము సమావేశమై కొన్ని యభిప్రాయములను వేర్వేర్వెరి. కార్యరేషనువారు నెల్లూరు మొదలగు ఇతర గ్రామములనుంచి కూడా ముక్కనుగారలను తీసుకొనివచ్చి ఈనగరమందు పాకీవారలపై నియమించ బోవుచున్నారనియు అందుచే వారి హక్కుల పోషించుటకు తగు ప్రయత్నములు సలుపవలెనని తీర్మానించుచు

కొనిరి. ప. వాగ్దేవు పృథివీకమగ ప్రవర్తించినందువలన ఉపయోగ మేమియు నుండవలదు. చక్రయ్యకెట్టిగారు నుడివి నటుల శుభ్రపరచుటని గౌరవాధిక్యముగనవని. ఒక్క పనివానిని తొలగించినచెట్లనే పమ్మె గలుగుటకు సంపూర్ణాంశము గలదు. కావున పనివారల సంఘమువారి కోరికల ననుసరించియు మనమును పోవుట యుక్తము. సభ్యులు నూచించి ఎన్నుకొని పనివారలతో సంఘము నేర్పాటుజేసి అందు పాకీపనివారల సంపూర్ణముని కార్యదర్శినిగూడ తేర్చుకొని పనిని ప్రారంభించుట సమంజసమని పల్కిరి.

హమీదుఖానుగారు:—ఆరోగ్యకాకు పూర్తిగ పనియుండవచ్చును. అంతమాత్రముచే మనము చేయవలసినట్టి ముఖ్యముగ పనిని జేయకపోవుటమాడదు. పనివారల జీవనోపాధికిని, వారి హక్కులకును సంబంధించినవిషయము గాని నిజము కడు బాధ్యతతో వ్యవహరించవలెను. పురజను లీవిషయములలో పడుకొనుటకు మేలేదు. కావున కార్యరేషనువారు పనివారల నియమించు నధికారమును తమ వశముజేసికొని ఈవిషయము పరిష్కరింప బట్టవలెను.

పి. టి. కుమారస్వామికెట్టిగారు నూచనమై ఉపపాదకులు తమ తీర్మానములో “శరమయకొనుట” యనుమాటను తీరేచేరి.

టి. పి. మీనాక్షిసుందరం పిల్లె:—కొలదిమంది క్రితము పాకీపనివారల సంఘాధ్యక్షుని కొన్ని కరకరములను నాకొసంగెను అందుపై సంపూర్ణముగ, కార్యదర్శియున్న గల పంచాయతీ నొకదానిని నిర్మించి విషయములను పరిష్కరింప ప్రయత్నించుట సల్పుచున్నట్లు గలదు. ఎట్లైనను పనివారలను మన ప్రజలే, కాన నామి రికారమునుంచి అనభవింపుచున్న హక్కులను కార్యరేషనువారు తీసివేయ జూచుచున్నారను.

ఓ. రమణియ్యకెట్టిగారు:—ఎన్నుకొనబోవు సంఘమేమియు ఫలప్రదము గ జాలదు ప్రస్తుతమున మానవ న్యాయశాస్త్ర సమ్మతముగ పనివారలపై నిధికారమును చలాయించవలనుపడదు. పనివారలపర్యమగ వారి పనిని యొనర్చుచున్నాను. అట్టితరీ వాలపై నిట్టి యధికారమును చలాయించుటకు వాచ్చింగింపరు. చిట్టచు నా మార్పులకేనిగాని వారిపై నెట్టి యధికారము నునకు ఉండవలదు. ఈసభ్యు నిర్మాణములన వారల కిదిమొక జే జనించిన అసంతృప్తి అధికమై మిగుల కష్టములకు లోనగు గుము కావున నీ ఉపపాదన నుపసంహరించుకొనుట శ్రేయమని నాయభిప్రాయము

డాక్టరు రామకామం గారు:—మనమే కొన్ని ఇబ్బందులు గలుగునని ఉపపాదన సంకేతాన్నియులనుట మాడదు. వి. చక్రయ్యకెట్టి, హమీదుఖాను మున్నగు మిత్రుల సంఘముందుండి పమ్మెగ గలుగునని తెలచుట కవకాశములేదు. పాకీవారలవలన నగరవాసులు పడుకొనుటల తరీకాచలంకెట్టిగారు గమనించినట్లు తోచును.

టి. అబ్దుల్ వాద్దం పిల్లె గారు:—నాయకు లెంత నిపుణులైనను వారి పలుకుడి ఎల్లప్పుడో విధమున నుండదు. నేడు నాయకులుగ నుండినాడు లేవు వేరొక విధముగ మారవచ్చును ప్రజలయొక్క సమ్మతిపైన ఒకని నాయకత్వమా ధారపడి గుండునుగాన ఇతరులపై ఆధారపడి మనము అనాలోచితముగ కార్యమును గడంగరాదు.

వి. చక్రయ్యకెట్టిగారు:—పాకీవారల సంఘకార్యదర్శి గారుసంఘనిర్మాణమునకు సమ్మతి తెలుపుచున్నారు. ఈసంఘము పనివారల కష్టములను గుర్తించి వారి యభిప్రాయమునారమే వారి శ్రేయస్సును కోరియే పనిజేయ గలదు. అందు మదరాసు పొదిల అభిప్రాయములను మాత్రమే మనము పెట్టి బోవుచున్నాము కావున ఎవరును దీని విషయమై సందేహస్థులుగా నవునరములేదు.

వి. జి. వాసుదేవపెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచి పిదప తీర్మానము వోటుకు బెట్టుడి ప్రతిపాటులు లేక యే తీర్మానింపబడెను.

ఆస్తి పన్ను—చట్టమునందలి మార్పు

“అత్యధికముగాని, అతి స్వల్పముగాని ఆస్తి పన్నును నగరమునందు నియమించుచు కార్యరేషను కాన్సిలువారి కధికారము గలగనట్లు 1914 సం॥పు మదరాసు చట్టము పురపాలక చట్టములో ఆస్తి పన్నుకు సంబంధించిన భాగములను మార్పు చేయవలసిందిగ ప్రభుత్వమువారినింపుచున్నారు.

పై తీర్మానము నుపపాదించుచుకె. వ్యాసారావుగారు ఇట్లు నడిచిరి:—

నా ఉపపాదన చట్టము ను మార్పు చేయ గలదులకు ఉద్దేశపరిపేక్ష. గత సం॥ తుడు పాన్పు రేటు క్రమము పన్నును చిల్లించ సమగ్రముగాని జేవవలెను చెల్లించవలదు. ఒక నిర్దిష్ట మొత్తమునకు అధికముగ రాబడి గలవానికి పన్ను హెచ్చింపవలెనని సాంఘికాధ్యక్షుభిప్రాయము కార్యరూపమున బెట్టవలెను పన్ను ఎల్లరకు సమగ్రముగ ఉపపాదనని పట్టువారెల్ల “భగవంతుడు జనులెల్లకు సమమగు భిగ్యము నీయవలెను” సిద్ధాంతమును మరచెదరు. ఎల్లర సమానమున సిద్ధాంతము ఎన్నడును చెల్లదు. మనము ఆదా అవుపన్ను వృద్ధి చేయదలంచినచో శ్రీమ. టి. లక్ష్మీధారలనుంచి రాబట్టవలెనుగాని బీదవారలను పిడించరు. కొందరు సభ్యులు సాంఘికాధ్యక్షు ప్రతిపాదన భావములను జల్లడించుట విచారకరము.

పి. టి. కుమారస్వామికెట్టిగారు:—వ్యాసారావుగారి ఉపపాదన నెలలైన బలపరచడివా? గలరా?

కె. వ్యాసారావుగారు:—ఇచ్చట సభ్యులెల్లరు భవిష్య సంఘమునకు బెదియున్నారు

వాసుదేవపెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

వి. చక్రయ్యకెట్టి, జి. వారాయస్వామికెట్టి గారు తీర్మానమునకు తమ అంగీకరిని నూచించిరి. పిదప తీర్మానము వోటుకు బెట్టుడి పీకగొయెను.

ఇతర తీర్మానములు

“శకుసంక్షయముగాంచి కార్యరేషనుసభ్యులు, గత సం॥పులు, వారిచే నియమించబడిన వారలకు ఎక్కువసాక ర్యముల నొసంగుటకు హక్కుగలవనితెలుపుట సమంజసమేమోరనుజనాలుగాన సంతకముచి కమిషనరు గారు కనుగొని కార్యరేషను వారికి తెలియజేయవలసిందిగ “తీర్మానమును కె. వ్యాసారావుగారు రుపపాదించిరి.

డా. రామకామం గారు బలపరచిన పిదప తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

“నిస్థాయిసంఘమునందలి ఏసభ్యుడైనను సంఘమునందలి సభ్యత్వమును వదులకొనిన వానిస్థానము చెల్లు కొనబడిన ఇంకొక సభ్యుని కాలపరిమితి రాజీనామాచిచ్చినసభ్యుడు తానురాజీనామా నివ్వనిపక్షమునం చెంకాలము సభ్యత్వమున కన్నగలవో అంతకాలమువరకు నూరినసభ్యుని కాలపరిమితియుండు నటుల నట్లయినందలి భాగమును మార్పుచేయుటకు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.”

పై తీర్మానము కె. వ్యాసారావు గారిచే ఉపపాదించబడి సామి జెంకటాచలంకెట్టి గారు బలపరచగ సభ్యులచే అంగీకరింపబడెను.

డాక్టరు వెంకటస్వామికెట్టి గారుపై ఆస్తిపన్ను

“డాక్టరు యన్. వెంకటస్వామికెట్టి గారి ఆస్తిపన్నును గూర్చి స్థాయిసంఘము (పన్నునిధియభాగ) వారొసంగిన నిర్ణయము ఆక్రమము, కార్యరేషనువారి అభిప్రాయములకు వ్యతిరేకమనియు, ఆ నిర్ణయమునకు రివిన్యూకాళ వారలవలించిన విధానమువల్లను గలిగిన పన్ను తగ్గిపు ఫలితములవలన రెండుపద్దతులు క్రమభిన్నముగనన్న పనియు తెలచుచు 25-8-22 నుంచి పన్ను విధింపబడిన వారివద్దనుంచి గాని, లేక పన్ను తగ్గింపుటకు సమ్మతియొసంగిన స్థాయిసంఘ సభ్యునివద్దనుంచి గాని పన్నును వసూలు చేయవలెనని తీర్మానించుచున్నారు.

పై తీర్మానమున వ్యాసారావు గారు ఉపపాదించ అబ్దుల్ హమీదుఖాను గారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

రా. బి. ఓ. రమణియ్యకెట్టిగారు ఉపపాదన క్రమభిన్నమున ఆస్తిపన్నును స్థాయిసంఘమువారు గావించిన నిర్ణయమును రద్దుచేయుటకు న్యాయశాస్త్ర సమ్మతముగ కొన్నివారి కధికారము లేదనియు, స్థాయికాళ కొట్టనకు తప్పలే రెవ్వరిని స్థాయిసంఘ తీర్మానముల నాజ్ఞాపించుట కెట్టి యధికారమును లేదనియు పల్కిరి.

సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు సభ్యులు స్థాయిసంఘ నిర్ణయముపై తమ యభిప్రాయమును చెల్లడించుటకు స్వతంత్రము గలదని యభిప్రాయపడిరి.

హమీదుఖానుగారు:—అధ్యక్షులు స్థాయిసంఘ ముందలి సభ్యులుగ నున్నందున ఈవిషయములో నిర్ణయము నీయదగునా?

అధ్యక్షులు:—నిర్ణయము నీయవచ్చును.

వి. చక్రయ్యకెట్టిగారు రమణియ్యకెట్టిగారి యభిప్రాయముతో సేకీభరించిరి.

అధ్యక్షులు:—స్థాయిసంఘము తనవిధులను న్యాయశాస్త్రము గుర్తించుగ నిర్వహించినందున స్థాయికాళ కొట్టనకు తప్పలే రెవ్వరిని వారినిగ నుచుచు నిర్ణయించుట హక్కులేదు కావున ఉపపాదనను నిరాకరించుచున్నా ననిరి.

పిదప సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 2-వ తేది

సోమవారము

ఆంగ్లేయులు :

మహాత్ముని హితోపదేశము

గాంధీమహాత్ముడు ఆంగ్లేయులకు జేసినవిన్నపము, ప్రజల సందియములనెల్ల బాపగలదు. బ్రిటీషుమిత్రు లొకరిద్వారా, మహాత్ముడు తన మనోభీష్టమును ఇంగ్లండుకు వెల్లడిజేసెను. ఇంగ్లండు తన సుహృద్భావమును జూపుట కిప్పుడనుకూలనమయి మానవమయినది. మహాత్ముని మతము ప్రపంచమునందు వ్యాపించినప్పటికీ, వ్యక్తులకును జాతులకునుగూడ గుణశీలములబట్టియే అధికత్యంత చేకూరుచున్నది. ధనాధికార ప్రతిష్ఠకు వెనుకటివిలువ దగ్గిపోయినది. బాహ్యదంబరములకు గౌరవము నన్నగిల్లినది. కపటవర్తనమునకును, కృత్రిమ జీవనమునకును, పూర్వలాభము గలుగకున్నది. రాజనీతియు, రాజ్యాంగధర్మములును, వేరుత్రోవద్రొక్కుచున్నవి. మనోవాక్యాయకర్మలందు ధర్మపథము ద్రొక్కుగల మహానీయులే నన్మానము బొందుచున్నారు. అందుచే బ్రిటీషు హృదయమునందును, గొప్పపరివర్తనము గలుగవలసియున్నది. ఈస్తుతిడియూ కంపెనీ నాటినుండియు అవలంబించుచున్న పద్ధతులు మారవలసిన తరుణ మరుదొందెను. గాంధీమహాత్ముడు ప్రస్తుత పరిసాలనా విధానముపట్ల ఏవగింపు జూపుచున్నాడు. అయ్యది పూర్తిగా మార్పుజెందవలయునని గోరుచున్నాడు. ప్రపంచమందెల్ల యుత్తమపురుషునిగ కొనియాడబడుచున్న మహాత్ముడు నిర్ణేతకముగ ప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుననిగాని, బ్రిటీషు ప్రజలను ప్రత్యేకముగ ద్వేషించునని గాని ప్రాజ్ఞులంగీకరింప జాలరు.

“ఇంగ్లీషువారియెడ నాకత్యంత సుహృద్భావమును, గౌరవమును కలవు. నేను వారిన్నేహితుడనని దెప్పకొనుచున్నాను. ఎట్టిమానవునయినను నమ్మకుండుట నాస్వభావమునకు విరుద్ధము. ప్రపంచమునందే జాతినయినను, అధర్మమునుండి మరల్చి పిలువేదని, నేను సమ్మవాడనుకాను” అని మహాత్ముడు స్పష్టముగ వాక్రుచ్చుచున్నాడు. ఆంగ్లేయులను గౌరవించి ప్రేమించెడి గాంధీమహాత్ముడు, ప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుచున్నపుడు, ప్రపంచములో నే జాతీయయినను ఇది యేమని విచారింపక మానదు. ఆకారణముచేతనే, హైందవసమన్వయ ప్రపంచదృష్టి నరికట్టుచున్నది. ఇంగ్లండు తనపద్ధతుల నికమీద నవరించుకొనక తీరదు. ధర్మము ననుసరింపక తప్పదు. లేనియెడల ప్రపంచమున సంపాదించిన ప్రతిష్ఠ దొలగిపోవును. వైకంఠగగనుపించక పోయినను, బ్రిటీషు దృక్పథమునందు సైతము విశేష మగు మార్పు గలుగుచున్నది. ఇదివర కవలంబించిన పద్ధతులను త్వరలో నుపసంహరించుకొని, ఇంగ్లండు బలహీనజాతులను బాధించుట మానుకొను

నని, మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. హిందూదేశము పట్ల మహాత్ముని కెట్టియాశగలదో, ఇంగ్లండు పట్లను అట్టియాశయే గలదు. హిందూదేశమయినను చిరకాలము నిర్మాణరహితమై, పిరికిపందమై, నిస్సహాయమగు స్థితిలో నుండజాలదు. త్వరలో తనశక్తిని కనుగొనకమానదు.

ఆ కారణముచేతనే ఇంగ్లండు బాగుపడుట, హిందూదేశప్రవర్తనముపై నాధారపడియుండునని మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. ప్రస్తుతదృష్టిని కట్టయడుగున, నిర్మాణమును ధార్మికశక్తియై, ధైర్యసాహసములును మహాత్మునకు పొడగట్టుచున్నవి. భావ్యభివృద్ధిగూర్చి మహాత్మునకు పరిపూర్ణ విశ్వాసము గలదు. హైందవ స్వరాజ్యమునము నందువలె, ఆంగ్ల భావ పరివర్తనమునందును, మహాత్ముని కత్యంతమగు సమ్మకముగలదు. ఆంగ్ల దేశీయులు మహాత్మునిసం దేశమును గాంచి, తత్సాఫల్యమునకు తోడ్పడుట లాభకరము. హైందవసమన్వయ పరిష్కారమై, ఆంగ్ల స్వార్థపరత్వము దొలగుచో, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణము అనతికాలములో సిద్ధించుననుట కెట్లినందియ ముండజాలదు. ఏజాతీయైనను తననడతచే నితరుల ప్రోద్బలపరుపగలుగును. కేవల ధర్మోపదేశములును, అట్టహాసములును విశేష ప్రయోజనకారులు గాజాలవు. ఆచరణశూన్య మగుటచేతనే, నానారాష్ట్ర సంఘాదిప్రతిష్ఠాపనలు విరుజయోగము లగుచున్నవి. హైందవాభ్యుదయ మనకై మహాత్ము డెట్టి ధర్మపథమును బోధించుచున్నాడో, దానిని సైతము తేటపరచెను. కద్దరు కార్యక్రమముపట్ల నింతపట్టుదలజూపనేల యని ఆంగ్ల మిత్రు డడిగినప్రశ్నకు మహాత్ముడు భావగర్భితమగు జవాబిచ్చెను. స్వరాజ్యమును సత్యఅహింసాపద్ధతుల ద్వారా సంపాదించుటయే, మహాత్ముని యుద్దేశ్యము.

తనయుద్దేశ్యము నెఱవేరుటకు కద్దరు కార్యక్రమమును జయప్రదముగ నిర్వహించుటయే మార్గమని మహాత్ముడు తేటపరచెను. భారతీయులందరును ఏ కాశయబద్ధులై యుపయోగకరమగు నెక్కచిన్ని కార్యమును నిర్వహించినను, స్వరాజ్యమును సులభముగ సంపాదించవచ్చునని, అతడు భావించుచున్నాడు. ముప్పదిమూడుకోట్లమంది భారతీయులు గలసి అత్యల్పమగు త్యాగముజేసినను, అందునుండి యఖండమగుశక్తి యుద్భవించును. అయ్యదిహిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మిప్పించుటయగాక, ప్రపంచ సాభాగ్యమునకుగూడ తోడ్పడును. వేయిప్రసంగములకన్నను, ఇట్టికార్య మొక్కదానివలన, విశేష ప్రయోజనముగలదు. బుద్ధిపూర్వకముగ జేసెడిసత్య యత్నములు, స్వాతంత్ర్యశక్తి ను దయింపజేయును. అట్టి శుభసమయమున భారతీయుల కోర్కెలు సఫలముగాక మానవు. కద్దరునిర్మాణము పూర్తియగుచో, ఏతరునయినను భారతవర్షమును పరాధీనముగ నుంచవలయునను పట్టుదల, ఇంగ్లండుకును తప్పక దగ్గిపోవును. మహాత్ముడుగోరెడి త్యాగము స్వల్పము. చేకూరెడి ఫలమధికము. కద్దరు కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, తప్పక విజయము గలుగునని, మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. ఇయ్యది నిరంతరాయముగ కొనసాగుటకే, రాజకీయ కక్షలమధ్య జనించిన వివాదముల తడవరింపజేసిను. జాత్యైక్యమునకు ప్రోద్బల

మొనగెను. కాంగ్రెసువిధానమువలన, ప్రజల మనోభీష్టము చేకూరునను విషయమై మహాత్ముని కెట్లినందియములేదు. అహింస వర్ధిల్లుచు, ప్రజలమధ్య సోదరభావము బలపడినపుడుగూడ, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగనిచో మరల అసహాయోద్యమమును చేపట్ట భారతీయుల గోరెదనని మహాత్ముడు సూచించెను. ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నందు సమానస్థితి గుదురక, హిందూదేశాభివృద్ధికాటంకము గలుగునెడల, సుపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును గోరుట కలెడు వెనుదీయదు. ఇట్టియవసరము గలుగుకుండ జేయుటకు, ఇంగ్లండు బూనుకొనవలయును. ఉభయదేశములకును తీరని యెడబాటు గలుగకముందే, ఆంగ్లేయులు మేల్కొని నుహృద్భావముజూపి, భారతీయులస్నేచ్ఛ కంగీకరింపవలయును. హిందూదేశ పక్షమున మహాత్ముడు తన మనోభావమును వెల్లడిజేసి, సత్యమును ప్రకటించెను. ఇంగ్లండుపక్షమునగూడ నట్టి సమరసభావమును జూపెడివారు బయలు వెడలెదరా? మహాత్ముని సందేశమునకు అనుకూలమగు ప్రత్యుత్తరము వెలువడునా? మహాత్ముని విశ్వాసము సఫలమగుగాక!

సత్యాగ్రహ విజయము

సత్యాగ్రహము సరియగు మార్గముల ద్రొక్కుచో విజయముగాంచితిరును. సత్యాగ్రహమునకు అవజయముండనేరదు. అకాలీసత్యాగ్రహ విజయము, ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. వీరులయ్య బలశాలులయ్య, అకాలీలు ఇంద్రియనిగ్రహము జూపి, అహింసాపథమునుండి అణుమాత్రమయినను దప్పిపోక, ఎట్టిబాధలనయినను సహించుచు, కృత నిశ్చయ్యలై అజేయ్యలై నిలిచియున్నారు. 14 వ అకాలీజత శాంతముగ నిర్బంధింపబడెననువార్త నేడు చేరినది. గురుకాభాగునందు సత్యాగ్రహమును తిలకించిన ఆంధ్రాసుగారికి, వైకంఠసత్యాగ్రహము సయితము అద్భుతముగ గనుపించినది. వైకంఠసత్యాగ్రహుల ధైర్యమును, సహనశక్తియు నిరుపమానముగ నున్నవి. వాలంటీరులు తమస్థానమును విడువక ఎండయనక వానయనక నిలిచియుండుట, మిగుల ప్రశంసార్హము. వర్షము కురియుచున్నను గంటలకొలది నీటిలో నానుటజూడ, వారిస్వాతంత్ర్యనిరతిని కనుగొనవచ్చును. త్వరలో నిట్టివారియభీష్టము నెఱవేరకమానదు. రాటమునువడుకుచు, అస్పృశ్యతను నివారించుటకు, వైకంఠవాలంటీరులు కంకణము గట్టుకొనిరి. వైకం విజయము, కేరళదేశమునందేగాక హిందూదేశమందంతటను అస్పృశ్యతను నివారించుటకు తోడ్పడగలదు. సత్యధర్మముల ననుష్ఠించెడినిమ్మజాతులు డిన్నతజాతులుగ పరిణమింపకమానదు. స్వాతంత్ర్య మారుత మన్నిదిక్కులను వీచుచున్నది. ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయాది యుద్యమము లన్నియు, నూతనశోభతో ప్రకాశించుచున్నవి.

రాటపు సంజేశము

రాటమును దీక్షతో చేపట్టుట కెల్లరును బూనుకొనుట యావశ్యకము. కాంగ్రెసుసంఘములలో

పాపముగలవారు నూలుచందా యవనరమయినపుడు, రాబులుగలవారు ఎల్లదిక్కులనుండియు తన మృదు మధురధ్వని విరజిల్లుచుండవలయును. అట్టిచలన మింకను గలిగెనో లేదో తెలియదు. కలుగకున్నచో, వెంటనే ఏతత్పరమైనను జరుగుటమేలు. ఈ సంతకము మరల వ్యభిచారము, దేశమునకు తీరనినష్టము వాటిల్లును. ప్రజలకు నిరాశగలుగును. ఎందరు కాంగ్రెసునభ్యులుచేరిన అంతనూలు తయారగును. దేశమునందెప్పుడూ కార్యదీక్ష ప్రబలును. ప్రతివారును కాంగ్రెసునభ్యులై తమ భక్తిని వెల్లడించుట శ్రేయస్కరము. విద్యార్థులకుపదేశించుచు, రాటమును చేపట్టవలయునని మహాత్ముడు విన్నవించుచున్నాడు. ఈ విషయమును పదేపదే వ్యక్తీకరించుటకు తనకు విసుపు లేదనియు, నూలుచుకుటకన్నను గొప్పయజ్ఞమేదియు లేదనియు, గాయత్రికన్నను నిది ప్రస్తుత యుగమున ముఖ్యమయినదనియు, వినోదముకొరకు దీనిని తిప్పినను దేశమునకు లాభముండుననియు, మహాత్ముడు హెచ్చరించెను. రీడింగుప్రభువుగారి కయినను రాటము నిచ్చుటకు తాను వెనుదీయనని, మహాత్ముడుబలుకుచున్నాడు. రీడింగుప్రభువుగారు రొకవేళ రాటమునునిరాకరించిన, నష్టము వారిదేయగునని మహాత్ముని యుద్దేశ్యము. చేయదగినది, నిర్మాణకార్యక్రమ మొక్కటియే గనుపించుచున్నది. అందు రాటమే ముఖ్యము. రాటపుసందేశ మన్నిమూలలకును వ్యాపించి, ప్రజలను మేల్కొల్పులు గాక!

కెయిజరుగారి పడుచుతనము
కోలిరక్తమును ఇక జెక్కుజేయుటవలన, కెయిజరుగారు చాల పడుచువారివలె గనుపించుచున్నారట. వీరు కొలదికాలముక్రిందట రెండవభార్యను వివాహమాడిరి. మొట్టమొదట, వీరిరువురకును చాల తేజాయెన్నటుల గనుపించెనుగాని, ఇప్పుడు దంపతులు యీసుజోడుగ నున్నారు. కెయిజరుగారి ప్రథమపుత్రుడగు యవరాజుగారే వయసు చెల్లినవారుగ గనుపట్టుచున్నారు. వీరివలెనే పాశ్చాత్యదేశములలో పలువురు ముసలితనము నికమీద జయించి, దేవతలబోలి యుండవచ్చునుకాని, ఎన్నికోతులు మానవుని దురాశ కామతి గావలయునో తెలియదు. హిందూదేశమునుండి వందల కొలది కోతులను పెట్టెలలోబెట్టి యూరపున కంపుచున్నారు. కొంతకాలమునకు కోతి కఱవయిన గావచ్చును. మానవుని సౌఖ్యముకొరకు మిగిలిన జంతువు లంతరింపవలయునా, అవి జీవించుట కనకాశములేదా యను ప్రశ్న యుదయించును. నాగరికప్రపంచ మేమని జవాబు చెప్పనో చూడవలయును.

లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు: కొత్తచట్టము
లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు పాలిసీసామును రాబట్టుకొనుటకు, నక్సెషను సర్టిఫికెట్టును పొంది తీరవలయునని, నె. సెత్తాగారు స్టేటుకొన్సిలుసభలో నొకచట్టమును ప్రవేశపెట్టబోవుచున్నారు. ఇన్స్యూరెన్సుకంపెనీలు సాముచెల్లించునపుడు యిబ్బంది పడకుండుటకు సెత్తాగారు నూతనసౌకర్యమును గలిగించెదరట. కాని అత్యవసరముగ వందర్భ

ములలో దప్ప, నక్సెషన్ సర్టిఫికెట్టు అవసరమని దోచదు. స్త్రీలకు ముఖ్యముగ కొత్తచట్టము చాల యిబ్బందిగలిగించును. సర్టిఫికెట్టుకొరకు కోర్టులకు దిరుగుట ఎంతకష్టమో, సెత్తాగారు రూపొందుట లేదు. ఈ సర్టిఫికెట్టు లేనందువలన, కంపెనీలకు విశేషనష్టము గలిగినటుల, గానరాదు. తగాదాలు న్నయెడల అటులగోరినను, ప్రతివారును సర్టిఫికెట్టును పొంది తీరవలయునను నియమమును నెడల, లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీలలో పబ్లిక్ డాచుకొనుటకు పలువురు వెనుదీయకమానరు.

రొట్టెధర
ఇంగ్లండులో రొట్టెధర నానాటికి పెరిగిపోవుచున్నది. నాలుగు పౌనులరొట్టె ఖరీదు 11 పెన్నీలయినదట. త్వరలో నొక పిల్లింగునని యూహించుచున్నారు. ఇకమీద బీదప్రజలు జీవించుట దుస్సాధ్యముగద. ఇందుకు కారణమేమి? ఇతరదేశములనుండి, ఇంగ్లండుకువచ్చెడి గోధుమల దిగుమతి తగ్గుటయే కారణము. ఇంగ్లండు తనతిండికి ఇతరదేశములపై నాధారపడుటకన్న, తనకు గావలసిన ధాన్యమును తానే పండించుకొనిన ఇంతకన్నను మిగుల సౌకర్యముగ నుండునుగద. ఊరక ధనమును కూడబెట్టి లాభమేమి? వ్యవసాయమువల్ల ఉపేక్షపడించుటచేతనే, ఇంగ్లండునందు జీవిత సమస్య రానురాను దుర్భరమగుచున్నది. పనిలేని వారినంఖ్య వృద్ధియగుచున్నది. “మరల భూమి వంకకు మరలుడు” అను కేక ప్రతిధ్వనించుచున్నది. తల్లినివిడనాడిన ఫలమును, పాశ్చాత్యులనుభవించుట వింతగాదు.

జగ్గుల్ పాపాగారి విన్నపము
జగ్గుల్ పాపాగారు బ్రిటీషు విదేశ కార్యాలయమువారికి పంపినవిన్నపము చాల ముఖ్యమయినది. ఈజిప్టునుండి సూడానును విడదీయుటకు బ్రిటీషు ఉద్యోగులు జేసెడి ప్రయత్నములు ప్రజలలో మిక్కిలి యలజడి గలిగించినవి. సూడానుకు ప్రత్యేకపైన్యము నేర్పరుచుట వలన, ప్రజలభీతి మరింత విస్తరించినది. ఈజిప్టునుండి సూడానును విడదీయుటకు వీలులేదనియు, అటుల విడదీయనందుట బ్రిటీషువారి స్వార్థపరత్వమునకు సూచకమనియు, మాంజెస్టరుకు సూడానుప్రతి యవనరమనియు, తమకు న్యాయము దయజేయవలెననియు, జగ్గుల్ పాపాగారు విన్నవించిరి. జగ్గుల్ గారి విన్నపము బ్రిటీషువారికి నయినను అలకించి, ఈజిప్టు సమస్యను క్లిష్టభూయిష్టము గావింపకుండుట మేలు. లేనియెడల భావిపరిణామము మిగుల విషమగతి జెందక మానదు.

బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక
బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక, “వాయిసు ఆఫ్ ఇండియా” పత్రికాధికారులగు బెల్గాంవాలాగారి యాజమాన్యముక్రిందకు బోయెనని, తెలియుచున్నది. వీరొకసంఘము నేర్పరచి, బొంబాయి క్రానికలు నిర్వహణ బాధ్యతను గైకొని, 120,000 రూపాయలను అడ్వాన్సుజేసిరి. మేరు షూల్జర్లు వీరి బేరము నంగీకరించిరి. బెల్గాంవాలాగారు మహాత్ముని శిష్యులు. అసహాయ కార్యక్రమాభిమానులు. వీరి యాజమాన్యముక్రింద, బొంబాయి

క్రానికలుపత్రిక మహాత్ముని సందేశమును నలుదిశల వ్యాపింపజేయుటకు తోడ్పడునని ఎంచెదము. ఇంతవరకును బాతీయోద్యమాభివృద్ధికి బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక జేసిన సేవ యమూల్యము. ఇకముందును బొంబాయిరాష్ట్రమునందు, బాతీయవికాసమున కేమాత్రము కొరంతగలుగకుండు యీపత్రిక కాపాడునని నమ్మెదము.

బోనుగారి ప్రవాసము
లోకమాన్య తిలకు, లాలా లజపతిరాయి మున్నగు దేశనాయకుల నిర్బంధమునకు బర్మా ఇరవై యుండెను. నేడు సుభాషచంద్ర బోస్ నత్యేంద్రచంద్రమిత్ర, ఇంకను మరియొందగురు బెంగాలీలను రంగూనుకు గొంపోయిరని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. బెంగాలు అర్ధినెన్నక్రింద నిర్బంధింపబడిన వీరలకుగూడ బర్మాయే నిర్బంధస్థాన మయ్యెగాబోలు! ప్రజాభిప్రాయమును గ్రహించియు, శాసనసభల తీర్మానములగాంచియు, అధికారవర్గమీ దేశభక్తులను విడువక, తనపంతమును కొనసాగించుట జూడ, భారతీయులు స్వరాజ్యసంపాదన కప్రయత్నంపాటుబడుట కెంతయవసరముగలదో యూహింపవచ్చును.

బొంబాయి దారుణహత్య
మాతూగారు వైద్యశాలనుండి వచ్చుట
త్వరలో యిందూరు వెళ్లెదరు
బావలాగారు తల్లిగారియింట నున్నారు

బావలాగారి కార్యదర్శియగు మాతూగారు వైద్యశాల నుండి బావలాగారి కల్లిగారియింటికి వచ్చిరి. అచటనే నిశచించుచున్నారు. హంతకులను గురించుటకు త్వరలో యిందూరు వెళ్లెదరు.
సీగర్లుగారికి 5000 రూపాయలుపంపగా ఆయన తిరస్కరించుట
బావలాగారికల్లి రెప్పనంటు సీగర్లుగారికి తన కృతజ్ఞతను తెలుపుచు నొకరేఖను వ్రాసి కృతజ్ఞతానూచకముగ 5000 రూపాయలను (చెక్కు) పంపించెను. నేను నావిధిని నెరవేర్చితిని. ఇందులకు నాసహాయ్యులగు దైర్యసాహసములే కారణముగాన నేనీబహుమానము నంగీకరింపజాలను. బందనములు అని సీగర్లుగారు బదులువ్రాసి ఆచెక్కును మరల పంపివేసిరి. మమకారచేతం యొకడు పోలీసువారి సంగక్షణక్రింద నే యున్నది.

రిమాండులు
ముమతాజేగం పవతి పినతండ్రులొద్దరిని సవరిస్తోంది
బావలాగారి చావనడకు, మరయొకనిని యాయొరుగని మరి కొంతకాలము రిమాండులో నుంచుటకు ప్రధానరాజధాని మేజస్ట్రేటు మరల ఉత్తరవు చేసెను. (ఆ.ప్ర)
బావలాగారి ఆస్తి
బావలాగారికిండి చనిపోవసరికి బావలాగారికి కిక్కిరింపుల వశమయ్యెను. ఆయన చివరిచుట్టుకును విలాసములకును 20లక్షలరూపాయలు వ్యయపరచెను. మమతాజేగమును చేపట్టి సమీపమున చాలధనవ్యయము జరిగినటుల తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు 18.19 లక్షలు మాత్రమేయున్నటుల తెలియుచున్నది. ఇదిచాలావిచారకరము (భిలాఫు. బొంబాయి. ఆనవరి 28)

దేశమునందులూ గొప్పభేదమున్నను, అనుభవము లేక
పోవుటచే ధరలు విస్తారముగ నున్నను, అక్కవిధానముకంటె
తక్కువగా ఉత్పత్తిచేసినను ఎంతకుంకమును విధించినను ఆమె
కను బ్రటిషు యూరపియును సరకులు ఇండియాకు దిగువును
గాకమాన దనుచున్నది.

సింహాశ్రమమున మౌళీలు పట్టణమునకు చేరువనున్న పరక
ముల్ల గ్రామమున నొక మహామృతీరునియింట నొక మేకకు
చింతిల్ల పుట్టినది. దానికి ఎనిమిదికొల్లులు చెందుతోకలును,
మాడుచెవులును నుండెను. కల్లును కొమ్ములును మాత్రము మా
మూలగానే యుండెను. అది పెంబనే చనిపోయెను. అశ్వ
మును భద్రపరచెరి. (సె.లో.మలీదము)

(శి. ప్రా. ములీషము)

మదరాసు వార్తలు

దంతారోగ్యపర్యావరణములు:—డాక్టరు హెచ్. వెంకటరావుగారు చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, ఆనంతపురములందు వారము పదిరోజులు పర్యావరణముల గావించుటకు శంకారము చేయుచున్న మాకు తెలియుచున్నది.

ఫిబ్రవరి, 7, తేదీల ధర్మవరములో: జాతీయవిద్యనుగూర్చి యుపన్యాసించుట.

రాకపోకలు:—గవర్నరుగారు 2-వ తేదీన తెలంగాణకు వెళ్లుదురనియు, హానురు కేజిర్ ప్రీడింగ్ సెంటరును చూచి 10 తేదీకి తిరిగి వత్తురనియు తెలియుచున్నది:—

డి. బి. ఎం. కృష్ణనాయర్, కాబిల్ సి.వి. ఎస్. వరసింహారాజు, కొల్లెంగోడు రాజా, టి. పి. మోయిల్ ఎం. ఎల్. పి. (ఇంగ్లండునుండి) విజయనగరముహారాజు, సత్యమూర్తి, కాబిల్ సి.వి. ఎస్. కృష్ణారావు, సర్. వెంకటరెడ్డి నాయుడు ఖా. బి. సయ్యద్ దివాన్ అబ్దుల్ రబ్బాద్ సాహెబుగార్లు నేడుగలము వచ్చిరి.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు కోయంబత్తూరు మునిసిపల్ ఆయుర్వేదవైద్యశాలను పరీక్షించుటకు, చెన్నిమలై జిల్లాలోని ఆయుర్వేదవైద్యశాలను చూచుటకు, మదరాసునుండి వచ్చిరి.

కాలండరులు:—బాధరు మొహదీను సాహెబు అందుసో కంపెనీవారు పంపించిన కాలండరు చేరినది. దీనిమేరములో సంతకేటలో ఆర్డరువులు, డిజిటల్స్ మున్నగు వానిని విక్రయించు వ్యాపారులు. దీనిపై ప్రీ మెనూరు మహారాజావారి విగ్రహమున్నది. దీనిని కొక పెద్దకాలండరుకూడ పంపిరి. దానిపై భాగ్యదేవి విగ్రహమున్నది. వీరు మహారాజావారికి సుగంధద్రవ్యములను సమకూర్చెదరు. స్వర్ణరజత పతకములను బడసిరి. వీరిద్వారూ ఆ గరువత్తులు సుప్రసిద్ధులు. వలయువారు.

“జె. ఎం. సాహెబు అందుసో” పెరుభూమిపై సంతకేట మైక్రూరు” అని వ్రాయవలెను.

డి. బి. సేట్. రామగోపాల్ జీవితము:—

డి. బి. సేట్. రామగోపాల్ గారి జీవిత సంగ్రహచరిత్రను కృత్జితతో నడికొంటిమి. రామగోపాల్ గారి రాజకీయ, శ్రీ దానినోచుకుంటున్నాము, ధర్మతత్వరత, చాతృత్వము, అనుసరణములని వారి చరిత్రను బట్టి తెలియుచున్నది. బెజవాడలోని మాతావ్రాణి సత్రము వీరు కట్టించినవే. సికిందరాబాదులో ఒకగుడి, మధురయందొక సత్రము, సికిందరాబాదు కాలికాపాతశాలకు వీరు చేసిన సహాయము, సికిందరాబాదులోని వీరిసత్యసారాణిమందిరములు సదా వీరికి స్మారకచిహ్నములైయుండును. వీరు 1850లో జన్మించిరి. 78 సంవత్సరములు జీవించిరి. పశ్చిమభారతపాఠశాలకు వీరు పెట్టినది పేరు. ఇట్టి వారి జీవితమును ప్రకటించి ప్రజలకురకపరచిన ఆయుర్వేద మూర్తాండ హెచ్. సుబ్బారాయశాస్త్రిగారు (4185 మూసా ఖాన్ వీధి సికిందరాబాదు) కొనియాడదగియున్నారు. పత్రము సంప్రదించుము:—

బ్రహ్మసందామృతవర్షిణి:—ఇది యొకచిన్నక రపత్రము. తిరునామములలోని ముఖ్యములగు సంస్కృతవాక్యములు మాటనిమిది దీనియందు ముద్రింపబడెను. కావలసినవారు ఒక ఆకా పోస్టేజిచిత్త ను పంపుచు ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను. ఈ చిన్న గ్రంథము మనమునకే యుద్దేశింపబడెను. మనమునకునే ముక్తికలుగును. ప్రతివాక్యమును పరమాత్మస్వభావపరిపూర్ణముగా నుండును. ఇది ఎల్లనాటికిని జీవప్రమాను కొందరి కివిజ్ఞానప్రదమును కొందరికి ప్రేమదమును కాగలదు. దీనిని అనుష్ఠించువారికి యోగికములగు విషయములన్నియును ఆముష్మికములుగా మారును. తిరువల్లికే. పి. ఓ. పి. ప్రచారము వ్రాయవలెను వారు దీని సుచిత్రముగా అచ్చువేసియుచ్చిరి. దీనివలన నెల్లరును మేలు బడయుదురగాక అని శ్రీ సచ్చిదానందస్వామిలవారు మాకు వ్రాసిరి. వలయువారి యిల వ్రాయవలెను. “శ్రీసచ్చిదానందస్వామిలవారు, 19, బంగారునాయకు వీధి, హంటురోడు పోస్టు, మదరాసు”

హైకోర్టు క్రిమినలు నెవన్సు

ఫోర్జరీచేసి పోస్టు సేవెంగు బ్యాంకును మోసమునర్పట

ఇద్దరు సోల్దరులు శిక్షింపబడుట

మద్రాసు హైకోర్టు మొదటి క్రిమినలు నెవన్సు ఈది సమున ప్రారంభమయ్యెను. న్యాయమూర్తి మాధవన్ నాయకుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రోవేటు ఎఫ్. జి. బి. పు. జె. రీడు అను ఇద్దరు యూరోపియను సోల్దరులపై జేబడిన “ఫోర్జరీ-మోసము” అను విచారణము విచారింపబడెను. వీరిద్వారూను బెంగళూరు కంట్రోస్టేబుల్స్ నివారు. అచ్చట సి. థామస్ అనునాతనికి, పోస్టు సేవెంగు బ్యాంకులో ఖాతాగలదు. ప్రో ఇద్దరులూ మొదటియాతడు-(1) సి. థామస్ పేర నొక పిత్తు ప్రాణి ఫారమును ఫోర్జరీచేసెననియు (2) ఆఫోర్జరీ ఫారమును దీసుకొనితెల్లి పోస్టు సబుపోస్టుమాస్టరుకు కృష్ణస్వామిమొద్యయగారి కొసగి అతని మోస మొనర్చి సి. థామస్ గారి ఖాతా నుండి రు. 150 లు దీసుకొనెననియు, రెండవ యాతడు ప్రెరెండు నేరములందును మొదటివానికి సహాయమొనర్చి ననియు నేర ములతోమంపబడెను. ఈ కేసును బెంగళూరు సెషియల్ మిటిటరీ స్టేషను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ర. గు. టి. బి. తప్పెట్టగారిచే నెవన్సునకు కమిట్టు చేయబడెను. నెవన్సు కోర్టు నందు ముద్దాయి లిరుద్దరును నేర మొప్పుకొనిరి.

న్యాయమూర్తి శిక్ష విధింపక పూర్వము ఏమైన జెప్పకొనవలసినది గలదాయని యడుగగా-ముద్దాయి లవి ప్రధమనేర మనియు. వారు తమస్వదేశమునువీడి చాలదూరమున వసించుచున్నారనియు అందుచే వారిపై తేలిక శిక్ష విధించుటకు తన కధ్యంతరము లేదనియు పల్లిక ప్రాసిక్యూటరు నుడివెను.

న్యాయమూర్తి మొదటిముద్దాయికి 1½ సంవత్సరమును రెండవముద్దాయికి 1 సంవత్సరమును కఠినశిక్ష విధించెను.

ముద్దాయి వివాహ మొనర్చుకొని సుఖింపగోరుట

న్యాయమూర్తికి ప్రత్యుత్తరము

8 మార్చు జెయిలుకు వెళ్లి విసిగిపోవుట

న్యాయమూర్తి మాధవన్ నాయకుగారియందు నీదినము విచారణకు వచ్చిన రెండవకేసు “గృహమును బ్రద్దలుకొట్టి లోనికి ప్రవేశించి సాత్తునపహరించుటను గురించినది. ఇంకా వెంకటసామి అనునతడు, నెట్టెంబరు 26 వ తేదీ రాత్రి - మైలూపూరు లో - ఎ. ఎ. ఆర్. ఆ. య్యా సామిచెట్టి అనునతనియకాణము ద్వారమును బ్రద్దలుకొట్టి లోనికి ప్రవేశించి, కొన్ని పట్టుబట్టుల లేసుబట్టులను అపహరించెనని నేరమోపింపబడెను. మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ కేసును విచారింపి నెవన్సునకు కమిట్టిజేసెను. నెవన్సు కోర్టులో ముద్దాయి నేరము నొప్పుకొనెను. అప్పుడు ఆతడివలన గావించిన నేరములను కోర్టువారుజదివరి. అందుకువిధించి శిక్షలను ముద్దాయి 1900 సం॥నుండి ఇంతవరకును 8 పర్యాయములు 2 నెలలనుండి 7 సం॥ముల వరకును వ్యాపించు జేర్వరుశిక్షల ననుభవించెను. ఇది తొమ్మిదవనేరము. గత పర్యాయము 1916 సం॥ ఫిబ్రవరి 14 తేదీన గృహమును బ్రద్దలుకొట్టి సాత్తు నపహరించెనను నేరముక్రింద హైకోర్టు నెవన్సువారిచే 7 సం॥లు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. అంతకుపూర్వము అట్టి నేరములొకకేర వత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

న్యాయమూర్తి:—నీవయస్సెంత?

ముద్దాయి:—నాకు తెలియదు.

న్యాయమూర్తి:—శిక్షను విధించుటకు పూర్వము నీవేమైన జెప్పుకొనెదవా?

ముద్దాయి:—నేను ఇంతవరకే చాలకాలము జెయిలు నందుంటిని. ఇకమీద వివాహమునర్చుకొని ఒకచోట నిధి పడియుండవలెనని యున్నది.

న్యాయమూర్తి ముద్దాయికి ఎనిమిదివత్సరముల కఠినశిక్షనువిధించెను.

ఇదివరకు నేరములనొప్పుకొంటిని

అందుచే నీయాపణను నమ్మరాదు

ఎనిమిదిమార్లు శిక్షింపబడిన ముద్దాయి వాదన

నాదమునినాయుడు అనునతడు 1924 సం॥ అక్టోబరు 15 తేదీన రాజపురములో తా వ మూర్తి చెట్టి పి. టి. నెం 11 రు గృహమును బ్రద్దలుకొట్టి లోనప్రవేశించి, నెట్టె బ్రద్దలుకొట్టి అందుగల రెండుతమ్ములు దొంగిలించెననియు, పట్టుకొనుటకువచ్చినవారిని కత్తితోపాడిచెదనని బెదరించెననియు ఆరోపింపబడెను. ఈ కేసును మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు విచారింపి హైకోర్టు నెవన్సునకు కమిట్టు జేసెను. ఇది క్రిమినలు నెవన్సునం దీదినము విచారణకువచ్చెను. (ప్రాసిక్యూషనునాకథ:— గృహమునందు యగు పిచ్చిప్రకారము తండ్రి, పనిమీద బయటికి వెళ్లెను. పిచ్చి ప్రకారము ఆరోజు పగలు 12 గం॥లకు పొరుగువారిఇంటికి వెళ్లి తిరిగి 1½ గం॥కు ఇంటికి వచ్చెను. అప్పటికి ఇంటిలోపుతాళము లాగివేయబడియుండెను. లోపలికి వెళ్ళగా గది తలుపుగూడ విరుగగొట్టిబడియుండెను. ముద్దాయి గదిలోపల బ్రంతువెట్టె బ్రద్దలుకొట్టి అందుగల ఎక్కువలను తీయుచుండెను. అప్పుడాతడు ఎడమచేతిలో నొక చిన్న చాకును పట్టుకొనియుండెను. ఆతడు పిచ్చిప్రకారమును జూడగనే చాకుతో పాడిచెదనని బెదరించెను. ప్రకారము వెలుపలకు పరుగెత్తి ఇతరుల సహాయమును పిలుచుచుండగా ముద్దాయి వెలికి వచ్చి పరుగెత్తి జూదొడగును. ఇంతలో కొంతమంది ఎదురుగావచ్చి పట్టుకొని పోలీసులకు వప్పగించిరి. ముద్దాయి తాని దొంగతనము జేయులేదనియు, తనకును ప్రకారము తండ్రికిని 12 సం॥లుగా పరివరముగలదనియు, తాను దొంగతనము జేసి తెచ్చిన నన్నులను అతనికి విక్రయించెడి వాడననియు, అతడా తాలూకు రు. 254 లు తనకు బాకీయుండెననియు ఇందు రు. 54 లు మాత్రమే ఇంతవరకు నొసగెను గాని మిగిలినసొమ్ము నొసగలేదనియు, ఆమొత్తము నొసగుటకు అక్టోబరు 15 తేదీన తను ఇంటికి రమ్మనుటచే వెళ్లితనేగాని దొంగతనము జేయుటకు వెళ్లేదనియు, నుడివెను. 15 తేదీన ప్రకారముఇంటికి వెళ్లితిని. ఆతనితండ్రి నన్ను అప్పటి గూర్చున్నచెప్పి, ఎడమచేతిలో నొక బ్రష్టువారితో మాటలాడుటకువెళ్లెను. ఇంతలో పిచ్చిప్రకారమువచ్చి “ఎంగు కిచ్చుటనుంటి”వని అడిగెను. డబ్బు కొరకు వచ్చితి నంటిని “వచ్చులేదామా” అని ఆతడనెను. డబ్బుకొనువరకు నేను వెదలిజూసని నుడివెను. అంతన నాతడు నన్ను త్రోసెను. ఇంతలో నాతనితండ్రియు, రిక్టాబండ్లవారును ఇరుగుపొరుగువారును వచ్చి నన్ను పట్టుకొని, పోలీసువారి కప్పగించి, దొంగతన మొనర్చితినిని నేర ములొపించిరి.” అని ముద్దాయి తన కథను చెలిపి ఇట్లనెను. “నేను ఇటీవల జెయిలునుండివచ్చి 7 నెలలమాత్రమే యైనది. పట్టపగలు నేనెప్పుడు దొంగతన మొనర్చెను.”

కేసును విచారించిన జూరులందరూ ముద్దాయి బలవంతముగా నితరుల ప్రదేశమున ప్రవేశించుట అనునేర మొనర్చెనని నిర్ణయించిరి. ఇల్లు బ్రద్దలుకొట్టి సాత్తునపహరించుట, దొంగతనము నుపయోగించుట అను నేరమునుగూడ నొసర్చెనని ముగ్గుజూరులూను బుదిరెండు నేరములను నొసర్చేదని ఆర్డరు జూరులూను అభిప్రాయ మొసగిరి. న్యాయమూర్తి అధిక సంఖ్యా కుల యభిప్రాయ మునంగీకరించి తుదిరెండు ఆరోపణలక్రింద ముద్దాయి నిర్దోషియని ప్రకటించెను. మొనటి నేరముక్రింద శిక్ష విధించుటకు పూర్వము పల్లిక ప్రాసిక్యూటరు ముద్దాయి ఇదివరకొనర్చిన నేరములను విధింపబడిన శిక్షలను వివరించెను. ముద్దాయి 1894 సం॥నుండి ఇంతవరకును 8 పర్యాయములు ఒకనెల మొదలు 7 సం॥ములవరకు జేర్వరు శిక్షలు విధింపబడెను గతసారి 1918 సం॥ ఫిబ్రవరి 15 తేదీన హైకోర్టు నెవన్సువారిచే 7 సం॥ల కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

న్యాయమూర్తి మొదటి నేరముక్రింద శిక్ష విధించుటకు పూర్వము ఏమైన జెప్పుకొనవలసినది గలదాయని ప్రశ్నించెను.

ముద్దాయి:—“నేను ఇంతవరకు చాల పర్యాయములు శిక్షింపబడితిని. ఆసమయములం దన్నిటిలోను సత్యప్రకారము నేరముల నొప్పుకొంటిని. ఈ నేరమును జేసినయెడల దీనిని ఒప్పుకొనెడివాడనే ఇది నే జేయలేదు. నేనిప్పుడు వృద్ధుడనైతిని. నా విషయమును కనికరముతో విచారింపగోరెదను.”

ముద్దాయికి 8 సం॥ కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

శి. భు. హ. త్రి.
హైకోర్టు నెవన్సునందు తరువాత పూరు శిక్షు వాత్య నేరారోపణవిచారణకు వచ్చెను. ఈ నెవన్సునం దిదియే తుదికేసు. ఈ నేరమును విచారింపుట కొక ప్రత్యేక పుణ్యార్థియై యుండును.

ఉద్యోగము నిష్పించునని

మోసగించుట

ముద్రయికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష.

మురుగేశముదలి యనువాడు కొడుకుపేట రైల్వేస్టేషన్లో పనిచేయునట్టి భక్తవత్సలు డానువానిని పేతురుస్టాను సాహెబును మోసముచేసెనను నేరముపై ప్రాసిక్యూటెం గునీస్సెప్పరు పార్శ్వనాథియ్యంగారు ముద్రయికి రెండవ (పెన్డెన్స్ మ్యాజిస్ట్రేట్ యన్. అహమద్ అలీసాహెబుగారి సమక్షమున హాజరుపెట్టెను.

ముద్రయి నుగురు మురుగేశముదలి భక్తవత్సలు, మస్తాఫ అను వారలతో హైదరాబాదు ఊర్బుట మొదలగు పనులందు భారీలుగలవనియు దాక్తురు సర్టిఫికేట్లున్న ఉద్యోగములు లభించగలవనిచెప్పి నమ్మించి తాను రాయపురముఆసుపత్రులో డా॥ ఎరుగుడుననియు వారిద్దరును చెరి రి రూపముల నిచ్చిన సర్టిఫికేట్లు నిష్పించగలవని చెప్పి వారిని రాయపురము ఆసు పత్రుకి వెంటనుకుని వెళ్లెను. వారిద్దరివద్ద విచేసిరూపములు తీసికొని సర్టిఫికేట్లు తెచ్చెనననిచెప్పి తిరిగి కనపించకపోయె ను. ముద్రాయిలు పోలీసువారి కెరుకపర్చిన పిదప పోలీసు వారు ఫిర్యాదిని పట్టుకొనిరి.

ముద్రాయి తాను నేరము నొనర్చితిని యొప్పుకొనెను. ఇదివరలో 3 మాసలు శిక్షవిధింపబడిన ప్రాతేనేరపుడు. న్యాయమూర్తిపై సందర్భముల గమనించి ముద్రాయి కొకవత్స రము కఠినశిక్ష విధించెను.

నా.గేంద్రనాథసేను గుప్తగారు

లిటను ప్రభువుగారి వరమమిత్తడు

భక్తుడుగా పరిణమించిన హంతకుడు

“ముశలమానుష రాజాంబుకేసులో నేను నిర్దోషినని హైకోర్టు వారు తీర్పుచెప్పిరిగాని హంతకుడను నేనే” అనితిట ను ప్రభువుతో దైవసాక్షిగా నెగించిన లిటను ప్రభువుయిత్రు డను సేనుగారు ప్లేట్సుమును పత్రిక కొకవ్యాసమును వ్రాసిరి

“అరాజకోద్యమమున చేరినవారిలో ఉన్న తాతయము లకొరకు ప్రాణములనర్పించుటకు వెనడియని ఉత్సాహసంపన్నులగు యువకులు చాలమంది కలరని స్వానుభవమువలన నేను చెప్పగలను. కొన్నియేండ్లు రహస్యముగా కుట్రపన్నుటవలన చాలమందికి దారుణ ఆకస్మికమరణమే ప్రాప్తించుచున్నది. ఇట్టి ధీరులక్షివితము తీరితగా నంతరించుచున్నందులకు నేను చాలచింతిలుచున్నాను. కడదీదలును అజ్ఞానులును నిరుత్సాహులును నిరంతర దుఃఖినున్నులనై కొట్టికొరిగిగా చేరియులు అధోగతిపాలనచున్నాయి. అట్టికారి నుద్ధరించుటకు యిట్టి ధీరులెంద లో కావలసియున్నది. నిరాడంబర త్యాగమును జేయుగల జేత నేవలసేన సత్కర్తముగ నపేక్షించు జేతను భారతదేశమే యని గూడ నేను చెప్పగలను. ప్రస్తుతము విప్లవోద్యమమున చేరి నవారిలో నొకరయిన ఆవిధానమును వదలి యితరవిధముల జేత నేవచేయుటకు నావాక్యములు ప్రోత్సాహములు కాగలవే మో అను నాశతో నేనీవ్యాసముచు వ్రాసితిని అందున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

కుమ్రోగవైద్యశాల

కాలికట్టు, ఫిబ్రవరి 1:—నిన్న సాయంకాలము స్థానిక సంఘమువారిసభయందు, ప్రత్యేకముగ నానుపత్రుతో కుమ్రోగశాల నందుటకు, దీనివిషయమై నేర్పుకొనుటకు డా. డి ఆర్. శేషయ్యగారిని కాలిఫుట్టును బంపుటకును నిశ్చయించిరి

ద్రవిడ విశ్వవిద్యాలయము

తిరుచినాపల్లి, ఫిబ్రవరి 1:—తిరుచినాపల్లిజిల్లా యుపా ధ్యాయుల వార్షికసభయందు, (సర్ జి. జేకాచారిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగినది) ద్రవిడ విశ్వవిద్యాలయము, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు తక్షణము స్థాపించవలెనని తీర్మానించిరి.

కుమ్రోగ నివారణోద్యమము

దక్షిణయండియా లిబరల్ సంఘమువారు రవసరసభ నొకదాని గావించి దానియందాంగ్ల సామ్రాజ్య కుమ్రోగవారక సంఘమున కుపకాళిభారతదేశమును వెంటనే స్థాపింపవలయునని జానియందలి రాజకీయపక్షములవారు విశేషములేకుండ మనఃముగ రిక జేరవలెననియు గొరువు తీర్మానించిరి.

ప్రై డీ లు

రంగూను, జనవరి 31:—బర్మాప్రభుత్వమువారి తీర్మానము ననుసరించి యేడు ప్రధాన కారాగృహములందు, నయకు పెద్ద జిల్లాకారాగృహములందును దీర్ఘశిక్షకు బాక్తు లయినవారి విషయములు, యాలోచించుట కొకసంవత్సరము మేర్పఱంప జడెను. వా రట్టి ఖైదీలను (పదేపదే కారాగృహమునకు వచ్చు వారిని, యట్లుగాకుండ యొప్పుతో యొకమారు వచ్చినవారిని) చాలమందిని వదలివేసిరి. ఇప్పు డట్లుల విము కులను జేయుట పదేపదే వచ్చువారివిషయములు యాచుటల జేయవలయు నని ప్రభుత్వమువాకు నిశ్చయించిరి. ఇట్టి యేర్పాటు (ఎప్పుడో యొకసారిమాత్రమే కారాగృహశిక్ష విధింపబడినవారికిని మాత్ర ము వదలుట, యొకను 31 కారాగృహములందుగూడ బ్రతేక జిల్లుట కూపించుచున్నారు.

వంగదేశపు మహమ్మదీయసభ

కాలిఫుట్టు, జనవరి 31:—సిరాజ్ గంజిలో ఫజల్ హక్కుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన మహమ్మదీయసభలో వంగదేశపు మహమ్మదీయుల కష్టనివృత్తుల సరయుట కొకసంఘ మును, మహమ్మదీయులందఱయందు విశ్వభావము లుదయింప జేయుటకు, ప్రత్యేకముగ మహమ్మదీయుల కొక ముద్రజాల యమును, పత్రికను స్థాపించుటకు, దీనికి వలసినధనమును బోవు నేయుటకును తీర్మానింపబడినది. పిమ్మట స్వరాజ్యసంఘము వారి సంభవపద్ధతులు దేశాభివృద్ధిదాయకము లని నిరసించిరి. మహమ్మదీయుల కుద్యోగములలో నూటికి ఏదిదీయెను. చొప్పున ను, స్వపరి పాల నా శం ఖ ము లు మొదలగు వాటియందు నూ టి కి ము క్కు ది మూ డు వంతు నను చాలినంతమంది కలకత్తావిశ్వవిద్యాలయముందును నియోజ్య స్థానములను కచ్చక యాయవలెనని తీర్మానించిరి.

శ్రీకృష్ణాశ్రమము- పెదపాలెము

మహారాజశ్రీ, దాక్తురు గోవిందరాజుల వెంకటగుబ్బా రావు పంతులుగారు పెద్దిబొట్ల చలపతిరావు పంతులుగారును వారిసేవీతులును 28వ తారీఖురాత్రి జనవరి ప్రతాపరుద్రీయ నాటకమును తురిమెళ్లలో ప్రదర్శించి దానివలన వచ్చిన డబ్బు లో 150 రూపాయలను మా ఆశ్రమమునకు సహాయము చేసినందుకుగాను వారికి అనేకవందనలు లభించుచున్నాను.

జనవరి ఒకటవ తేదీనుండి 100 మంది పిల్లలకు బోండు ఏర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నించితిమి. అట్లు సాగలేదు. సంవత్సరాదినుండి సాగించుటకు ప్రయత్నములు పలుపుచుంటిమి. ప్రస్తుతము మా ఆశ్రమములో 40 మందిపిల్లలకు బోసనము పెట్టుచున్నాము.

నల్లపాటి హనుమంతరావు, కార్యదర్శి.

దివితాలూకా వోల్టర్ల సభ

ఆయాస్థానికస్వపరిపాలనాసంస్థలను కాంగ్రెసువారే వశపరచుకొనవలసినదిగా బాతీయ మహాజనసభలో తీర్మానం జరిగింది. యాతీర్మానంచూచి బాబోలు జస్టిస్ వర్గమువారు కూడా గట్టిప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటి పరిస్థితులలో హెచ్చుపనిచేయుటకు పూర్తియైన అవకాశాలు లే: పోయినా వున్నా అవకాశాలనుసరిగా ఉపయోగించుకొని నిర్మాణకార్యక్రమమునకు తోడ్పడుటకు కాంగ్రెసువారిని పంపితేనే బాగుంటుందని అనుకుంటాను. వీరి ఆకర్షాలు అభిప్రాయాలు వుదారంగావుంటవి గనుకను, కష్టసుఖాలనుభవం వీరికే యొక్కువ గనుకను వీరికి క్షిపామర్మములను సద్వినియోగపరుస్తారు.

మనతాలోకాబోర్డు ఎన్నికలు మార్చిచివరవారంలో జరుగవని తెలిసింది. ప్రతినిధిలుతోను కాంగ్రెసు సభ్యుడనే ఆభ్యర్థిగారిని వానిగెల్చునకు తోడ్పడుట ప్రతివోలరుని ధర్మముఅని తెలుస్తాను.

యంతకరకు మనజిల్లాబోర్డులో సభ్యులుగానున్న మన తాలూకా నివాసులు కావూరి కోడండరామయ్య, జేములపల్లి వెంకటగోపాలరావుగార్లు తాము గతమాడు సంవత్సరములలో చేసినపనిని వోల్టర్లను సమాలేతపరచి నికడించవలసినదిగా వోల్టర్లు వారినికోరుచున్నారు. అట్లుజరుపుట వారివిధి ధర్మము గనుక జులపువారిని తలస్తాను. ఆసభకు మిర్రెల్లరు దయచేసి ముంజుజుగవలసిన విధానమును నిర్ణయించ ప్రార్థన. అట్లువారు సభజరుపనిచో ఏదో ఒకచోట ఒకకోజున మనము సమాజేస మై సదరుమెంబర్ల జేనుకటి కార్యములను విమర్శించి ముందు కార్యక్రమమును నిర్ణయించవలసి. వుంటుంది కాబట్టి యందుకు సంబంధించిని విషయములనుగూర్చి అభిలాషగలవారు నాకు వుత్తరములనువ్రాయ ప్రార్థించుచున్నాను.

ఘంటకాల, } గోరెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య, }
ది 28-1-1925.

కన్నాటురాజదంపతులు

లాహోరు, జనవరి 31:—కన్నాటు రాజదంపతులు, లాహోరు కాంటను మెంటులో హైందవాశ్రమమువారు గావించినవినిోడములను సందర్శించిరి. మధ్యాహ్నము ప్రభుత్వమందిరమున దూరకయండిరి.

బ్రేంకరుగారి యాగమనము

రంగూను, ఫిబ్రవరి 2:— సర్ న్యాయ బ్రేంకరుగారు కాలిఫుట్టునుండి నేటియందయము గం 11 లకు! ఎథియోపియా యనునోడపై వచ్చిరి. వారిని జిల్లాకలెక్టరు పోలీసుకమిషనరు మొదలగువారా రావ్వనించిరి.

పత్రికపై దాడి

లాహోరు జనవరి 31:— న్యాయాధిపతి డిన్నేగారు భాకూరు మం గ శ సిం గు గు య ఘం టా టు' పత్రిక ప్రధాన సంపాదకుడు తమ పత్రికలో వ్యాసములు బ్రమరించి బాతిబిద్యమును బురికొల్పివాడని తిమ్మస్మృతి 158 వ యంతముక్రింద విచారించుటకు స్థిరపలుపంబడెను మంగళసింగు, తాను లాలాశ్యామలాలోకాశ్రాపి, లాలా దీనవాధగాడ్లు, కేసరివత్రికాసంపాదకులు (ఇప్పు డా పత్రిక లేదు) తన్ను మోసగించిరనియు, వారిచే నీపత్రికకు తానే వియం శ్రమపడకుండ వట్టిపేరు బెట్టుకొనినందులకు నెలకు రు 150/-లు లాభములో మూడవవంతు నిచ్చెదమని ప్రేక్షించుట చేతను, ధనాశచే నట్టిదాని కొడంబడిననియు, దీనముగాన బల్కెను. న్యాయస్థానము కరుణవహించునుగాక యనియు, నిర్దోషియని వదలిజేసెదరుగాక యనియు బ్రార్థించెను.

అమలాపురము శిశువంతుల నేవాసంఘప్రథమ వార్షికోత్సవము

ది 11-1-25 అదివారం మధ్యాహ్నము 4 గంటలకుపై నేవాసంఘ ప్రధమవార్షికోత్సవము, మహారాజశ్రీ కనకవల్లి రంగనాయకులు నాయకులుగా ఆధ్యక్షతక్రిందను అతివైభవముగ జరుపబడెను. ప్రథమమున మంగళాచరణానంతరమున ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత కోటిపల్లి కనకంగారు సంఘమునందలి బాలబాలికలకు నీతివర్తన మలవడజేయు సద్విద్యయు, గృహపరిశ్రమ లనందకు రాట్టుము, లేనుఅల్లికలు, చిత్రలేఖనము మొదలగు చేతివృత్తులను నేర్పుటావశ్యక మనియు, విద్యావిహీనులు స్వసంఘదృష్ట్యంతి గ్రహింపబాలరనియు, సంఘముజొన్నతల్లిస్థితి నందుటకు గౌరవము గల స్వతంత్రజీవనము సంఘజాల కలవడజేయుటకుగాను పురవాసులందరును యథాప్రకారము సహాయము జేయవలసినదనియు, సంఘజాల అయిక మత్యమే సంఘోద్ధరణకు పునాది యనియు మొదలుగాగల సంగతులతో విపులముగా తమ స్వాగతోపన్యాసమును ముగించిన పిమ్మట, అధ్యక్షులు తమకి సంఘము నుద్ధరింప చాలకాలమునుండియు కుతూహలము గలదనియు, వెనుక కొంతమంది క్రీష్టియను శ్రీలక్ష్మారా యీసంఘ దురాచారములను బాపకొంత ప్రచారము తము జేయించియుంటి మనియు, కాని విస్తారము ఫలితముకలగలేదనియు, యీసంఘ జొన్నతల్లియనుతాము యథాశక్తిని సహాయముచేయుటకు వెనుదిడు మనియు, యీసంఘశ్రీలక్ష్మ జొన్నతల్లియనుకొరకు వీరలు వృత్తులు మాని వివాహములు జరుపుకొని క్రమే యితరసంఘములతో లీనము అగుటచేతను, తమ తమ నగల నమ్ముకొని వడ్డీతో జీవించుటచేతను, గొప్ప వారిండ్లయందు దాడులక్రింద పనిచేయుట చేతను, జీవనోపాధి కలిగి తాము పరిశుద్ధతను పొంది సంఘమునకు గౌరవము చేగలరని సలహానిచ్చుచు, ఇతరసంఘము లీసంఘము నుద్ధరించుట యన తమ సంఘముయొక్క మేలునకేగాన అన్నిసంఘములవారును అన్నివిధముల తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. పిమ్మట సంఘాపాధ్యక్షులు శ్రీయుత సరిదే జగన్నాధముగారు సంఘసాంవత్సరిక రిపోర్టును సభ్యులకు వెల్లడిగా విపులపరచినపిమ్మట శ్రీమతి కోటిపల్లి లక్ష్మమంత్రికమణమ్మగారు భరతవిద్యయొక్క పూర్వపు ప్రాముఖ్యమును యిప్పటి దుస్థితినిగూర్చియు శ్రీమతి యండమూరి సత్యనారాయణమ్మగారు పెంపుడు దురభ్యాసములను గురించియు, శ్రీమతి కోటిపల్లి క్యామలాంబగారు స్వాగతపద్యములను శుభవిసమిష్టుల శ్రీయుత యండమూరి నూకరాజుగారు (సెక్రటరీ) సంఘసంస్కరణను గురించియు మాట్లాడినపిమ్మట సబుకోర్టు ప్రిడడుగారు మ-రా-క్రి గంటి వెంకట్రావుగారు సంఘజొన్నతల్లియనునకు వీరల కన్నిసంఘములను తోడ్పడవలసినదనియు సంఘశ్రీలు చేతివృత్తు లభ్యసించుటవలన గౌరవశీలవ మలవడజేసికొని పిలగుననియు, ఈసంఘము విధిగా సంస్కరింపబడవలెననియు విపులముగా శుభవ్యసించినపిమ్మట ఆధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతోను, ఆధ్యక్షునకు వంసము లర్పించుటతోను సభ ముగిసెను.

యండమూరి నూకరాజు.

భారతవనిజసంఘము

సాధారణవాణిజ్య సమావేశము

యస్. ఆర్. బొంబాయి గారి అధిప్తాయములు

బొంబాయి, జనవరి 31:— వికాస రహస్య అధ్యక్షుడగు మహాశయి దాసు రాంజీగారి అధిష్టానమున కైంద నేటి సాయంత్రమున భారత వనిజ సంఘము కృష్ణా నాథారణ వాణిజ్య సమావేశము జరిగెను. ప్రభుత్వముయొక్క సామాన్యము విధానమును, కరెన్సీ, మారకము నీతి విషయములను గురించి 1924 వ సంవత్సరమునకు సంఘము దీనిని విమర్శించు వాణిజ్య సమావేశము జరిగెను. వనిజము యొక్క గ్రహమున సామాన్యమును, కరెన్సీ, మారకము విషయములపై నిశ్చయము నీగిరింపవలసినదని గోరుచు మార్గదాశమగుట ముగ్గులను అగ్రాసనాధిపతి గావించెను. 1926 వ భారత నాణ్యపునాసమును, 1928 వ సంవత్సరపు పేపరు కరెన్సీ శాసనమును సందర్భము గావించి, మాటయను బం గారపు ప్రమాణమును (radio) మునుపటికి దీనిని విమర్శించు నని విమర్శమును, పరిశ్రమలను సుస్థిరము గాంచుటలను అగ్రాసనాధిపతి తెల్పెను. ఈ శాసనములందు దురదృష్టవశాత్తూ మార్పులు 1920 వ సంవత్సరమున గావించబడెను. కరెన్సీ అక్రమ సందర్భమున యిట్టి ప్రభుత్వము గావించిన త్రోవలను అధికపరిశీలనలకు గురవు చేయుటకు గాను సర్వోచచేతనమును గాను నూచించినట్లులంత మంచి మార్గములను భింతులను సర్వము గావించునట్లు వారి అధిప్తాయము, బహుమతి ఉపశ్రమము నీయుటకు ప్రభుత్వపు బిల్లు పూర్తిగా నుటలేదు. కాని సంఘముగావించిన మార్గములను విమర్శించు తాత్కాలికపు ఉపశ్రమముగా భూమియైన యేర్పాటులు చేయుటకు వీలుగలను. కమిటీ యేర్పాటు వెంటనే జరగవలయుననియు, భారతవనిజులకు తగినంత ప్రాతినిధ్యము కమిటీయందు నీయవలయుననియు వక్ర తెల్పెను. లేనియెడల భారత శాసనసభ అమోఘమున కాజుగారి తీర్మానము ప్రభుత్వమునకీరింతుట ఉచితము గ నుండును. వెనుకటి సుంకియ తీకమీషను నూచనల ప్రభుత్వమునుబండునెట్లు బిల్లులును, వాణిజ్యనాకాసంఘముయొక్క నూచనలవిషయమై ప్రభుత్వము అప్పుడును చైరియ రామజీగారు చెప్పిరి. యాపాయకముత్తనందు సామాన్యల గనవలసిన ఆవశ్యకతను రామజీగారు నూచించిరి.

యస్. ఆర్. బొంబాయి గారి మాటలు

నివేషకు అనుబంధము (బ్రీటిషువలసరాజ్యములందలి భారతీయుల దుర్భరస్థితిని దెల్పి, యేలను భారతవాణిజ్యపు కాంగ్రెసును జరుపవలసిన ఆవశ్యకతను నిరూపించెను. కమిటీలను లాభములేదని చెప్పి యస్. ఆర్. బొంబాయి గారు నివేషకును బలపర్చిరి. ప్రతిభులు దొంగిలించుములను క్రొడీకరించి ఫెరలు రిజర్వేషన్ రూపాయను గణితముల అమాయకరమైనదని అధికపరిశీలనకు అధిప్తాయము యున్నచో యింగ్లండును దక్షిణాఫ్రికాయను, ఆస్ట్రేలియాదేశము లెయిట్లు గుణితములు కెప్పగించుచున్నచో చెల్లవలసినదని బొంబాయి గారికి, శేరింగుటను కమిటీయందుగలనిపుణిభాషాముని లేర్పరచును. కమిటీలోనుండవలసిన బొంబాయి గారు స్పష్టముగ చెప్పిరి. ప్రస్తుతపరిపాలనా విధానము మారనంతవరకు భారతవనిజమును రాజకీయముగ గాని అధికముగ గాని భావిభాగ్యమునుగనున్న అనిబొంబాయి గారు గంభీరముగబల్కిరి. కరెన్సీమారకముల విషయన రాజప్రతినిధి గావించిన ప్రసంగవిషయమున మాట్లాడుచు, యింగ్లండునందలి యింగ్లండు కాంసిలరునొక్క ఆర్థిక కమిటీయందు జెక్కు ఆంగ్లోయిండియనుల మధ్య నొక్క భారతీయుడు మాత్రమెగలదని వక్ర తెల్పెను. ఇండియా కాంసిలరు గుర్తించుటకు పూర్వము యిండియా కాంసిలరు ఆర్థిక కమిటీయందు ధైర్యమును, భారతదేశపు ఆర్థికమును, ఆశయములను గుర్తించు భారతసభ్యుల కమిటీయందు నిమగ్నమగుటకు ప్రయత్నించవలయునని బొంబాయి గారు చెప్పిరి. బంగారు నిల్వపరిపాలనను మారకమును యింగ్లండును బాంబాయివరముచేయుట వాణిజ్య ట్రి ఆర్థికం తరము లేదని బొంబాయి గారు నుడి వి రి. క రం సీ మారకపు విషయములందు భారత శాసనసభ నిశ్చయించుటకు ప్రభుత్వమునకీరించుగాన యాసంవత్సరమునకు శాసనసభ ఆర్థిక పత్రమును ప్రోత్సహించి తప్పలేదని బొంబాయి గారు చెప్పిరి.

బెంగాలు పరిశీలకులు

బెంగాలునందలి అరాజకవ్యవస్థను మూలకారణము ఆర్థికదానిప్రసరియను, సకల పుష్ట యేర్పాటుగావించినగాని యిరాజకవ్యవస్థ మాయమయి బొంబాయి గారు తె

ల్పిరి. ప్రజల అసంతృప్తిని తొలగించుటకు భారతప్రభుత్వము వివిధ ఆర్థికముల బాటలు గాని సంకరాజ్య ప్రభుత్వముచే అంగీకరించిన బిల్లులుగాని ఎంతమాత్రమును లాభములేదు. కటిక దారిద్ర్యమును దొంగిలుతున్న, భారతదేశ ధనాపహరణము స్వప్రయోజన పరులు చాలించుటకును ప్రజల ప్రయత్నములు సల్పవలయును.

మరికొన్ని ప్రసంగాలుగావించబడిన పిదప నివేషకు మంగీకరింపబడెను. 1925-వ సంవత్సరమునకు గౌరవనీయులైన ఫిరోజ్ నెత్తా గారధ్యక్షులుగను రాంజీ గారుపాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. కమిటీసభ్యుత్వము కొనబడినపిదప సమావేశము పరిసమాప్తము గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

పంజాబుదేశమున వేగు

ఆరోగ్య శాఖ ప్రకటనము

29-జూలైలో 20 వ్యాధి వ్యాధి బాధపడుచున్నది. ఎంతకాలమున వ్యాధి అధిక అక్టోబరు మాసమున నుండి వ్యాధి రిగి పంజాబుదేశమున బయట దేశము. మునుపటి వలె రావలసిందియును ముందుగ వ్యాధియును దేశము. కాని దక్షిణముననున్న గుర్గావు, రోటక్, హిస్సార్, కర్నాటకజిల్లాలు అధికముగ వ్యాధిచే పీడింపబడుచున్నవి. అక్టోబరు నెలయును ముల్తానగరమును పేగు బయలుదేశము. ఈ వ్యాధి చాల జిల్లా యందు వ్యాపించుచున్నది. 29-జూలైలో 20-వ జిల్లాలోనీ వ్యాధి గలదు. తెనకసంవత్సరపు అక్టోబరు నెలయునందలి మరణపుసంఖ్యకంటె యీ వ్యాధిచే యీ అక్టోబరు నెలయునందలి మరణపుసంఖ్య హెచ్చుగానున్నది. వెనుక సంవత్సరపునందు ఎంతమాత్రమును యీ వ్యాధిచే బాధపడగి గ్రామములందు యిప్పుడీ రోగము వ్యాపించుటయే ఒక విశేషముగ నున్నది.

నివారణోపాయములు

1924 వ సంవత్సరమునందలి యేప్రిలులు మే నెలలందు వ్యాధి వ్యాపించుటచేతను, అధికముగ జనులు మడియుటలను 1925 వ సంవత్సరమునందలి వసంత ఋతువునందు యీ జాడ్య మత్స్యధికముగ వ్యాపించునని యెంచబడెను. కాట్టి వ్యాధికి నిలయములగు 1500 స్థానములందును పేగు నివారణముకొరకు యెలుకలను జంపుటకు పేగు తగ్గుల చూపు సమయముందు యేర్పాటు కావించుట. ఇంకొకరకు అధికముగ యేర్పాటు చేయుట విషప్రయోగము, బోసులను, పాకపెట్టుటలను గురూరు 800,000 లు చంపబడినది తెలియుచున్నది. ఎలుగలు జంపబడినంత మాత్రమున పేగు బయలుదేశదని ఎవరను యెంచలేదు. కాని ఏ గ్రామములందు ఎలుకలు బాగుగ నిర్మూలింపబడెనో అ గ్రామములీ సారి జాడ్యము చే బాధపడుటలేదు. పేగువ్యాధి జనులుదేలుటకును, వ్యాపించువిధమునకును, నివారించుటకు ఆవలంబింపవలసిన విధానముల విషయమున ప్రచారము చేయబడెను. కడచిన నాల్గునానములందు 915 ఉపనాళ సములు చిత్రలంతరుద్వారా (Magie lantern) యాయబడెను. ఆరోగ్యధికారులు ఉపనాళసముల నిర్మూలుచు, పేగు పొగుడ టికాలు వేయుటకు అవసరముగ ఉద్యోగస్తులు నిమిం చుచుచున్నారు. సేగుసోకిన ప్రాంతమును కడచిపోవుటకు ప్రజల్లిప్తపడుటలేదు. యిందుకు శీతకాలమె కారణము. కాని పేగునివారణముగావించుటకు ప్రజలు దీనినిగనుచున్న శ్రద్ధప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కృత్యాము గల్గించు చున్నది. జిల్లా, మునిసిపాలిటీ, వైద్యోద్యోగస్తులు దీనినిగను గట్టిప్రయత్నములచేరాబోవు రోగమును ఎదుర్కొని విస్తారముగ వ్యాపింపకుండ జేయుటకు వీలులు గలవని తోచుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఆయుర్వేదాభిమాని ముంగలి వలి

పై సంఘము తరపున కానలి గ్రామములో విష్ణులయ ము వీధిలో 2-11 రాల్ శ్రీ హమ్మయ వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారి మిద్దెమీద తే 4-2-25 ది బుధవారము సాయంతా లము 5.15 గంటలకు ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల స్థాపింపబడును.

గుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద వైద్యులు, ఏలూరు కాపుగమ్మ అను శ్రీమాత కవిగాజ ప్రతివాది భక్తులం కృష్ణమాచార్యులుగారు అగ్రాసనాధిపతియు సహింహు.

దొట్ల సేంకటరామరెడ్డి, అధ్యక్షుడు.

కాళిఘట్టపు వార్తలు

వాణిజ్య పరీక్షయందు తీర్ణులుగుచు న్యాయవాది పరీక్షకర్తృలు

కాళిఘట్టపు, జనవరి 31:— కాళిఘట్టపు విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటుసంఘము సేతు గీర్వాణి యధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. వాణిజ్య పట్టపరీక్ష (వి. కామ్) యందు తీర్ణులుగుచు, న్యాయవాది (లా) పరీక్షకు జరుపుట కర్తృలయను విషయమును విమర్శించి, జి. ఆర్. లెన్జీగారు, విశ్వవిద్యాలయ విధానములందీ మార్పును సూచించుచు, ప్రముఖుల కొరకైన నీవాణిజ్య పరీక్ష విద్యార్థుల వాణిజ్యమునెట్లును శ్రద్ధవహించుటకే పెట్టబడినదియు, గాని వారు వర్తకమే జేయవలయుననుట విశ్వవిద్యాలయము వారి విధిగాదనియు, గావున నీవార్షిక జేయవచ్చుననియు జెప్పిరి. జి. సి. ఘోష (ప్రధానాచార్యుడు) వాణిజ్యశాఖ దీనినిగిన విద్యార్థి యావృత్తి గవలంబించుననియు యద్వేషముని జెప్పిరి. జి. యె. మిత్రగారు న్యాయవాదు లిజినజీ యెక్కువగా నుండెననియు, పిర్సిగూడ, జేర్సినయెడల మరింత యెక్కువగదుగనియు జెప్పి యసమ్మతిఁ జూపిరి బ్రాహ్మణులుగా వాణిజ్య విద్యార్థులు న్యాయ శాస్త్రముగూడ జరుపుటలన చాలాభయమున్నది జెప్పి తమసమ్మతి చెలియజేసిరి.

వివరకీ ప్రశ్నను నిర్ణయించుటకు విద్యాపరిపాలక పర్లమెంటు (సిండికేటు) వలె జేయబడెను.

పండిత శివనాథ శాస్త్రి స్మారకచిహ్నము

కాళిఘట్టపు, జనవరి 31:— శివనాథ శాస్త్రికభవనము యొక్క శంఖుస్థాపన నిన్న జరిగినది. ఈభవనము బ్రహ్మసమాజ మువారి యాచరణ ప్రక్రమే నిర్మింపబడుచున్నది. శంఖుస్థాపన మహోత్సవము రాయపుర నివాసియు సింహాప్రభువుగారిచే జేయబడినది. సాధారణ బ్రహ్మసమాజ సంఘాధ్యక్షుడగు పి. కే. అచార్యగారు శివనాథ శాస్త్రికభవనసంఘమువారి నిజేదికజరిపిరి. పండిత శివనాథ శాస్త్రిగారు బ్రహ్మసమాజ మతప్రసక్తయును, శుభాచార్యుడును. ఈభవన నిర్మాణమునకు నుమారు రు 91, 500/- ల వాగ్దానములు గాబడినవి. ఇప్పటికి భవనముక్రింద రు 42, 500/- లు వెచ్చింపబడినవి. ఇంకను రు 75, 000/- భవనము పూర్తిజేయుటకును భాండాగారము సేకరించుటకు గావలసియుండునని జెప్పిరి. పిమ్మట సింహాప్రభువుగారిని శంకుస్థాపన జేయగోరి వారు బహుధైర్యవంతులతో శంఖుస్థాపన మొనర్చిరి.

అమెరికాలో నకల్తువాలుగారికి బహుమానము

బొంబాయి, జనవరి 31:— అమెరికాలో వాండియము స్థానికసంఘము కార్యదర్శిగానున్న బి. వి. సక్లత్వాలాగారికి, వారుగొన్నివిషయములందు గావించిన పరిశోధనలకుగాను, గ్రాసిలోపతకమును బహుమానముగ నిచ్చిరి. ఈపతకముపహితా నిరువురకుమాత్రమే యిచ్చియుండిరి. వీరు పారిసీసులు. లోహశాస్త్రజ్ఞులు. బాల్యమునందు వీరు హిందూదేశమునందే విద్యాభ్యాసముజేసిరి.

మోనగానికి శిక్ష

అమృతసరము జనవరి 31:— అమృతసరములోని గౌరవ న్యాయాధిపతియగు సర్దారు సుందరసింగు రాంగహియాగారు, బస్సీరామువానికి, హిందూదేశపు శిక్షాస్మృతి 170 వ యంశముక్రింద ఆరుమాసముల కరిసత్తు విధించిరి. ఇతడు వర్తకుల యొద్దకుఁజోయి, యాదాయపు పన్ను విధించు సవ్యగీ నని మోసగించి వారిలెక్కలఁజూచెను. ఆ న్యాయస్థానముందే, వాని కొకానొక వర్తకుయొద్ద పన్ను విధించుటకుండు చుపకారము చేతుననిచ్చెప్పి రు 8/ పుష్కరిననందులకు, 170, 420 అశముల క్రింద శిక్షింపబడెను. రెండుశిక్ష తేకాలముండే జరుగును.

బొంబాయి వార్తలు

బొంబాయి, జనవరి 31:— సేతు 'నాట్ల' గా యను తపాల డొడలో బయలుదేరినవారిలో 1 వ వ ఫజల్ భాయి, కరిం భాయి, కుత్బుగోగనివారకొద్దసుంఘ కార్యదర్శు లగు ప్రాం కల్దీపుగారు మొదలగువారున్నారు. అల్దీపుగాని ముఖ్య ప్రాంకులను చాలదేశములందు సంచారముజేసిగాని హిందూదేశమునకూడ చాలభాగమును సందర్శించియున్నారు. హిందూదేశమున దీక్షవ్యక్తిగనివారకొద్దసుంఘమునందు చాల ఉత్సాహముఁ జూపిరి సంతసము చెలింపుచున్నారు.

ప్రపంచమున కోట్లీశ్వరులు

వారి సంపదల తారతమ్యము

హెన్రీ ఫోర్డు గారు

అమెరికా ఖండాన మిక్సిలి ధనవంతుడు హెన్రీఫోర్డు గారే. జి. డి. కాక్ ఫెల్లనుగారి యొక్కర్యముకంటెను ఫోర్డు గారి సంపద్యమించిపోయినది. ఫోర్డుగారి ధనములో మొటాయ వ్యాపారము క్రింద 400,000,000 పౌనులును, నగడ వ్యాపారము క్రింద 36,000,000 పౌనులును యున్నది. సొలకు వ్యాపారములన 22,000,000 పౌనులు ఆయనకు లాభమువచ్చుచున్నది. 1923 లో ఫోర్డుగారు 500,000 పౌనులు ఆదాయ పుణ్యమును క్రియ ప్రభుత్వమునకు చెల్లించెను.

రాకు ఫెల్లరుగారి సంపద

రాకు ఫెల్లరు గారి ధనము 115,000,000 పౌనులు విద్యా విషయమునను వీరల సహాయముకొరకును దానధర్మములుకావించెను. ఇప్పుడు ఆయన సంపద మొత్తము 222,000,000 పౌనులు మాత్రమే అని నిర్ణయింపబడెను.

ప్రాంత జేన్స్ లుగారు

ఈయనకు గల యావదాస్తియు 20,000,000 పౌనులు కిక్కురుచేయునని ప్రకటింపబడెను.

జాను నికలను బ్రౌనుగారు

బ్రౌనుగారి తండ్రియైన బ్రౌనుపాపమును రోమదీవిలో ప్రావిడెన్సుపట్టామున బట్టలవ్యాపారమును చేసి మితిలేని సంపద సాధించిరి. మూడేళ్లక్రితమే ఆయన యొక్కయు ప్రానుగారికి వశమైనది ఇప్పుడు బ్రౌనుగారి వయసు 25 ఏండ్లు మాత్రమే. 69,000,000 పౌనులు ఆయనకుగల ఆస్తి మొత్తము విలువ. పోలీసుసూక్ష్మచారులు ఆహర్నిశలు ఆయనను కాపాడుచుండుదురు.

ఇజాకు గుగెను హెముగారు

ఇతడు తన వారసులకు 80,000,000 పౌనులను వదిలివెళ్ళెను.

జాను వానమాకెరుగారు

ఇతడు చనిపోయినపుడు వారసులకు 40,000,000 పౌనులు లభించెను.

విక్టర్ మున్నే నేమి

ఆరోగ్యమును చిత్రశాంతియును లేదు

ఈ కోట్లీశ్వరులలో చాలమంది అశీర్వాదాధిచే వాళ్ల పశుమందురు. రోజుకు ఒకటి రెండు బిస్కెట్లను మందుగడ్డ నేసిన మంచినీళ్లనుమాత్రమే హారు పుచ్చుకుందురు. సకృతుగా ఒక ఆరసోలేమి పాలు త్రాగెదరు. అంతకంటె అధికముగ తినినవారికి శీర్షముకాదు. 1922 లో అమెరికాదేశమున సంయుక్త రాష్ట్రములలో 120,000 మంది ఆత్మహత్య చేసుకొనిరి. వారిలో 79 మంది కోట్లీశ్వరులని ఉద్యోగులప్రకటించిరి.

బ్రిటను దేశమున నింతసంపదగలవారు లేరు

ఫోర్డు రాకు ఫెల్లరు గార్ల సంపదవంటి సంపదగలవారు బ్రిటనుదేశమున లేరు వానమాకెరుగారితో సమానముగ సంపద (40,000,000) గల వారు గూడ చాలకొద్ది గానున్నారు. బ్రిటిషువారు చనిపోయిన పిమ్మట వారి మరణశాసనములు ప్రకటింపబడువరకును బ్రిటిషుదేశమువారిసంపద వెల్లడికాదు.

జె. టి. మిల్సుగారు

తేటకు బుజ్జరుగారిని మిల్సుగారు చాల విషయమును కలిగి కాంభిక మేమియునులేకుండ నిత్యమును బ్రాముకాసులోనే కార్యాలయమునకు పోవుచుండెడివారు. ఆయన వారసులకు 4,100,000 పౌనులను యిచ్చిపోయెను.

చార్లెసు మారిసనుగారు

ఈయన చనిపోయిన పిమ్మట ఆయన ఆస్తి 10,936,666 పౌనులు లేరినది. ఇందులో 20వ శాతం సంపదయైన ఆయన కున్నదని ఆయన కీనిత కాలములో నెవ్వరును తెలియకుండ లేదు.

బ్రిటను దేశమునందలి సంపదములు అనగా గ్రామస్థులు లో నివసిండువారికిగల సంపద పరిమాణము యావజ్జీవమును ప్రకృతియొక్కలోనే నివసిండువన్నవారికి గూడ సంపదనుడు వాటిలకువేరుకొనలేదు. ఇదియే అచటి దిక్రమని విదేశీప్రతికూ ప్రాణి.

5-వ వాయిదా నూలు పంపిన నణ్ణేతరులు

నంబరు	పంపినవారి పేర్లు	శిల్లా	రిజిష్టరు నెంబరు	గణములు	నూలు నెంబరు	రూపాయ తులము
289	సరస్వతుల శేషమ్మ (పు)	సెల్లూరు	1252	2000	14	7
290	కామేశ్వరమ్మ	"	1253	2000	12	8
291	ఓరుగంటి రామచంద్రయ్య	"	1254	2000	16	6 1/8
292	భిలాఫత్ కార్యదర్శిగారిభార్య	"	1255	2000	19	5
293	కతారి సత్యనారాయణ	ప.గోదావరి	1259	2000	36	2 5/8
294	చిక్కా నారాయణమూర్తి	గోదావరి	1265	2000	48	2 3/8
295	ఆకుల పెకలీరాస్వామి	"	2367	2000	40	2 3/8
296	పాలంకిపాటి లక్ష్మీబాయిమ్మ	తూ.కృష్ణ	1278	2000	17	5 3/8
297	కొల్లి పున్నమ్మ	"	1274	2000	40	2 5/8
298	వి. పాపమ్మ	చిత్తూరు	1283	1000	28	4 1/2
299	యమ్. సుబ్రహ్మణ్యం	"	1284	1700	41	1 15/16
300	నీలం నాగమ్మ	"	1285	2000	19	5 1/8
301	యస్. రామిరెడ్డి	ద్రావిడ	1285	2000	36	2 11/16
302	మహాత్మాగాంధీ జాతీయపాఠశాల విద్యార్థి	ప.గోదావరి	1298	8000	19	20
303	మొటవర్తి సిచ్చయ్య	"	1295	2500	24	5
304	" చిన గుమ్మయ్య	"	1296	4000	23	8 1/2
305	" శివారామంజనేయులు	"	1297	2000	30	3 1/2
306	తాడేపల్లి ఆండాళ్ళమ్మ	తూ.కృష్ణ	1300	2000	14	7
307	తింగిరాల జగన్నాథం	ప.గోదావరి	1307	2000	32	8
308	చల్లా వెంకటనారాయణ	"	1313	2000	17	5 3/8
309	వేపులపల్లి సీతారామయ్య	గుంటూరు	1323	900	16	2 3/4
310	టి. యెర్రప్ప	అనంతపురం	1323	2000	15	6 5/8
311	వేమూరి మార్కండేయులు (నాలుడు)	గుంటూరు	1326	1000	30	1 9/16
312	తాడేపల్లి సూర్యనారాయణ	"	1327	500	21	1 15/16
313	చోడవరపు దుర్గాంబ	"	1328	5074	57	4 1/2
314	తాడేపల్లి లక్ష్మీప్రసన్నమ్మ	"	1329	1982	15	6
315	దామెర అప్పారావు	గోదావరి	1331	2000	14	7
316	సత్యవాడ సోమయాజి	"	1332	2000	24	4
317	రావు రామయ్య	"	1333	2000	12	8
318	" లక్ష్మీరావు	"	1334	500	38	9/16
319	" బుచ్చి వెంకట్రావు	"	1336	2000	32	8
320	నూర్యజేవర్ వెంకటప్పయ్య	గుంటూరు	1337	2000	46	8 1/15
321	రావు వెంకటవరసింహారావు	గోదావరి	1339	2000	25	8 7/8
322	" వెంకటజగ్గారావు	"	1340	2000	29	3 1/2
323	" రామరాయపురమందిరసభ్యులు	"	1341	1100	10	5
324	బచ్చు సీతమ్మ	గంజాం	1346	1401	10	4
325	స్వామివల్లి శ్రీనివాసరావు	"	1350	1112	17	
326	యేలేశ్వరపు కామేశ్వరమ్మ	గుంటూరు	1352	2000	31	1/8
327	గురుభాగవతుల సత్యనారాయణమ్మ	గంజాం	1356	1813	21	
328	చాగంటి రామలింగస్వామి	"	1357	707	13	1 1/2
329	పున్నవ సరస్వతమ్మగారు	"	1375	2020	25	1 1/2
330	నాగవరపు వెంకటరావు	"	1377	1620	12	
331	పార్వతి రామలక్ష్మమ్మ	"	1388	2000	24	
332	పెనుమర్తి వెంకటరత్నమ్మ	"	1390	1604	15	
333	థో. కామయ్య	"	1396	1500	28	3
334	ఇంటూరి వీరభద్రరావు	"	1398	907	14	3
335	కొత్త చిననూర్యనారాయణ	గోదావరి	1418	2000	23	4 1/2
336	మండపాటి మాణిక్యంబ	ప.గోదావరి	1424	2020	8	12 1/2
337	వెంగలల ఉమామహేశ్వరరావు	"	1427	2070	18	7 1/2
338	కొరిటాల కృష్ణయ్య	గుంటూరు	1446	2000	44	2 1/2
339	వెలగపూడి కృష్ణమూర్తి	గోదావరి	1453	1800	13	5 1/8
340	మాధవపెద్ది అన్నపూర్ణ	గుంటూరు	1454	1088	19	2 5/8
341	మాల్యూరి పిచ్చయ్య	ప.కృష్ణ	1459	2000	10	9
342	ఆదిపూడి లక్ష్మీనరసింహం	గుంటూరు	1460	2000	22	4 8/8
343	Gundy open spinning club	Godavary	1484	1500	18	3 7/8
344	కేతు వరదమ్మ	కడప	1598	1500	36	2
345	ఆత్మూరి శేషమ్మ	ప.కృష్ణ	1712	2000	7	13 5/8
346	ఓరుగంటి మైత్రేయ	సెల్లూరు	1766	2000	18	7 1/2
347	విరదవోలు అన్నపూర్ణమ్మ	"	1767	2000	7	1 1/2
348	బొమ్మ వనజామ్మ	"	1769	800	10	1 3/8
349	హిందూమధ్యమ పాఠశాల బాలురు	గుంటూరు	1776 to 1785	5400	16	15 1/2
350	కనికచర్ల చలమయ్య	"	1922	2000	36	2 5/8
351	బాలిశెట్టి పుండరీకాక్షుడు	"	1923	2000	16	6 1/2
352	కంచిభొట్ల పట్టాభిరామయ్య	"	1924	2000	21	4 5/8
353	కావూరి పిచ్చమ్మ	"	1925	2000	23	3 7/8
354	రావు చిన్నారావు	గోదావరి	1926	2000	25	3 7/8
355	సత్యవాడ సత్యనారాయణ	"	1927	2000	25	3 7/8
356	దుక్కపాటి దుర్గయ్య	తూ.కృష్ణ	1928	1700	26	2 1/8
357	కావాల కవిరాజు	గోదావరి	1929	2000	22	4 5/8
358	కాపు వెంకట్రాయగారి	"	1930	1000	39	1 5/8

5-వ వాయిదా నూలు పంపిన సభ్యత్వములు

సం.	పంపినవారి పేరు	జిల్లా	రిజిస్ట్రేషన్ నెంబరు	నూలు పాత్ర	నూలు నెంబరు	తూకము తులము
859	రావు ఆనంతపద్మనాభస్వామి	గోదావరి	1981	2000	28	8 8/8
860	,, సీతాపతిరావు	,,	1982	1000	26	1 7/8
861	పండా వీరరాఘవయ్య	గుంటూరు	1983	2000	14	7
862	చూట్లూరి హేమలత	తూ.కృష్ణ	1984	2400	14	8 1/2
863	వంగల వనలత	,,	1985	1000	10	5
864	సత్యవోలు వెంకట్రావుపంతులు	,,	1986	1900	15	2 5/8
865	కె. పున్నయ్య	కడప	1987	21850	17	16 1/2
866	పుజారి మార్వీసాహెబు	,,	1988	14500	20	35
867	వెంకటరెడ్డి	,,	1989	4500	21	10
868	రామదాస్	,,	1990	1000	19	5
869	విద్యాధి	,,	1991	500	24	1
870	వరుమూరు అంజయ్య	గుంటూరు	1992	2000	26	8 5/8
871	పెండెం వెంకట్రాములు	[రావు	,,	500	9	2 3/4
872	} బి. కుబ్జారావు; యస్. బి. పూర్ణా	,,	1993	100	14	8
873			1994			
874	నాచెండ్ల అంజయ్య	,,	1995	700	28	1 1/2
875	వేములపల్లి పాపయ్య	,,	1996	1100	35	1 1/2
876	} వి. రత్నమ్మ	,,	1997	1500	14	4 1/8
877			1998			
878	} వి. రాఘవయ్య; యస్. రామయ్య;	,,	1999	2500	14	8 1/2
879			2000			
880	} యస్. కోటయ్య	,,	2001	2100	12	7 7/8
881			2002			
882	} కె. కుబ్జారావు	,,	2003	2520	15	8
883			2004			
884	} పి. కృష్ణం	,,	2005	2100	15	6
885			2006			
886	} వి. రాఘవయ్య	,,	2007	2520	16	7 1/2
887			2008			
888	} వి. రాఘవయ్య	,,	2009	2200	18	6 1/2
889			2010			
890	} యం. బసవయ్య	,,	2011	500	19	1 1/2
891			2012			
892	} రవరవేంద్ర సుబ్బయ్య	,,	2013	1200	21	2 3/4
893			2014			
894	} నాచెండ్ల శివరామయ్య	,,	2015	700	19	1 3/4
895			2016			
896	} పి. లక్ష్మయ్య	,,	2017	500	12	2
897			2018			
898	} ముమ్మనేని శ్రీకృష్ణం	,,	2019	400	17	1 1/8
899			2020			
900	} నాచెండ్ల శివరామయ్య	,,	2021	2000	18	5 1/2
901			2022			
902	} యస్. బసవయ్య	,,	2023	1000	22	2 1/4
903			2024			
904	} అల్లంకెట్టి సుబ్బయ్య	,,	2025	700	15	2 1/4
905			2026			
906	} పువ్వాడ దుర్గాంబ	,,	2027	928	18	3 5/8
907			2028			
908	} కాకా లక్ష్మయ్య	,,	2029	972	23	2
909			2030			
910	} పర్వతం వెంకటరాజ్యలక్ష్మయ్య	,,	2031	2000	16	6 1/2
911			2032			
912	} ,,	,,	2033	2000	18	6 1/2
913			2034			
914	} గాత వీరపాపయ్య	,,	2035	2000	14	7
915			2036			
916	} యద్రంకెట్టి కృష్ణారెడ్డి	,,	2037	2000	18	5 1/2
917			2038			
918	} పాపారెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి	,,	2039	2000	24	4
919			2040			
920	} సన్నపరెడ్డి కవలమ్మ	,,	2041	800	14	2 3/4
921			2042			
922	} గాడేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య	,,	2043	100	15	5/16
923			2044			
924	} చిట్టూరు రాజమ్మ	,,	2045	100	8	5/8
925			2046			
926	} ఖజానా శేఖరలక్ష్మయ్య	,,	2047	600	16	1 3/4
927			2048			
928	} కొండపల్లి వెంకటలక్ష్మయ్య	,,	2049	400	8	2 1/2
929			2050			
930	} తోపా సుబ్బారత్నం	,,	2051	2000	12	8
931			2052			
932	} రాయప్రోలు సుబ్బయ్య	,,	2053	500	14	1 3/4
933			2054			
934	} యనమంచి సత్యవతి	,,	2055	200	10	1
935			2056			
936	} సరస్వతుల కమలమ్మ	,,	2057	2000	19	5
937			2058			
938	} పూసూరి చినసుందరమ్మ	,,	2059	1000	24	2
939			2060			
940	} పులుకోలు రత్నమ్మ	,,	2061	2000	24	4
941			2062			
942	} యిరుపుగంటి అచ్యుతయ్యమ్మ	,,	2063	2000	18	5 1/4
943			2064			
944	} పూసూరు వీరరాఘవమ్మ	,,	2065	1000	19	2 1/2
945			2066			
946	} దాలిపర్తి దుర్గాంబాదేవి	,,	2067	2000	28	4 1/4
947			2068			
948	} పుట్లూరు వెంకటకృష్ణారావు	,,	2069	2000	17	5 3/4
949			2070			
950	} అడుగుమిల్లి వెంకటరామయ్య	,,	2071	500	54	7/16
951			2072			
952	} హంకల సాగరబిం	,,	2073	1000	20,27	18/16
953			2074			
954	} అడుగుమిల్లి సుశీల్కృష్ణ	,,	2075	700	28	1 3/16
955			2076			
956	} ,, పి	,,	2077	2000	18	5 1/2
957			2078			
958	} నూరి భానుమతి	,,	2079	2000	12	8
959			2080			
960	} అచ్యుతంకి ముద్దాపాపయ్య	,,	2081	2000	35	8 8/16
961			2082			
962	} నూరి రామకోగోపాస్రీ	,,	2083	1000	12	4 1/8
963			2084			
964	} చేపూరి రామలింగయ్య	,,	2085	2000	30	8 1/4
965			2086			
966	} పోలిని సీతమ్మ	,,	2087	4000	20,79	8 1/8
967			2088			
968	} దగ్గుపాటి వెంకటేశ్వరశాసరి	,,	2089	2000	20,79	8 1/8
969			2090			
970	} ,, సుబ్బయ్య	,,	2091	2000	20,79	8 1/8
971			2092			

పారాయణభగవదీత (వచనగ్రంథము)

కానునైజ. 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. కితాను బైండు. సంపుటము ముద్దు గూర్చుచున్నది. వెల రు 1-0-0.
ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకుఁ బాఠము వచనము వీయధ్యా యమున కాయధ్యాయము వివరములను లేకుండ వ్రాయఁ బడినది. శైలి మిగులఁబ్రశస్తమయి ప్రాథమ్యధరముగ నున్నది. ఇది యీ బైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేండ్లనుండి పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావించబడుచుండిన తాళపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రించబడినట్లు నీ గ్రంథపీఠిక యందుఁ గలదు. కాని రచయిత యెవ్వఁకో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచియించినవారిపేరు తెలియవండుట కడు కోవ నీయము. ఈ గ్రంథము స్త్రీలకు నైతము సుబోధముగనుండును. తాళపత్రమాతృకయందలి స్థానిత్యములను ముద్రాణమున సంస్కరించిన శ్రీమాన్ బుక్కుపట్టణము రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము పేర్కొనఁదగినది. ఇది మదరాసు బుక్ బైండ్ వరదా మాత్రియప్పకాపీఠి నెం 74 నున గల వగలవ ర్రకులు బైసాని కృష్ణయ్య పెట్టి అంతుపన్నువారికడఁ క్రయమునకు లభించును.

మీకు వెంట్రికలు డిడిపోవు చున్నవా? వెంట్రికలు పెరుగునట్టి రహస్యము అద్భుతముగా కనిపెట్టబడినది. కృష్ణకాంతవాసన తెలం

వెంట్రికలసంబంధ వ్యాధుల నన్నిటిని పారశ్రోలి, వెంట్రికలను అర్థముగాఁజెందును. దీనిని వాడుటకు ప్రారంభించినవారోజునుండి వెంట్రికలు రాలుట నిలచును. వెంట్రికలు పుష్టికరముగాను, దళముగాను పెరుగును. ఒకపక్షము దినము లలో దీనిగుణము మిగుల తెలియునని పూచీపడెదము.

బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.
వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము
Krishnakant Bros.,
1, (P) Lall Bazar, P. o Calcutta.

వృద్ధాప్యము నీరసముచేఁగాని మఱియే కారణముచేఁగాని, కాళ్లు వెన్నెముక మొదలగు అంగములు లాగుచున్నను, వణకుచున్నను మంత్రించినట్లు నివారించి, ఎల్లవనములకు శక్తినిచ్చును. జీర్ణించిన సుఖవ్యాధుల భయమును తొలగించును.
ఇదియొక గొప్పగాదు

నల్లమంది
వృద్ధాప్యము:— ఏ బాధచేసిన, ఎన్ని సంవత్సరముల నండి, ఎంతమోతాదుగా నల్లమందు సుపయోగించుచున్నను, 15 దినములలో నల్లమందుచైత్రుల కోర్కెనే వాతసముచేసి గొప్ప ఆదాయమును గలిగించును ఎల్లప్పుడు వాడవనవరముండదు. ఒకబుడ్డితో పూర్ణగుణము. 1 బొమ్మ సీసా 1 కి రు 5-0-0.
అమృతాశ్రమము, 1. ఏలూరు. కృష్ణాశ్రమ

మోహినితైలము
5 తులీ నూనెగల సీసా 1-కి రు. 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.
ఇదియనోపశ్రమము శేయు విద్యార్థులు, పీడిత్యులతో గ్రంథులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరమైన మోహినితైలములకు ప్రాపగు కురులను మనోహరముగ లేచి కాపాడును. ఈతైలమునండకల రమణీయమగు సువాసన చెప్ప నుచికాదు. తలకు రాచి దువ్వెక్కినది ఇతరు పొరుగు వారితకుపాడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోమందును పుట్ట నివ్వదు. తీనియందు మనోహరమగు సువాసన ద్రవ్యములను శేర్పి శియారుచేయుచి తలకొలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పులదేసి యుగ్గాను. వేయేలకసారికలిపించిన నిజము తెలియగలదు
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు,

